سُورَةُ الأَنبيَاءِ

ស្វូរ៉ោះត្ឋ ២១
អាស់-អាន់បីយ៉ាអ៍

سُورَةُ الأَنبيَاءِ
ស៊ូរ៉ោះត៍ ២១ អាល់-អាន់ប៊ីយ៉ាអ៊ុ

"អាល់-អាន់ប៊ីយ៉ាអ៊ុ" ប្រែថា "បណ្ដាសាស្ដា" ។ មាន ១១២ អាយ៉ាស់ ។

ស៊ូរ៉ោះត៍ទី ៧៣ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ៊្ជបានដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ៊្ជបានដាក់ស៊ូរ៉ោះត៍នេះចុះមកនៅឯម៉ាក់កាស់ ។

ប្រសិទ្ធិភាព

1. ابْنُ بَابَوَيْهِ: بِإِسْنَادِهِ الْمُتَقَدِّمِ فِي سُورَةِ الْكَهْفِ، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ يَحْيَى بْنِ مُسَاوِرٍ، عَنْ فُضَيْلٍ الرَّسَّانِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْأَنْبِيَاءِ حُبّاً لَهَا كَانَ كَمَنْ رَافَقَ النَّبِيِّينَ أَجْمَعِينَ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ، وَ كَانَ مَهِيباً فِي أَعْيُنِ النَّاسِ حَيَاةَ الدُّنْيَا».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٩٩، ثواب الأعمال: ١٠٨.)

១. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ៊្ យោលតាមបណ្ដាញព័ត៌មានរបស់លោកក្នុងស៊ូរ៉ោះត៍ អាល់-កាស្ហ៊្វ (ស៊ូរ៉ោះត៍ ១៨)... អាល់-ហ្វាឌីល អាល់-រ៉សានបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ៊្ជដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រស៊ូរ៉ោះត៍ អាល់-អាន់ប៊ីយ៉ាអ៊ុ គេនឹងស្រឡាញ់អ្នកនោះ ហាក់ដូចជាព្រះសាស្ដាទាំងអស់នៅក្នុងឋានសួគ៌បរមសុខជាមិត្តរបស់អ្នកនោះ ហើយអ្នកនោះជាទីស្រឡាញ់របស់មនុស្សនៅក្នុងលោកនេះ ។" (ثواب الأعمال: 108)

***

2. وَ مِنْ خَوَاصِّ الْقُرْآنِ: رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ حَاسَبَهُ اللَّهُ حِسَاباً يَسِيراً، وَ صَافَحَهُ وَ سَلَّمَ عَلَيْهِ كُلُّ نَبِيٍّ ذُكِرَ فِيهَا، وَ مَنْ كَتَبَهَا فِي رَقٍّ ظَبْيٍ وَ جَعَلَهَا فِي وَسَطِهِ وَ نَامَ، لَمْ يَسْتَيْقِظْ مِنْ رُقَادِهِ إِلاَّ وَ قَدْ رَأَى عَجَائِبَ مِمَّا يَسُرُّ بِهَا قَلْبُهُ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧٩٩، مجمع البيان ٧:٦١ «قطعة منه».)

២. ទទួលបានមកពីខ៏វ៉ាស្ស៍ អាល់-គួរអាន ។ គេបានតំណាលតមកពីព្រះសាស្ដាដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រស៊ូរ៉ោះត៍នេះ អល់ឡោះហ៊្ជនឹងទូទាត់អ្នកនោះដោយការទូទាត់ស្រាល ។ គ្រប់ព្រះសាស្ដាដែលមានថ្លែងនៅក្នុងស៊ូរ៉ោះត៍នេះនឹងចាប់ដៃអ្នកនោះ សម្ដែងសេចក្ដីគួរសមចំពោះអ្នកនោះ ។ អ្នកណាសរសេរស៊ូរ៉ោះត៍នេះលើស្បែកប្រើសហើយដាក់វាលើពោះពេលដេក អ្នកនោះនឹងភ្ញាក់ពីដេកវិញដោយបានឃើញតែអ្វីដែលអស្ចារ្យដែលធ្វើឲ្យចិត្តអ្នកនោះធូរស្រាល អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ៊្ជ ។" (مجمع البيان 7: 61 «قطعة منه»)

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ៊្ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

ٱقۡتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمۡ وَهُمۡ فِي غَفۡلَةٖ مُّعۡرِضُونَ ١

១. ការទូទាត់ជិតមកដល់មនុស្សហើយ [ដើម្បីពួកគេនឹងរាប់រៀបទូលអល់ឡោះហ្ថ៍អំពីខ្លួនឯង] ខណៈដែលឥតកង្វល់[អំពីរឿងនេះ] ពួកគេ [ដែលបដិសេធសទ្ធា ទុច្ចរិត ។ ល ។] គេចចេញ ។

مَا يَأۡتِيهِم مِّن ذِكۡرٖ مِّن رَّبِّهِم مُّحۡدَثٍ إِلَّا ٱسۡتَمَعُوهُ وَهُمۡ يَلۡعَبُونَ ٢

២. ពុំមានសេចក្តីរំឲកជាថ្មីណាមួយមកពីព្រះម្ចាស់ពួកគេ (គ្ឆូរអាន) មកដល់ពួកគេ ដែលពួកគេបានស្តាប់ដោយមិនសើចលេងឡើយ ។

لَاهِيَةٗ قُلُوبُهُمۡۗ وَأَسَرُّواْ ٱلنَّجۡوَى ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ هَلۡ هَٰذَآ إِلَّا بَشَرٞ مِّثۡلُكُمۡۖ أَفَتَأۡتُونَ ٱلسِّحۡرَ وَأَنتُمۡ تُبۡصِرُونَ ٣

៣. ចិត្តពួកគេមិនមូល ។ ពួកគេ (គឺជនទុច្ចរិតទាំងឡាយ) សន្ទនាគ្នាដោយសម្ងាត់ថា៖ "តើគេម្នាក់នេះ (មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ់ ព្រះសាស្តាអល់ឡោះហ្ថ៍) មិនមែនជាអ្នកណាក្រៅពីមនុស្សដូចអស់លោកទេ ? អស់លោកនឹងចាញ់បោកអំពើអាបធ្មប់ខណៈដែលអស់លោកមើលឃើញច្បាស់ក្រឡែតឬ ?"

قَالَ رَبِّي يَعۡلَمُ ٱلۡقَوۡلَ فِي ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِۖ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ٤

៤. គេ (ព្រះសាស្តាអល់ឡោះហ្ថ៍) បានថ្លែងថា៖ "ព្រះម្ចាស់ខ្ញុំទ្រង់ញាណនូវពាក្យសំដីទាំងអស់ដែលមាននៅលើមេយនិងផែនដី ។ ព្រះអង្គទ្រង់មហាសវនាការ ទ្រង់មហាញាណ ។"

بَلۡ قَالُوٓاْ أَضۡغَٰثُ أَحۡلَٰمِۭ بَلِ ٱفۡتَرَىٰهُ بَلۡ هُوَ شَاعِرٞ فَلۡيَأۡتِنَا بِـَٔايَةٖ كَمَآ أُرۡسِلَ ٱلۡأَوَّلُونَ ٥

៥. តែពួកគេ (គឺពួកបដិសេធសទ្ធា...) ថា៖ "នោះគ្រាន់តែជាការយល់សប្តិរវើរវាយប៉ុណ្ណោះ ។ គេ (មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ់) ជាអ្នកប្រឌិតវត្ថុនោះ គេជាកវី ។ ដូច្នេះ ចូរឲ្យគេនាំមកឲ្យយើងនូវសញ្ញាមួយ (អព្ភូតហេតុ) ដូចអ្វីដែលគេបាននាំមកឲ្យអ្នកមុនៗ ។"

مَآ ءَامَنَتۡ قَبۡلَهُم مِّن قَرۡيَةٍ أَهۡلَكۡنَٰهَآۖ أَفَهُمۡ يُؤۡمِنُونَ ٦

៦. ពុំមាន [ប្រជារាស្ត្របដិសេធសទ្ធា និងជាអ្នកបង្កវិនាសនៃ] ស្រុកណាមួយដែលយើងបានកម្ទេចចោលកាលពីមុនពួកគេមកហើយនោះមានសទ្ធាឡើយ [បន្ទាប់ពីអព្ភូតហេតុដែលពួកគេបានស្នើសូមនោះបានកើតមានឡើងមែន] ។ [ពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកពហុទេពនិយម...ទាំងនោះ បើពួកគេ បានទទួលអព្ភូតហេតុទាំងនោះ តើ]ពួកគេនឹងមានសទ្ធាទេ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ទ់ ១-៦

1. في مجمع البيان: و إنّما وصف ذلك بالقرب، لأنّ أحد أشراط السّاعة مبعث [رسول الله – صلّى الله عليه و آله. فَقَدْ قَالَ:] بُعِثْتُ أَنَا وَ اَلسَّاعَةُ كَهَاتَيْنِ. (تفسير كنز الدقائق و بحر الغرائب , جلد ٨ , صفحة ٣٨٤)

១. សាត្រា ម៉ាថ្ងូម៉ាកុ៌ អាល់-បាយ៉ាន ។ នេះគឺពិពណ៌នាផ្តោតទៅលើការទ្ទូទាត់ដែលជិតមកដល់ ព្រោះការជិតមកដល់នេះជាគ្រឿងសម្គាល់មួយរបស់ម៉ោង ក្នុងចំណោមគ្រឿងសម្គាល់ទាំងឡាយដែលគេបានចាត់បញ្ជូនរ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីមកជាមួយ ។ ព្រះអង្គមានព្រះវចន:ថា: "ខ្ញុំនិងម៉ោងត្រូវចាត់បញ្ជូនមកដូចទាំងពីរនេះ ។" (តាហ្ស៊ីសៀរ នូរ អាល់-ស្ហ្ការ៉ាន ១ វគ្គ២១ ហ្ការ៉ាឌ្ស៊ីស្ស ៤)

***

2. فِي جَوَامِعِ اَلْجَامِعِ وَ فِي كَلاَمِ أَمِيرِ اَلْمُؤْمِنِينَ صَلَوَاتُ اَللَّهِ عَلَيْهِ: إِنَّ اَلدُّنْيَا قَدْ وَلَّتْ حَذَّاءَ وَ لَمْ يَبْقَ مِنْهَا إِلاَّ صُبَابَةٌ كَصُبَابَةِ اَلْإِنَاءِ.
(تفسير نور الثقلين , جلد ٣ , صفحة ٤١٢)

២. សាត្រា យ៉ាវ៉ាមីអ៊ុ អាល់-យ៉ាមីអ៊ុ ។ អាមីរុល-មុមីនីនមានវចន:ថា: "ពិភពលោកនឹងចប់(ដល់អវសាន) នឹងមិនមានអ្វីនៅសល់ទេលើកលែងតែសំណល់ដូចសំណល់ក្នុងចាន (ក្រោយពីបរិភោគរួច) ។" (តាហ្ស៊ីសៀរ នូរ អាល់-ស្ហ្ការ៉ាន ១ វគ្គ២១ ហ្ការ៉ាឌ្ស៊ីស្ស ៤)

***

3. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ السَّيَّارِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ الْبَرْقِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَمَّادٍ الْأَزْدِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ شِمْرٍ، عَنْ جَابِرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ أَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا"، قَالَ: «الَّذِينَ ظَلَمُوا آلَ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ) حَقَّهُمْ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٠١، تأويل الآيات ١:١/٣٢٤.)

៣. មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាល់-អ៊ុប់បាស់បានតំណាលថា... យ៉ាកូបៀរបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អ៊ុប់ឌ្ឋុលឡោះហ្ស៊ីអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ *[២១:៣] ពួកគេសន្ទនាគ្នាដោយសម្ងាត់ ។* ព្រះអង្គមានវចន:ថា: "អស់បុគ្គលដែលទុច្ចរិតចំពោះរាជបុត្ររាជនត្តារបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ៌ ពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិរបស់រាជបុត្ររាជនត្តាទាំងនេះ ។" (تأويل الآيات 1: 324/ 1)

***

4. عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْعَبَّاسِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَمَّادٍ عَنْ عَمْرِو بْنِ شِمْرٍ عَنْ جَابِرٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام)... فَقَالَ الْمُنَافِقُونَ عِنْدَ ذَلِكَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ أَ مَا يَكْفِي مُحَمَّداً أَنْ يَكُونَ قَهَرَنَا عِشْرِينَ سَنَةً حَتَّى يُرِيدُ أَنْ يُحَمِّلَ أَهْلَ بَيْتِهِ عَلَى رِقَابِنَا فَقَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ هَذَا وَ مَا هُوَ إِلَّا شَيْءٌ يَتَقَوَّلُهُ يُرِيدُ أَنْ يَرْفَعَ أَهْلَ بَيْتِهِ عَلَى رِقَابِنَا وَ لَئِنْ قُتِلَ مُحَمَّدٌ أَوْ مَاتَ لَنَنْزِعَنَّهَا مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ ثُمَّ لَا نُعِيدُهَا فِيهِمْ أَبَداً

៤. អ៊ុលី ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ៌បានតំណាលតមកពីអ៊ុលី ប៊ិន អាល់-អ៊ុប់បាស់ដែលបានតំណាលតមកពីអ៊ុលី ប៊ិន ហ្ការ៉ាម៉ាដ្ឋ៌ដែលបានតំណាលតមកពីអ៊ុំរូ ប៊ិន ស្ស៊ីមរូដែលបានតំណាលតមកពីយ៉ាកូបៀរដែលបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ការដែលមានវចន:ថា: "ពួកលាក់ពុតបាននិយាយគ្នាអំពីរឿងនេះថា: "មិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ៌ទេបន្ទាប់ពីបានឈ្នះយើងម្ភៃឆ្នាំមកហើយនោះ ពេលនេះគេចង់ឲ្យយើងលីរែកក្រុមគ្រួសារគេទៀត ។" ពួកគេបានថា: "អល់ឡោះហ្ស៊ីជ្ជ៌មិនបានដាក់អ្វីនេះ(អាយ៉ាស៊ុនេះ)មកទេ នេះមិនមែនអ្វីក្រៅពីសម្តីរបស់ខ្លួនគេផ្ទាល់នោះទេ ក្នុងគោលបំណងទុកដាក់ក្រុមគ្រួសាររបស់គេជាបន្ទុកលើយើង ។ ប្រសិនបើមូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ៌ត្រូវគេសម្លាប់ឬស្លាប់ យើងនឹងយកសិទ្ធិនេះចេញពីក្រុមគ្រួសាររបស់គេ បន្ទាប់មកយើងនឹងមិនប្រគល់សិទ្ធិនេះទៅពួកគេនោះ រ៉ាញ់ជាដាច់ខាត ។"

وَ أَرَادَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يُعْلِمَ نَبِيَّهُ (صلى الله عليه وآله) الَّذِي أَخْفَوْا فِي صُدُورِهِمْ وَ أَسَرُّوا بِهِ فَقَالَ فِي كِتَابِهِ عَزَّ وَ جَلَّ "أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِباً فَإِنْ يَشَإِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلى قَلْبِكَ" يَقُولُ لَوْ شِئْتُ حَبَسْتُ عَنْكَ الْوَحْيَ فَلَمْ تَكَلَّمْ بِفَضْلِ أَهْلِ بَيْتِكَ وَ لَا بِمَوَدَّتِهِمْ

អល់ឡោះហ្ន៑ﷻមានព្រះបំណងឲ្យព្រះសាស្តាﷺព្រះអង្គﷻដឹងរឿងនេះ ដែលលាក់ទុកនៅក្នុងចិត្តពួកគេ ដែលពួកគេលាក់ទុកជារឿងសម្ងាត់នោះ ។ ដូច្នេះព្រះអង្គﷻមានព្រះបន្ទូលនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គﷻថា៖ *[៤២:២៤] ឬពួកគេ (ពួកបដិសេធសទ្ធា ។ ល ។) នឹងថ្លែងថា៖ "គេ (សាស្តាមូហ្ហាំម៉ាដ្ទ) បានប្រឌិតឡើងនូវរឿងភូតភរដាក់អល់ឡោះហ្ន៑ ។" បើអល់ឡោះហ្ន៑ទ្រង់ប្រាថ្នា ព្រះអង្គនឹងបិទដួងចិត្តអ្នកជិតស្លាប ។* អល់ឡោះហ្ន៑ﷻមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ប្រសិនបើអញﷻមានបំណង អញﷻនឹងឈប់បើកឲ្យដឹងទៀត ។ អាស្រ័យហេតុនេះអ្នកﷺនឹងមិនអាចនិយាយអំពីគុណសម្បត្តិរបស់ក្រុមគ្រួសាររបស់អ្នកﷺ ឬអំពីសេចក្ដីស្រឡាញ់ពួកគេនោះបានទេ ។"

وَ قَدْ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ "وَ يَمْحُ اللَّهُ الْباطِلَ وَ يُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِماتِهِ" يَقُولُ الْحَقُّ لِأَهْلِ بَيْتِكَ الْوَلَايَةُ "إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذاتِ الصُّدُورِ" وَ يَقُولُ بِمَا أَلْقَوْهُ فِي صُدُورِهِمْ مِنَ الْعَدَاوَةِ لِأَهْلِ بَيْتِكَ وَ الظُّلْمِ بَعْدَكَ وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "وَ أَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هذا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ أَ فَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَ أَنْتُمْ تُبْصِرُونَ".

ហើយអល់ឡោះហ្ន៑ﷻមានព្រះបន្ទូលថា៖ *"[៤២:២៤] អល់ឡោះហ្ន៑នឹងលុបបំបាត់វិវ៉ុទ្ធភាព ហើយព្រះអង្គនឹងបង្ហាញឲ្យឃើញសេចក្ដីពិតដោយព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ។"* អល់ឡោះហ្ន៑ﷻមានព្រះបន្ទូលថាសេចក្ដីពិតគឺវីឡាយ៉ាសុ:របស់ព្រះរាជកុលដ្ឋានﷺ(ក្រុមគ្រួសាររបស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ:ﷺ) ។ *"ពិតមែនព្រះអង្គទ្រង់ញាណនូវអ្វីដែលមាននៅក្នុងទ្រូង"* ហើយអល់ឡោះហ្ន៑ﷻមានព្រះបន្ទូលអំពីអរិភាពចំពោះព្រះរាជកុលដ្ឋានﷺដែលជិតជាមជាប់នៅក្នុងចិត្តពួកគេ និងអំពីអំពើអយុត្តិធម៌អត់ពីអ្នកﷺទៅ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គﷻ *[២១:៣] ពួកគេសន្ទនាគ្នាដោយសម្ងាត់ថា៖ "តើគេម្នាក់នោះមិនមែនជាអ្នកណាក្រៅពីមនុស្សដូចអស់លោកទេ ? អស់លោកចាញ់ចោកអំពើអាបធ្មប់ខណៈដែលអស់លោកមើលឃើញច្បាស់ក្រៃឡែតឬ ?"*(អាល់-កាហ្ស៊ី ហ្ហាឌ្ទីស15021 ឬ 574 /379 :8 (الكافي)

وَمَآ أَرۡسَلۡنَا قَبۡلَكَ إِلَّا رِجَالٗا نُّوحِيٓ إِلَيۡهِمۡۖ فَسۡـَٔلُوٓاْ أَهۡلَ ٱلذِّكۡرِ إِن كُنتُمۡ لَا تَعۡلَمُونَ ٧

៧. យើងបានចាត់បញ្ជូនមកតែបុរសទេកាលពីមុនអ្នក (បណ្ដាមនុស្សដែលត្រូវជ្រើសរើស) ដែលយើងបានបើកឲ្យដឹង ។ ដូច្នេះពួកអ្នកសាកសួរព្រះរាជកុលដ្ឋាន (គឺគ្រួសារ) របស់ព្រះកម្រើនរំឭក បើពួកអ្នកមិនដឹង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុ: ៧

1. ثُمَّ قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي دَاوُدَ سُلَيْمَانَ بْنِ سُفْيَانَ، عَنْ ثَعْلَبَةَ،عَنْ زُرَارَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ: "فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لاٰ تَعْلَمُونَ" مَنِ الْمَعْنَوْنَ بِذَلِكَ؟ فَقَالَ: «نَحْنُ وَ اللَّهِ». فَقُلْتُ: فَأَنْتُمُ الْمَسْؤُولُونَ؟ قَالَ: «نَعَمْ». قُلْتُ: وَ نَحْنُ السَّائِلُونَ؟ قَالَ: «نَعَمْ». قُلْتُ: فَعَلَيْنَا أَنْ نَسْأَلَكُمْ؟ قَالَ: «نَعَمْ» قُلْتُ: وَ عَلَيْكُمْ أَنْ تُجِيبُونَا؟ قَالَ: «لاَ، ذَاكَ إِلَيْنَا، إِنْ شِئْنَا فَعَلْنَا، وَ إِنْ شِئْنَا تَرَكْنَا- ثُمَّ قَالَ- "هٰذٰا عَطٰاؤُنٰا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسٰابٍ"».** (البرهان في تفسير

القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٠٢، تفسير القمّيّ ٢:٦٨.)

១. [...] ស្ហ៊ូរ៉ោះតុ៌បានតំណាលតមកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្ค عز وجل *[២១:៧] ដូច្នេះចូរពួកអ្នកសាកសួរព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំឭក បើពួកអ្នកមិនដឹង* ថាអ្នកណាទៅដែលអាយ៉ាសុ៌នេះចែងដល់ ? ព្រះអង្ค صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "យើង عليهم السلام សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះអង្ค صلوات الله عليه والسلام ឬដែលគេគប្បីសួរនោះ ?" ព្រះអង្ค صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ត្រូវហើយ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អស់ទូល បង្គំជាអ្នកសួរមែនទេ ?" ព្រះអង្ค صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ត្រូវហើយ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ដូច្នេះអស់ទូលបង្គំមានមុខនាទីជាអ្នកសួរមែនទេ ។" ព្រះអង្ค صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ត្រូវហើយ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះអង្ค عليهم السلام មានមុខនាទីជាអ្នកឆ្លើយមែនទេ ?" ព្រះអង្ค صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ទេ យើង عليهم السلام ជាអ្នកសម្រេចចិត្ត ។ បើយើង عليهم السلام ចង់ឆ្លើយ យើង عليهم السلام នឹងឆ្លើយ ។ បើយើង عليهم السلام ចង់ យើង عليهم السلام នឹងចោល ។" បន្ទាប់មក ព្រះអង្ค صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ *[៣៨:៣៩] ទាំងនេះគឺអំណោយរបស់យើង ។ ចូរអ្នកចែកវាឲ្យគេ ឬអ្នកទុក វាបានដោយសេរី ដោយឥតគណនា ។* (تفسير القمّي 2: 68)

***

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحُصَيْنِ بْنِ مُخَارِقٍ ،عَنْ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ، عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ". قَالَ: «نَحْنُ أَهْلُ الذِّكْرِ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٠٢، تأويل الآيات ١:٢/٣٢٤.)

២. មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ់ ប៊ិន អាល់-អ្ហាប់បាស់បានតំណាលថា... អាល់-អាស្ហ្ម៉ាត្ធ់ ប៊ិន ណាបាតាស់ុ៌បានតំណាលតមកពី អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل *[២១:៧] ដូច្នេះចូរពួកអ្នកសាកសួរព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំឭក បើពួកអ្នកមិនដឹង ។* ព្រះអង្ค صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "យើង عليهم السلام គឺព្រះរាជកុលដ្ឋាន (គឺគ្រួសារ) របស់ព្រះកម្រើនរំឭក (أهل الذكر) ។" (تأويل الآيات 1: 324/ 2)

***

3. حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ اَلْحُسَيْنِ وَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اَلْجَبَّارِ عَنِ اَلْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ فَضَّالٍ عَنْ ثَعْلَبَةَ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ عَنِ اَلْفُضَيْلِ بْنِ يَسَارٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: فِي قَوْلِ اَللَّهِ « فَسْئَلُوا أَهْلَ اَلذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ » قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ أَهْلُ بَيْتِهِ هُمْ أَهْلُ اَلذِّكْرِ وَ هُمُ اَلْأَئِمَّةُ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , جلد١ , صفحة ٤٠)

៣. មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ់ ប៊ិន អាល់-ហ្ហ៊ូសៃន៍បានតំណាលប្រាប់យើងថា... អាល់-ហ្ហាឌ្ធ៊ីល ប៊ិន យ៉ាសារបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل *[២១:៧] ដូច្នេះចូរពួកអ្នកសាកសួរព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំឭក បើពួកអ្នកមិនដឹង* ថា៖ "រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ា صلى الله عليه وآله وسلم និងព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام ព្រះអង្ค صلى الله عليه وآله وسلم ជាព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំឭក (أهل الذكر) ពួកគេ عليهم السلام ជាអ៊ីម៉ាំ عليهم السلام ។" (بصائر الدرجات ក្បាលទី ១ វគ្ค១៩ ហ្ទាឌ្ធ៊ីស្ស១០)

***

4. وَ عَنْهُ: عَنْ سُلَيْمَانَ الزُّرَارِيِّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ الطَّيَالِسِيِّ، عَنِ الْعَلاَءِ بْنِ رَزِينٍ الْقَلاَّءِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: إِنَّ مَنْ عِنْدَنَا يَزْعُمُونَ أَنَّ قَوْلَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ"، أَنَّهُمُ الْيَهُودُ وَ النَّصَارَى؟

៤. [...] មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ជារ صلوات الله عليه والسلام ថា ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា: "កនយើងមួយចំនួនបានអះអាងថាព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ ﷻ *[២១:៧] ដូច្នេះចូរពួកអ្នកសាកសួរព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំឭក បើពួកអ្នកមិនដឹង* គឺពួកយ៉ាហ្ស៊ូ ឌ្ហ៊ីនិងពួកកាន់សាសនាគ្រិស្ត ។"

قَالَ: «إِذَنْ يَدْعُونَكُمْ إِلَى دِينِهِمْ». ثُمَّ قَالَ: ثُمَّ أَوْمَأَ بِيَدِهِ إِلَى صَدْرِهِ، وَ قَالَ: «نَحْنُ أَهْلُ الذِّكْرِ، وَ نَحْنُ الْمَسْؤُولُونَ». وَ لِلذِّكْرِ مَعْنَيَانِ: اَلنَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَقَدْ سُمِّيَ ذِكْراً، لِقَوْلِهِ تَعَالَى: "ذِكْراً * رَسُولاً". وَ الْقُرْآنُ، لِقَوْلِهِ تَعَالَى: "إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَ إِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ" وَ هُمْ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ) أَهْلُ الْقُرْآنِ وَ أَهْلُ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ).** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٠٣، تأويل الآيات ٣٢٤/٣:١.)

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: "ពួកគេហៅអស់លោកទៅរកសាសនាពួកគេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ដោយយកដៃចង្អុលទ្រូងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា: "យើង عليهم السلام គឺព្រះរាជកុលដ្ឋានរបស់ព្រះកម្រើនរំឭក (أهل الذكر) គេនឹងសួរយើង عليهم السلام ។ "ព្រះកម្រើនរំឭក" មានន័យពីរគឺ: គេហៅព្រះសាស្តា صلى الله عليه وآله وسلم ថាព្រះកម្រើនរំឭក (الذكر) នៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ تعالى *[៦៥:១០] អល់ឡោះហ្ស៊ីបានប្រទានចុះមកឲ្យពួកអ្នកនូវព្រះកម្រើនរំឭក [៦៥:១១] ព្រះសាស្តាមួយរូប* ហើយ[គេហៅ]ព្រះគម្ពីរគ្ងរអាន[ថាព្រះកម្រើនរំឭក]នៅក្នុងព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ تعالى *[១៥:៩] យើងជាអ្នកប្រទានចុះមកនូវព្រះកម្រើនរំឭក ហើយយើងជាអ្នកអភិរក្សវា ។* ព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងអស់ជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام គ្ងរអាន (ឬអ្នក عليهم السلام គ្ងរអាន) និងជាព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام របស់ព្រះសាស្តា صلى الله عليه وآله وسلم ។" (تأويل الآيات 1: 324 /3)

وَمَا جَعَلْنَٰهُمْ جَسَدًا لَّا يَأْكُلُونَ ٱلطَّعَامَ وَمَا كَانُوا۟ خَٰلِدِينَ ﴿٨﴾

៨. យើងពុំបានបង្កើតរាងកាយដែលមិនបរិភោគអាហារឲ្យពួកគេទេ ហើយពួកគេក៏ពុំមានជីវិតអមត:ទេដែរ ។

ثُمَّ صَدَقْنَٰهُمُ ٱلْوَعْدَ فَأَنجَيْنَٰهُمْ وَمَن نَّشَآءُ وَأَهْلَكْنَا ٱلْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾

៩. យើងបានគោរពពាក្យសន្យាដែលបានធ្វើចំពោះពួកគេ ។ យើងបានជួយសង្គ្រោះពួកគេព្រមទាំងបណ្តាអ្នកដែលយើងប្រាថ្នា ហើយយើងបានប្រល័យជីវិតពួកប្រព្រឹត្តិបំពារបំពាន ។

لَقَدْ أَنزَلْنَآ إِلَيْكُمْ كِتَٰبًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

១០. យើងបានបើកឲ្យពួកអ្នកដឹងនូវព្រះគម្ពីរមួយ (គ្ងរអាន) ដែលមាននូវព្រះកម្រើនរបស់ពួកអ្នក (ដែលចង្អុលបង្ហាញពួកអ្នកនូវសុខុមាលភាពពិត) ។ ពួកអ្នកមិនត្រិះរិះទេឬ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៨-១០

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ عِيسَى بْنِ دَاوُدَ النَّجَّارِ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "لَقَدْ أَنْزَلْنا إِلَيْكُمْ كِتاباً فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَ فَلا تَعْقِلُونَ"، قَالَ: «الطَّاعَةُ لِلْإِمَامِ بَعْدَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٠٣، تأويل الآيات ٣٢٥/٥:١.)

១. មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អាល់-អ៊ុប៉ាស់បានតំណាលថា... អ៊ីសា ប៊ិន ដ្ធារ៉ុដ្ធ អាល់-ណាយ៉ូ៉ារបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អាល់-ហ្ហាសាន់ មូសា ប៊ិន យ៉ូ៉ាកុ៉ាហ្ការ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[២១:១០] យើងបានបើកឲ្យពួកអ្នកដឹងនូវព្រះគម្ពីរមួយដែលមាននូវព្រះកម្រើនរបស់ពួកអ្នក ។ ពួកអ្នកមិនត្រិះរិះទេ ?* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "គឺការស្តាប់បង្គាប់អ៊ីមុាំ صلوات الله عليه والسلام អត់ពីព្រះសាស្តា صلى الله عليه وآله وسلم ទៅ ។"
(تأويل الآيات 1: 325/ 5)

***

2. فِي تَفْسِيرِ اَلْعَيَّاشِيِّ زُرَارَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ عَنْ قَوْلِ اَللَّهِ: «يَوْمَ تُبَدَّلُ اَلْأَرْضُ غَيْرَ اَلْأَرْضِ» يُعْنَى تُبَدَّلُ خُبْزَةً نَقِيَّةً يَأْكُلُ اَلنَّاسُ مِنْهَا حَتَّى يَفْرُغَ مِنَ اَلْحِسَابِ؟ قَالَ اَللَّهُ: «وَ مٰا جَعَلْنٰاهُمْ جَسَداً لاٰ يَأْكُلُونَ اَلطَّعٰامَ». (تفسير نور الثقلين , جلد ٣ , صفحة ٤١٤)

២. នៅក្នុងតាហ្ស៊ូសៀរអាល់-អ៊ែយ៉ាស្ស៊ី [រាយការណ៍ដោយលោក] ស៊ូរ៉ារ៉ោះតុ៌តមកពីអាប៊ូ យ៉ូ៉ាកុ៉ាហ្ការ صلوات الله عليه والسلام ថាខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ យ៉ូ៉ាកុ៉ាហ្ការ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[១៤:៤៨] ថ្ងៃដែលផែនដីនឹងត្រូវផ្លាស់ប្តូរជាផែនដីមួយផ្សេងទៀត* - មានន័យថាវានឹងប្រែទៅជានំបុ៉ាងបរិសុទ្ធ (គឺទៅជាបាយសម្រាប់បរិភោគ) ។ មនុស្សនឹងបរិភោគវាលុះមនុស្សនឹងបានរួចផុតពីការទូទាត់ ។ អល់ឡោះ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២១:៨] យើងពុំបានបង្កើតរាងកាយដែលមិនបរិភោគអាហារឲ្យពួកគេទេ ហើយពួកគេក៏ពុំមានជីវិតអមត:ទេដែរ ។"* (تفسير نور الثقلين، ج 3 ، ص: 414)

وَكَمْ قَصَمْنَا مِن قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا ءَاخَرِينَ ﴿١١﴾

១១. យើងបានកម្ទេចចោលច្រើនស្រុកហើយដែលបានប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ក្រោយពីនោះយើងបានបង្កើតប្រជារាស្ត្រមួយទៀត ។

فَلَمَّآ أَحَسُّواْ بَأْسَنَآ إِذَا هُم مِّنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾

១២. ពេលពួកគេបានដឹងនូវការធ្វើទោសរបស់យើង ពួកគេបានរត់គេចខ្លួន ។

លោក យ៉ូ៉ាបៀរ បានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំបានសួរអ៊ីមុាំ មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ បាគ្ធ៊ៀរ صلوات الله عليه والسلام អំពីអាយ៉ាស្ធ់នេះ ។ អ៊ីមុាំ صلوات الله عليه والسلام បានតបថា៖ "*ការធ្វើទោសរបស់យើង* សំដៅទៅលើការងើបឡើងវិញរបស់អ៊ីមុាំ អាល់-ម៉ាស្ធ់ឌ្ធី صلوات الله عليه والسلام ។" (តាហ្ស៊ីរ អាល់ អាយ៉ាត់ អាល់-ស្ធ្ធ្ធ្ធ ហ៊ីរ៉ោះតុ៌ ទំព័រ ៣២០ និងអាយ៉ាស្ធ់ ១៥)

***

អំពីតាហ្ស៊ូសៀររបស់អាយ៉ាស្ធ់នេះ អ៊ីមុាំ យ៉ូ៉ាកុ៉ាហ្ការ ស្ធ្ធ៊ីឌ្ធ៊ីក្ធ صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងថា៖ "*ពេលពួកគេបានដឹងនូវការធ្វើទោសរបស់យើង* សំដៅទៅលើការងើបឡើងវិញរបស់អ៊ីមុាំ អាល់-ម៉ាស្ធ់ឌ្ធី صلوات الله عليه والسلام ។ *ពួកគេបានរត់គេចខ្លួន* សំដៅទៅលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលពួកបានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស្ធ់ធ្លាប់ប្រមូលទុក ។ *[២១:១៤] ពួកគេថ្លែងថា៖ "យើងវិនាសធំហើយ ។ យើងជាជនប្រព្រឹត្តអាក្រក់មែន* មានន័យថា ពុំមានពួកគេណាម្នាក់រួចជីវិតទេ ។" (តាហ្ស៊ីរ អាល់ អាយ៉ាត់ អាល់-ស្ធ្ធ្ធ្ធ ហ៊ីរ៉ោះតុ៌ ទំព័រ ៣២០)

لَا تَرْكُضُواْ وَٱرْجِعُوٓاْ إِلَىٰ مَآ أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَٰكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْـَٔلُونَ ﴿١٣﴾

១៣. "ពួកអ្នកកុំរត់គេចខ្លួន [ម្នាលពួកបង្ករវិនាសអើយ] ចូរពួកអ្នកត្រឡប់ទៅរកប្រណីតភាពនិងគេហដ្ឋានរបស់ពួកអ្នកវិញទៅ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងត្រូវសាកសួរ[អំពីរឿងនេះ] ។"

អ៊ីមុាំ យ៉ាកុ៌ហ្វារ ស្ស៊ីឌ្ទិក្ق صلوات الله عليه والسلام បានថ្លែងថា៖ *"[២១:១២] ពេលពួកគេបានដឹងនូវការធ្វើទោសរបស់យើង ពួកគេបានរត់គេចខ្លួន ។ "[២១:១៣] "ពួកអ្នកកុំរត់គេចខ្លួន [ម្នាលពួកបង្ករវិនាសអើយ] ចូរពួកអ្នកត្រឡប់ទៅរកប្រណីតភាពនិងគេហដ្ឋានរបស់ពួកអ្នកវិញទៅ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងត្រូវសាកសួរ[អំពីរឿងនេះ] ។"* សំដៅទៅលើពេលអ៊ីមុាំ អាល់-ម៉ាស៊ូឌ្ធី صلوات الله عليه والسلام នឹងសួរបណ្តាកូនចៅរបស់បានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស៊ុំអំពីទ្រព្យសម្បត្តិពួកគេ ។" (ដ្ធាឡ្ធាអ៊ីល អាល់-អ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុ ទំព័រ ៤៦៨)

قَالُواْ يَٰوَيۡلَنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ١٤

១៤. ពួកគេថ្លែងថា៖ "យើងវិនាសធំហើយ ។ យើងជាមនុស្សអាក្រក់មែន ។ ។"

فَمَا زَالَت تِّلۡكَ دَعۡوَىٰهُمۡ حَتَّىٰ جَعَلۡنَٰهُمۡ حَصِيدًا خَٰمِدِينَ ١٥

១៥. នេះគឺសម្រែកឥតឈប់ឈររបស់ពួកគេ រហូតដល់យើងបានធ្វើឲ្យពួកគេត្រូវច្រូតកាត់ នឹងថ្ពាល់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១១-១៥

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ عَنْ ثَعْلَبَةَ بْنِ مَيْمُونٍ عَنْ بَدْرِ بْنِ الْخَلِيلِ الْأَسَدِيِّ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام) يَقُولُ فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنا إِذا هُمْ مِنْها يَرْكُضُونَ لا تَرْكُضُوا وَ ارْجِعُوا إِلى ما أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَ مَساكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْئَلُونَ قَالَ إِذَا قَامَ الْقَائِمُ وَ بَعَثَ إِلَى بَنِي أُمَيَّةَ بِالشَّامِ فَهَرَبُوا إِلَى الرُّومِ

១. អ៊ីលី អ៊ីបន៑ហ៊ីម បានថ្លែងតពីឪពុកលោក ដែលបានថ្លែងតពី អ៊ីបនូ ហ្ធាដ្ធ៑ដ្ធ៑ល ដែលបានថ្លែងតពី ស្ធ្ធ៑អ៊ីល់បាតុ៌ ប៊ិន ម៉ៃមូន ដែលបានថ្លែងតពី បាដ្ធ៑រ ប៊ិន អាល់-ខ្ធ៑លីល អាល់-អាសាឌ្ធី ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានឮ អាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ធារ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:អំពីព្រះចវន:អល់ឡោះហ្ធ៑ عز وجل *[២១:១២] ពេលពួកគេបានដឹងនូវការធ្វើទោសរបស់យើង ពួកគេបានរត់គេចខ្លួន ។ [២១:១៣] "ពួកអ្នកកុំរត់គេចខ្លួន [ម្នាលពួកបង្ករវិនាសអើយ] ចូរពួកអ្នកត្រឡប់ទៅរកប្រណីតភាពនិងគេហដ្ឋានរបស់ពួកអ្នកវិញទៅ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងត្រូវសាកសួរ[អំពីរឿងនេះ] ។"* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ពេលណាអាល់-ក្ធ៑អ៊ីម صلوات الله عليه والسلام ងើបឡើងវិញ ពេលនោះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងចាត់បញ្ជូនទ័ពរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទៅឯតំបន់ស្ធ្ធ៑ តទល់ពួកបានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស៊ុ ។ ពួកបានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស៊ុនឹងរត់ទៅរករ៉ូម ។

فَيَقُولُ لَهُمُ الرُّومُ لَا نُدْخِلَنَّكُمْ حَتَّى تَتَنَصَّرُوا فَيُعَلِّقُونَ فِي أَعْنَاقِهِمُ الصُّلْبَانَ فَيُدْخِلُونَهُمْ فَإِذَا نَزَلَ بِحَضْرَتِهِمْ أَصْحَابُ الْقَائِمِ طَلَبُوا الْأَمَانَ وَ الصُّلْحَ فَيَقُولُ أَصْحَابُ الْقَائِمِ لَا نَفْعَلُ حَتَّى تَدْفَعُوا إِلَيْنَا مَنْ قِبَلَكُمْ مِنَّا قَالَ فَيَدْفَعُونَهُمْ إِلَيْهِمْ فَذَلِكَ قَوْلُهُ لا تَرْكُضُوا وَ ارْجِعُوا إِلى ما أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَ مَساكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْئَلُونَ قَالَ يَسْأَلُهُمُ الْكُنُوزَ وَ هُوَ أَعْلَمُ بِهَا قَالَ فَيَقُولُونَ يا وَيْلَنا إِنَّا كُنَّا ظالِمِينَ فَما زالَتْ تِلْكَ دَعْواهُمْ حَتَّى جَعَلْناهُمْ حَصِيداً خامِدِينَ بِالسَّيْفِ .

ពួករូមនឹងប្រាប់ពួកគេថា៖ "ដរាបណាអស់លោកមិនកាន់សាសនាគ្រិស្តទេ ដរាបនោះយើងនឹងមិនផ្តល់ជម្រកដល់អស់លោកទេ ។" ដូច្នេះ ពួកបានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស្ស៍នឹងពាក់ឈើឆ្កាងនៅលើកពួកគេ ហើយពួករូមនឹងអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេចូលទៅក្នុងស្រុកពួកគេ ។ បណ្តាកនរបស់អាល់-ក៏អ៊ីម صلوات الله عليه والسلام នឹងវាយប្រហារពួករូមៗនឹងសូមសន្តិសុខនិងសូមផ្សះផ្សា ។ បណ្តាកនរបស់អាល់-ក៏អ៊ីម صلوات الله عليه والسلام នឹងប្រាប់ពួកគេថា៖ "យើងនឹងមិនព្រមទេ ដរាបណាអស់លោកមិនប្រគល់ពួកដែលបានរត់មករកអស់លោកឲ្យយើងជាមុនទេនោះ ។" ពួករូមនឹងប្រគល់ពួកបានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស្ស៍ឲ្យទៅបណ្តាកនរបស់អាល់-ក៏អ៊ីម صلوات الله عليه والسلام ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលរបស់អល់ឡោះហ្
عز وجل *[២១:១៣] "ពួកអ្នកកុំរត់គេចខ្លួន [ម្នាលពួកបង្កវិនាសអើយ] ចូរពួកអ្នកត្រឡប់ទៅរកប្រណិតភាពនិងគេហដ្ឋានរបស់ពួកអ្នកវិញទៅ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងត្រូវសាកសួរ[អំពីរឿងនេះ] ។"* ព្រះអង្គ (គឺអាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ (គឺអាល់-ក៏អ៊ីម صلوات الله عليه والسلام) នឹងសាកសួរពួកបានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស្ស៍អំពីទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ពួកគេ ទោះបីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដឹងច្បាស់រឿងនេះលើសពួកគេនោះក៏ដោយ ។ ពួកបានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស្ស៍នឹងថា៖ *"[២១:១៤] ពួកគេថ្លែងថា៖ "យើងវិនាសធំហើយ ។ យើងជាជមនុស្សអាក្រក់មែន ។" [២១:១៥] នេះគឺសម្រែកឥតឈប់ឈររបស់ពួកគេ រហូតដល់យើងបានធ្វើឲ្យពួកគេត្រូវច្រូតកាត់* ដោយផ្លែដាវ *នឹងថ្កល់ ។"* (الكافي 8: 51/ 15)

***

2. الْعَيَّاشِيُّ: عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى الْحَلَبِيّ، قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فِي حَدِيثٍ يَذْكُرُ فِيهِ خُرُوجَ الْقَائِمِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «لَكَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَيْهِمْ- يَعْنِي الْقَائِمَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) وَ أَصْحَابَهُ- مُصْعِدِينَ مِنْ نَجَفِ الْكُوفَةِ ثَلاَثَمِائَةٍ وَ بِضْعَةَ عَشَرَ رَجُلاً كَأَنَّ قُلُوبَهُمْ زُبَرُ الْحَدِيدِ، جَبْرَئِيلُ عَنْ يَمِينِهِ وَ مِيكَائِيلُ عَنْ يَسَارِهِ، يَسِيرُ الرُّعْبُ أَمَامَهُ شَهْراً وَ خَلْفَهُ شَهْراً، أَمَدَّهُ اللَّهُ بِخَمْسَةِ آلاَفٍ مِنَ الْمَلاَئِكَةِ مُسَوِّمِينَ، حَتَّى إِذَا صَعِدَ النَّجَفَ قَالَ لِأَصْحَابِهِ: تَعَبَّدُوا لَيْلَتَكُمْ هَذِهِ، فَيَبِيتُونَ بَيْنَ رَاكِعٍ وَ سَاجِدٍ يَتَضَرَّعُونَ إِلَى اللَّهِ، حَتَّى إِذَا أَصْبَحَ قَالَ: خُذُوا بِنَا طَرِيقَ النُّخَيْلَةِ، وَ عَلَى الْكُوفَةِ جُنْدٌ مُجَنَّدَةٌ»

២. អាល់-អ៉ៃយ៉ាស៊ី បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តពី អ៊ុប់ឌុល អាក់ឡា អាល់-ហ៊ាល់ប៊ី ដែលបានថ្លែងថា អាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈក្នុងហាឌីស្ហមួយដែលថ្លែងអំពីការងើបឡើងវិញរបស់អាល់-ក៏អ៊ីម صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ហាក់ដូចជាខ្ញុំមើលទៅពួកគេ ពោលគឺ អាល់-ក៏អ៊ីម صلوات الله عليه والسلام និងកនរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែលឆ្ពោះទៅកាន់ណាយ៉ាហ្វ អាល់-គូហ្វាស្ស៍ ។ មនុស្សចំនួន ៣០០ និងប្រមាណ ១០ នាក់ដែលមានចិត្តរឹងដូចដែកថែប ។ យ៉ីបរ៉អ៊ីល عليه السلام នៅខាងស្តាំពួកគេ មីកាអ៊ីល عليه السلام នៅខាងឆ្វេងពួកគេ ។ សេចក្តីភ័យខ្លាចខ្ចរខ្ចាយនៅខាងមុខនិងខាងក្រោយពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្ عز وجل នឹងជួយជ្រោមជ្រែងអាល់-ក៏អ៊ីម صلوات الله عليه والسلام ដោយបណ្តាទេវតាចំនួន ៥០០០ អង្គដែលប្រយុទ្ធយ៉ាងខ្លាំងក្លា លុះយកបានណាយ៉ាហ្វ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងប្រាប់បណ្តាកនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ចូរអស់លោកធ្វើនមស្ការបូជាអល់ឡោះហ្ عز وجل ក្នុងយប់នេះ" ។ អស់ទាំងគេនឹងយកពេលយប់នោះជាពេលរូគុអ៍និងស៊ូយ៉ូដ ធ្វើនមស្ការបូជាអល់ឡោះហ្ عز وجل លុះដល់ពេលព្រឹក ។ "យើង عليهم السلام នឹងចេញដំណើរតាមផ្លូវអាល់-នូឃីឡាស្ស៍ ដើម្បីទៅកាន់គូហ្វាស្ស៍ ជាមួយទ័ពអាសាស្ម័គ្រ ។"

قُلْتُ: وَ جُنْدٌ مُجَنَّدَةٌ؟ قَالَ: «إِي وَ اللَّهِ، حَتَّى يَنْتَهِيَ إِلَى مَسْجِدِ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) بِالنُّخَيْلَةِ، فَيُصَلِّي فِيهِ رَكْعَتَيْنِ، فَيَخْرُجُ إِلَيْهِ مَنْ كَانَ بِالْكُوفَةِ مِنْ مُرْجِئِيهَا وَ غَيْرِهِمْ مِنْ جَيْشِ السُّفْيَانِيّ، فَيَقُولُ لِأَصْحَابِهِ: اِسْتَطْرِدُوا لَهُمْ. ثُمَّ يَقُولُ: كُرُّوا عَلَيْهِمْ، - قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)- وَ لاَ يَجُوزُ- وَ اللَّهِ- اَلْخَنْدَقَ مِنْهُمْ مُخْبِرٌ.

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ទ័ពអាសាស្ស៊ីគ្រ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ត្រូវហើយ សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ ﷻ លុះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានមកឈប់នៅឯម៉ាស់ជ្ជិដ អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام នាស្រុកអាល់-នូយីឡាស៊ុ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងបំពេញនមស្ការពីរ៉ាក់អ្ការ៉ាតនៅទីនេះ ។ ទ័ពគ្ហូហ្ការ៉ាតដែលគាំទ្រដោយពួកស៊ីហ្ហយ៉ានីនិងពួកមូរយ៉ូអ៊ីអាស៊ុនឹងមកប្រឈមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងបញ្ជាបណ្ដាកនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ចូរចរចាជាមួយពួកគេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបញ្ជាពួកគេថា៖ "ចូរវាយប្រហារពួកគេ ។" សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ ﷻ ពុំមានអ្នកប្រាប់ដំណឹងណាម្នាក់របស់ពួកគេអាចឆ្លងកាត់ប្រឡាយបានទេ ។"

ثُمَّ يَدْخُلُ الْكُوفَةَ فَلاَ يَبْقَى مُؤْمِنٌ إِلاَّ كَانَ فِيهَا، أو حَنَّ إِلَيْهَا، وَ هُوَ قَوْلُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، ثُمَّ يَقُولُ لِأَصْحَابِهِ: سِيرُوا إِلَى هَذَا الطَّاغِيَةِ، فَيَدْعُوهُ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ وَ سُنَّةِ نَبِيِّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَيُعْطِيهِ السُّفْيَانِيُّ مِنَ الْبَيْعَةِ مُسْلِماً، فَيَقُولُ لَهُ كَلْبٌ، وَ هُمْ أَحْوَالُهُ: مَا هَذَا الَّذِي صَنَعْتَ؟ وَ اللَّهِ مَا نُبَايِعُكَ عَلَى هَذَا أَبَداً. فَيَقُولُ مَا أَصْنَعُ؟ فَيَقُولُونَ: اسْتَقْبِلْهُ فَيَسْتَقْبِلُهُ، ثُمَّ يَقُولُ لَهُ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): خُذْ حِذْرَكَ فَإِنِّي أَدَّيْتُ إِلَيْكَ، وَ أَنَا مُقَاتِلُكَ.

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងចូលទៅក្នុងខេត្តគ្ហូហ្ការ៉ាត ហើយនឹងមានតែអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទេនៅទីនេះ ឬអ្នកដែលមកកាន់ទីនេះ ហើយនេះគឺសម្ដីរបស់អាមីរុល-មុអ៊ីមីនីន صلوات الله عليه والسلام ។ បន្ទាប់មកអាល់-ក្ជ៊ីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام នឹងប្រាប់បណ្ដាកនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ចូរទៅរកបុគ្គលសាហ្ការ៉ាតយង់ឃ្នងរូបនេះ ឲ្យគេមករកព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ ﷻ និងស៊ីណាស៊ុន្នៃ៉ាតស៊ីលុលឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم ។" ពួកគេ (គឺបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធា) នឹងមករកបុគ្គលសាហ្ការ៉ាតយង់ឃ្នងនោះ (ស៊ីហ្ហយ៉ានី) ដើម្បីនឹងឲ្យគេប្ដេជ្ញាព្រមចុះចូល (ក្រោមចំណុះអ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام) ។ ក៏ប៉ុន្តែឆ្កែមួយ (ឪពុកមាឬឪពុកធំរបស់ស៊ីហ្ហយ៉ានី) នឹងនិយាយដាក់គេ (ស៊ីហ្ហយ៉ានី) ថា៖ "ឯងកំពុងធ្វើអ្វីហ្នឹង ? សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ ﷻ ! យើងនឹងមិនធ្វើកតិកាសញ្ញាព្រមគោរពតាមពួកវាជាដាច់ខាត ។" គេនឹងតបថា៖ "ឲ្យខ្ញុំធ្វើដូចម្ដេច ?" ពួកគេនឹងប្រាប់គេថា៖ "ចូរព្រមទទួលស្គាល់វា صلوات الله عليه والسلام ទៅ ដើម្បីនឹងឲ្យវា صلوات الله عليه والسلام ព្រមទទួលឯង ។" អាល់-ក្ជ៊ីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام នឹងប្រាប់គេថា៖ "ចូរអ្នកប្រយ័ត្នខ្លួន ខ្ញុំនឹងប្រយុទ្ធទល់នឹងអ្នក ព្រោះអ្នកជំពាក់បំណុលឈាមខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។"

فَيُصْبِحُ فَيُقَاتِلُهُمْ فَيَمْنَحُهُ اللَّهُ أَكْتَافَهُمْ، وَ يَأْخُذُ السُّفْيَانِيَّ أَسِيراً، فَيَنْطَلِقُ بِهِ وَ يَذْبَحُهُ بِيَدِهِ. ثُمَّ يُرْسِلُ جَرِيدَةَ خَيْلٍ إِلَى الرُّومِ فَيَسْتَحْذِرُونَ بَقِيَّةَ بَنِي أُمَيَّةَ، فَإِذَا انْتَهَوْا إِلَى الرُّومِ قَالُوا: أَخْرِجُوا إِلَيْنَا أَهْلَ مِلَّتِنَا عِنْدَكُمْ- فَيَأْبَوْنَ، وَ يَقُولُونَ: وَ اللَّهِ لاَ نَفْعَلُ: فَيَقُولُ الْجَرِيدَةُ: وَ اللَّهِ لَوْ أُمِرْنَا لَقَاتَلْنَاكُمْ، ثُمَّ يَنْطَلِقُونَ إِلَى صَاحِبِهِمْ فَيَعْرِضُونَ ذَلِكَ عَلَيْهِ، فَيَقُولُ انْطَلِقُوا فَأَخْرِجُوا إِلَيْهِمْ أَصْحَابَهُمْ، فَإِنَّ هَؤُلاَءِ قَدْ أَتَوْا بِسُلْطَانٍ.

ដូច្នេះព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងប្រយុទ្ធតទល់ពួកគេ អល់ឡោះហ្ស៊ីយ៉ូ ﷻ នឹងប្រទានជ័យជំនះឲ្យអាល់-ក្ជ៊ីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام ។ អាល់-ក្ជ៊ីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام នឹងចាប់ខ្លួនស៊ីហ្ហយ៉ានី ហើយនឹងសម្លាប់គេដោយផ្ទាល់ដៃ ។ បន្ទាប់មក អាល់-ក្ជ៊ីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام នឹងបញ្ជូនទ័ពទៅឯពួករូម ដើម្បីចាប់ខ្លួនពួកបានី-អ៊ូម៉ៃយ៉ាស៊ុដែលនៅសេសសល់ ។ ប៉ុន្តែពួករូមនឹងមិនព្រមប្រគល់ពួកគេមកឲ្យវិញទេ ។ បណ្ដាកនរបស់អាល់-ក្ជ៊ីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام នឹងគំរាមពួកគេថានឹងវាយប្រហារពួកគេ ។ ពួកគេនឹងត្រឡប់ទៅជួបមេពួកគេ ហើយនឹងប្រាប់ឲ្យមេដឹងអំពីពាក្យគំរាមរបស់បណ្ដាកនអាល់-ក្ជ៊ីអ៊ីម صلوات الله عليه والسلام ។ មេពួករូមនឹងថា៖ "ប្រគល់ពួកដែលពួកគេតាមរកនោះឲ្យទៅពួកគេវិញភ្លាម ព្រោះពួកគេមកតាលបញ្ជាអាជ្ញាធរសម្បើមមួយ ។"

وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنا إِذا هُمْ مِنْها يَرْكُضُونَ * لا تَرْكُضُوا وَ ارْجِعُوا إِلىٰ ما أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَ مَساكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْئَلُونَ" قَالَ: يَعْنِي الْكُنُوزَ الَّتِي كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ، "قالُوا يا وَيْلَنا إِنَّا كُنَّا ظالِمِينَ * فَما زالَتْ تِلْكَ دَعْواهُمْ حَتّىٰ جَعَلْناهُمْ حَصِيداً خامِدِينَ" لاَ يَبْقَى مِنْهُمْ مُخْبِرٌ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٠٤، تفسير العيّاشي ٥٦/٤٩:٢.)

អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ៉ាមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២១:១២] ពេលពួកគេបានដឹងនូវការធ្វើទោសរបស់យើង ពួកគេបានរត់គេចខ្លួន ។ [២១:១៣] "ពួកអ្នកកុំរត់គេចខ្លួន [ម្នាលពួកបង្ករវិនាសអើយ] ចូរពួកអ្នកត្រឡប់ទៅរកប្រណីតភាពនិង គេហដ្ឋានរបស់ពួកអ្នកវិញទៅ ដើម្បីពួកអ្នកនឹងត្រូវសាកសួរ[អំពីរឿងនេះ] ។"* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មានន័យថា ទ្រព្យសម្បត្តិដែលពួកអ្នកទាំងអស់គ្នាបានគរទុក ។ ពួកគេនឹងថា៖ *[២១:១៤] "យើងវិនាសធំហើយ ។ យើងជាមនុស្សអាក្រក់មែន ។" [២១:១៥] នេះគឺសម្រែកឥតឈប់ឈររបស់ពួកគេ រហូតដល់យើងបានធ្វើឲ្យពួកគេត្រូវច្រូតកាត់ នឹងថ្ពល់ ។* នឹងពុំមានអ្នកប្រាប់ដំណឹងណាម្នាក់របស់ពួកគេនៅសេសសល់ទេ (គឺនៅរស់) ។" (تفسير العيّاشي 2: 56/ 49)

وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَآءَ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَٰعِبِينَ ﴿١٦﴾

១៦. យើងពុំបានបង្កើតមេឃ ផែនដី និងអ្វីដែលមាននៅរវាងទាំងពីរនោះមកជាល្បែងកម្សាន្តទេ ។

لَوْ أَرَدْنَآ أَن نَّتَّخِذَ لَهْوًا لَّٱتَّخَذْنَٰهُ مِن لَّدُنَّآ إِن كُنَّا فَٰعِلِينَ ﴿١٧﴾

១៧. ប្រសិនបើយើងប្រាថ្នាកម្សាន្ត [ដោយបង្កើតអ្វីទាំងនោះមក] យើងច្បាស់ជាជ្រើសយកការកម្សាន្តនោះពីយើង បើយើងប្រាថ្នាធ្វើដូច្នេះមែន ។

بَلْ نَقْذِفُ بِٱلْحَقِّ عَلَى ٱلْبَٰطِلِ فَيَدْمَغُهُۥ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ ۚ وَلَكُمُ ٱلْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾

១៨. តែយើងគ្រវែងសច្ចធម៌ត្រឹមត្រូវទៅលើកំហុសដើម្បីកម្ទេចវា ។ មើលចុះ វារលាយបាត់អស់ ។ អបមង្គលនឹងធ្លាក់លើពួកអ្នកដោយសារតែពួកអ្នកបានថា[អំពីអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ា]នោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១៦-១៨

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ، عَنْ يُونُسَ بْنِ يَعْقُوبَ، عَنْ عَبْدِ الْأَعْلَى، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنِ الْغِنَاءِ، وَ قُلْتُ: إِنَّهُمْ يَزْعُمُونَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) رَخَّصَ فِي أَنْ يُقَالَ: جِئْنَاكُمْ جِئْنَاكُمْ، حَيُّونَا حَيُّونَا نُحَيِّكُمْ؟

---

១. មូហ្ម៉ាំម៉ាដ្ងំ ប៊ិន យ៉ាកុ៉ាគ្ងូប... អ៊ុប៉ាខ្ងុល អ៊ុកុ៉ាឡាបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អ៊ុប៉ាខ្ងុលឡោះហ្ស៊ីវ៉ា صلوات الله عليه والسلام អំពីការច្រៀងថា៖ "ពួកគេបានថារ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីវ៉ា صلى الله عليه وآله وسلم បានអនុញ្ញាតឲ្យច្រៀង កាលព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "យើង صلى الله عليه وآله وسلم មករកអស់លោកហើយ យើង صلى الله عليه وآله وسلم មករកអស់លោកហើយ ។ អស់លោកគំនាប់យើង صلى الله عليه وآله وسلم ដូច្នេះយើង صلى الله عليه وآله وسلم គំនាប់អស់លោក ។""

فَقَالَ: «كَذَبُوا، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: "وَ ما خَلَقْنَا السَّماواتِ وَ الْأَرْضَ وَ ما بَيْنَهُما لاعِبِينَ. لَوْ أَرَدْنا أَنْ نَتَّخِذَ لَهْواً لَاتَّخَذْناهُ مِنْ

لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فاعِلِينَ. بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْباطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذا هُوَ زاهِقٌ وَ لَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ"»، ثُمَّ قَالَ: «وَيْلٌ لِفُلَانٍ مِمَّا يَصِفُ»- رَجُلٌ لَمْ يَحْضُرِ الْمَجْلِسَ.

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពួកគេនិយាយបង្ការច់ ។ អល់ឡោះហ៊ូ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២១:១៦] យើងពុំបានបង្កើតមេយ ផែនដី និងអ្វីដែលមាននៅរវាងទាំងពីរនោះមកជាល្បែងកម្សាន្តទេ ។ [២១:១៧] ប្រសិនបើយើងប្រាថ្នាកម្សាន្ត [ដោយបង្កើតអ្វីទាំងនោះមក] យើងច្បាស់ជាជ្រើសយកការកម្សាន្តនោះពីយើង បើយើងប្រាថ្នាធ្វើដូច្នេះមែន ។ [២១:១៨] តែយើងគ្រវែងសច្ចធម៌ត្រឹមត្រូវទៅលើកំហុសដើម្បីកម្ទេចវា ។ មើលចុះ វារលាយបាត់អស់ ។ អបមង្គលនឹងធ្លាក់លើពួកអ្នកដោយសារតែពួកអ្នកបានថា[អំពីអល់ឡោះហ៊ូ]នោះ ។* បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សូមឲ្យអបមង្គលកើតមានលើបុគ្គលនោះដោយសារអ្វីដែលបុគ្គលនោះបានថា !" គឺបុរសដែលមិនបាននៅក្នុងអង្គប្រជុំនោះ ។ (الكافي 6: 433/ 12)

***

2. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ الْبَرْقِيُّ: عَنْ أَبِيهِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، رَفَعَهُ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «لَيْسَ مِنْ بَاطِلٍ يَقُومُ بِإِزَاءِ الْحَقِّ إِلاَّ غَلَبَ الْحَقُّ الْبَاطِلَ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: "بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبٰاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذٰا هُوَ زٰاهِقٌ"».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٠٦، المحاسن: ١٥٢/٢٢٦.)

២. [...] អាប្វ អ្ជាប់ខ្ទុលឡោះហ៊ូ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "កំហុសមិនអាចទប់ទល់នឹងសេចក្តីត្រឹមត្រូវបានទេ សេចក្តីត្រឹមត្រូវនឹងឈ្នះកំហុស ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៊ូ تعالى *[២១:១៨] តែយើងគ្រវែងសច្ចធម៌ត្រឹមត្រូវទៅលើកំហុសដើម្បីកម្ទេចវា ។ មើលចុះ វារលាយបាត់អស់ ។* (المحاسن : 226/ 152)

وَلَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَمَنْ عِندَهُۥ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِۦ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾

១៩. សព្វសត្វលោកដែលមាននៅលើមេយទាំងឡាយនិងផែនដី ជាកម្មសិទ្ធិរបស់ព្រះអង្គ ។ អ្នកទាំងឡាយដែលនៅក្បែរព្រះអង្គ (ដូចជាបណ្តាទេវតាជាដើម) មិនឆ្មើងនឹងគោរពបូជាព្រះអង្គឡើយ ពួកគេមិនធុញទ្រាន់ឡើយ ។

يُسَبِّحُونَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾

២០. ពួកគេថ្វាយថោមនាការចំពោះព្រះអង្គទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ឥតបង្អន់ឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១៩-២០

1. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مُوسَى الْوَرَّاقِ، عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ، عَنْ دَاوُدَ بْنِ فَرْقَدٍ الْعَطَّارِ، قَالَ: قَالَ لِي بَعْضُ أَصْحَابِنَا: أَخْبِرْنِي عَنِ الْمَلاَئِكَةِ، أَ يَنَامُونَ؟ فَقُلْتُ: لاَ أَدْرِي. فَقَالَ: يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَ النَّهٰارَ لاٰ يَفْتُرُونَ". ثُمَّ قَالَ: أَ لاَ أُطْرِفُكَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فِيهِ بِشَيْءٍ؟ قَالَ: قُلْتُ: بَلَى. فَقَالَ: سُئِلَ عَنْ ذَلِكَ، فَقَالَ: «مَا مِنْ حَيٍّ إِلاَّ وَ يَنَامُ مَا خَلاَ اللَّهَ وَحْدَهُ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ الْمَلاَئِكَةُ يَنَامُونَ». فَقُلْتُ: يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَ النَّهٰارَ لاٰ يَفْتُرُونَ"؟ قَالَ: «أَنْفَاسُهُمْ تَسْبِيحٌ».** (البرهان في تفسير القرآن

المؤلف : البحراني، السيد هاشم الجزء : ٣ صفحة : ٨٠٧، كمال الدين و تمام النعمة: ٨/٦٦٦.)

១. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ៌ាបានតំណាលថា... ដ្ឋារ៉ុដ្ឋ ប៊ិន ហ្ជាក្ជ្ជ ដ្ឋ អាល់-អ៊ុតាវ៉ៃបានតំណាលថាមិត្តយើងម្នាក់បានសួរខ្ញុំថា៖ "សូមប្រាប់ខ្ញុំអំពីទេវតា តើទេវតាដេកទេ ?" ខ្ញុំបានថាខ្ញុំមិនដឹងទេ ។ គាត់បានថា៖ "អល់ឡោះហ្ជ៌ﷻមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២១:២០] ពួកគេថ្វាយថោមនាការ[ចំពោះព្រះអង្គ]ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ មិនល្ងើយឡើយ ។"* រួចហើយគាត់បានថា៖ "តើលោកដឹងអ្វីអំពីរឿងនេះមកពី អាប៊ូ អ៊ុ១ប់ឌ្ឍ្ជ ដ្ឋ ហ្ជ៌ﷺទេ ?" ខ្ញុំបានថា៖ "ដឹង ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គﷺអំពីរឿងនេះ ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "សត្វ លោកមានជីវិតទាំងអស់សុទ្ធតែដេក លើកលែងតែអល់ឡោះហ្ជ៌ﷻមួយគត់ ទេវតាក៏ដេកដែរ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អល់ឡោះហ្ជ៌ﷻមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២១:២០] ពួកគេថ្វាយថោមនាការ[ចំពោះព្រះអង្គ]ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ មិនល្ងើយឡើយ ។"* ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "ការដកដង្ហើមចេញចូលរបស់ពួកគេជាការថ្វាយថោមនាការ ។" (كمال الدين و تمام النعمة: 8 /666)

أَمِ ٱتَّخَذُوٓاْ ءَالِهَةً مِّنَ ٱلۡأَرۡضِ هُمۡ يُنشِرُونَ ٢١

២១. តើពួកគេ(ពួកគោរពរូបបដិមា)បានជ្រើសយកព្រះនៅលើផែនដី ដែលធ្វើឲ្យងើបឡើងវិញបានឬ (រស់ពីស្លាប់វិញ) ?

لَوۡ كَانَ فِيهِمَآ ءَالِهَةٌ إِلَّا ٱللَّهُ لَفَسَدَتَاۚ فَسُبۡحَٰنَ ٱللَّهِ رَبِّ ٱلۡعَرۡشِ عَمَّا يَصِفُونَ ٢٢

២២. បើមានព្រះនានា ក្រៅពីអល់ឡោះហ្ជ៌ នៅលើភពទាំងពីរនេះមែន (គឺមេឃនិងដី) ច្បាស់ជាភពទាំងពីរនេះនឹងវិនាសជាមិនខាន ។ សូមថ្វាយសេចក្ដីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្ជ៌ ព្រះម្ចាស់ ព្រះរាជបល្ល័ង្ក [ម្ចាស់នៃអំណាចគ្រងរាជ្យ] ។ ព្រះអង្គមហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសអ្វីដែលពួកគេ (បដិសេធសទ្ធា ពួកពហុទេពនិយម ពួកទុច្ចរិត...) រៀបរាប់នោះទៅទៀត ។

لَا يُسۡـَٔلُ عَمَّا يَفۡعَلُ وَهُمۡ يُسۡـَٔلُونَ ٢٣

២៣. [ព្រះអង្គជាម្ចាស់នៃព្រះរាជអំណាចគ្រងរាជ្យ] គេនឹងមិនសាកសួរព្រះអង្គអំពីអំពើដែលព្រះអង្គបានធ្វើទេ តែពួកគេនោះទេ (ពួកព្រះ កូនៗ ពួករូបបដិមា ។ ល ។) ដែលនឹងត្រូវសួរចម្លើយ ។

មើលស្វ៊ូរ៉ោះតុ៌ ២ អាយ៉ាស់ ១២៤ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២១-២៣

1. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ هِشَامِ بْنِ الْحَكَمِ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا الدَّلِيلُ عن [عَلَى] أَنَّ اللَّهَ وَاحِدٌ؟ قَالَ: «اتِّصَالُ التَّدْبِيرِ، وَ تَمَامُ الصُّنْعِ، كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: "لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلاَّ اللهُ لَفَسَدَتَا"».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٠٨، التوحيد: ٢/٢٥٠.)

១. អ៊ីបនូ បាប៊ូវ៉ៃហ៊ូ៎បានតំណាលថា... ហ៊ីស្ម៉ាំ ប៊ិន អាល់-ហ្ការ៉ាកាំបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូល អាប៊ូ អ៊ុ៎ប់ឌុលឡោះហ្ស៊ូ៎ ﷺ ថា៖ "មានភ័ស្តុងតាងអ្វីទៅដែលបញ្ជាក់ថាអល់ឡោះ ﷻ គឺព្រះមួយគត់នោះ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "គឺការទាក់ទងគ្នានៅក្នុងគម្រោងការនិងការបង្កើតដែលពេញលេញ ដូចអល់ឡោះ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២១:២២] លើមានព្រះនានា ក្រៅពីអល់ឡោះ ហ្ស៊ូ៎ នៅលើកពទាំងពីរនេះមែន (គឺមេយនិងជី) ច្បាស់ជាកពទាំងពីរនេះនឹងវិនាសជាមិនខាន ។"* (التوحيد: 250/ 2)

***

2. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْوَهَّابِ، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَبُو الْحَسَنِ أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَمْزَةَ الشَّعْرَانِيُّ الْعَمَّارِيُّ مِنْ وُلْدِ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ عُبَيْدُ اللَّهِ بْنُ يَحْيَى بْنِ عَبْدِ الْبَاقِي الْأَذَنِيُّ، بِأَذَنَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحَسَنِ الْمَعَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ يَزِيدَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ عُقْبَةَ بْنِ أَبِي الْعَيْزَارِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ حَجَّارٍ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ الْأَصَمِّ، قَالَ: سَأَلَ رَجُلٌ عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ، فَقَالَ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، مَا تَفْسِيرُ (سُبْحَانَ اللَّهِ)؟ قَالَ: إِنَّ فِي هَذَا الْحَائِطِ رَجُلاً إِذَا سُئِلَ أَنْبَأَ، وَ إِذَا سَكَتَ ابْتَدَأَ.

២. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ៊ូ៎បានតំណាលថា... យ៉ាស្ស៊ីដ្ធ ប៊ិន អាល់-អាស្ម៉ាំបានតំណាលថា បុរសម្នាក់បានសួរអ្ហ្ម៉ារ ប៊ិន អាល់-ខត្ត៉ាប់ថា៖ "អគ្គប្រមុខរបស់បណ្ណាអ្នកមានសទ្ធាអ៊ីយ តើគេអាចបកស្រាយ "សូមថ្វាយសេចក្ដីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ូ៎ (سبحان الله)" ថាអ្វី ?" អ្ហ្ម៉ារ ប៊ិន អាល់-ខត្ត៉ាប់បានថា៖ "នៅលើកំផែងនេះមានបុរស ﷺ ម្នាក់ បើលោកសួរគេ ﷺ គេ ﷺ នឹងឆ្លើយលោក បើលោកមិននិយាយទេ គេ ﷺ និងនិយាយមុន ។"

فَدَخَلَ الرَّجُلُ فَإِذَا هُوَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فَقَالَ: يَا أَبَا الْحَسَنِ، مَا تَفْسِيرُ (سُبْحَانَ اللَّهِ)؟ قَالَ: «هُوَ تَعْظِيمُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ تَنْزِيهُهُ عَمَّا قَالَ فِيهِ كُلُّ مُشْرِكٍ، فَإِذَا قَالَهَا الْعَبْدُ صَلَّى عَلَيْهِ كُلُّ مَلَكٍ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٠٩، معاني الأخبار: ٩/٣.)

បុរសនោះក៏បានទៅឯកំផែងនោះ អ្ហ្ម៉ាលី ﷺ ប៊ិន អាប៊ូ ត្ដ៉ាលិប ﷺ នៅលើកំផែងនោះ ។ គាត់បានទូលថា៖ "អាប៊ូ អាល់-ហ្ការ៉ាសាន់ ﷺ អ៊ីយ តើគេអាចបកស្រាយ "សូមថ្វាយសេចក្ដីរុងរឿងចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ូ៎ (سبحان الله)" ថាអ្វី ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "នេះគឺការលើកតម្កើងអល់ឡោះ ﷻ ឲ្យខ្ពង់ខ្ពស់ផុតពីអ្វីដែលពួកពហុទេពនិយមនិយាយអំពីព្រះអង្គ ﷻ នោះ ។ ដូច្នេះពេលបាវណាថាបែបនេះ ទេវតាគ្រប់អង្គនឹងជូនពរជ័យមកលើបាវនោះ ។" (معاني الأخبار: 9/ 3)

***

3. ابْنُ بَابَوَيْهِ فِي كِتَابِ (النُّبُوَّةِ): بِإِسْنَادِهِ إِلَى الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَخْبِرْنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ جَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ". قَالَ: «يَعْنِي بِذَلِكَ الْإِمَامَةَ جَعَلَهَا اللَّهُ فِي عَقِبِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ».

៣. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ៊ូ៎បានតំណាលនៅក្នុងសាត្រា អាល់-នូប៊ូវ៉ាស្ដ (យោលតាមបណ្ណាញព័ត៌មានលោកដែលឡើងទៅដល់អាល់-មូហ្ការ៉ូដ្ធ) ប៊ិន អ្ហ្ម៉ារដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូល អាប៊ូ អ៊ុ៎ប់ឌុលឡោះហ្ស៊ូ៎ ﷺ ថា៖ "បុត្ត ﷺ ណ៊ីសូលុលឡោះ ﷺ ﷺ អ៊ីយ សូមព្រះអង្គ ﷺ អធិប្បាយប្រាប់ទូលបង្គំអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[៤៣:២៨] ព្រះអង្គបានធ្វើឲ្យពាក្យនេះទៅជាពាក្យដែលជ ិតនៅរៀងរហូតក្នុងចំណោមបណ្ណាកូនចៅរបស់គេ ។"* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "នេះមានន័យថាអ៊ីម៉ាម៉ាស៊ុ ។

អល់ឡោះហ្ញ៉ធ្វើឲ្យអ៊ីម៉ាម៉ាស្ទ់នេះនៅក្នុងចំណោមរាជបុត្ររាជនត្តា عليهم السلام របស់អាល់-ហ៊្សៃសែន៍ صلوات الله عليه والسلام រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"

فَقُلْتُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَخْبِرْنِي كَيْفَ صَارَتِ الْإِمَامَةُ فِي وُلْدِ الْحُسَيْنِ دُونَ وُلْدِ الْحَسَنِ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ)، وَ هُمَا وَلَدَا رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ سِبْطَاهُ، وَ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ؟ فَقَالَ: «يَا مُفَضَّلُ، إِنَّ مُوسَى وَ هَارُونَ نَبِيَّانِ مُرْسَلاَنِ أَخَوَانِ، فَجَعَلَ اللَّهُ النُّبُوَّةَ فِي صُلْبِ هَارُونَ، وَ لَمْ يَكُنْ لِأَحَدٍ أَنْ يَقُولَ: [لِمَ فَعَلَ ذَلِكَ؟ وَ كَذَلِكَ الْإِمَامَةُ، وَ هِيَ خِلاَفَةُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ لَيْسَ لِأَحَدٍ أَنْ يَقُولَ:] لِمَ جَعَلَهَا فِي صُلْبِ الْحُسَيْنِ وَ لَمْ يَجْعَلْهَا فِي صُلْبِ الْحَسَنِ، لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ الْحَكِيمَ فِي أَفْعَالِهِ، لاَ يُسْئَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَ هُمْ يُسْئَلُونَ».**

(البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٨٥٤، تأويل الآيات ٢:١٢/٥٥٦، الخصال: ٨٤/٣٠٥، معاني الأخبار: ١/١٢٦.)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ញ៉ صلى الله عليه وآله وسلم អើយ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អធិប្បាយប្រាប់ទូលបង្គំ តើអ៊ីម៉ាម៉ាស្ទ់នឹងបានទៅក្នុងចំណោមរាជបុត្រ عليهم السلام របស់អាល់-ហ៊្សៃសែន៍ صلوات الله عليه والسلام មិនបានទៅក្នុងចំណោមរាជបុត្រ عليهم السلام របស់អាល់-ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ដូចម្ដេចទៅ ព្រះអង្គ عليهم السلام ទាំងពីរជាព្រះរាជបុត្រ عليهم السلام របស់រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ញ៉ صلى الله عليه وآله وسلم ជាព្រះរាជនត្តា عليهم السلام របស់រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ញ៉ صلى الله عليه وآله وسلم ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់យុវជនឋានសួគ៌នោះ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មូហ្វាឌ្ជុំដូលអើយ មូសា عليه السلام និងហារូន عليه السلام ជាព្រះសាស្ដាពីរអង្គដែលត្រូវចាត់បញ្ជូនមក ជាបងប្អូនគ្នា ។ អល់ឡោះហ្ញ៉ عز وجل បានធ្វើឲ្យសាស្ដាភាពនៅក្នុងខ្នង(صُلْب) របស់ហារូន عليه السلام ។ អ្នកណាក៏ដោយមិនមានសិទ្ធិនិយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះអង្គ عز وجل ធ្វើបែបនេះ ?" អ៊ីម៉ាម៉ាស្ទ់ក៏ស្រដៀងនេះដែរ ហើយនេះគឺខ៏លីហ្វាស្ទ់របស់អល់ឡោះហ្ញ៉ عز وجل អ្នកណាក៏ដោយមិនមានសិទ្ធិនិយាយទេថា៖ "ហេតុអ្វីព្រះអង្គ عز وجل ធ្វើឲ្យវាបាននៅក្នុងខ្នង(صُلْب)របស់អាល់-ហ៊្សៃសែន៍ صلوات الله عليه والسلام ។ ហេតុអ្វីព្រះអង្គ عز وجل មិនឲ្យវាបានក្នុងខ្នង(صُلْب)របស់អាល់-ហាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ?" ពីព្រោះអល់ឡោះហ្ញ៉ عز وجل ទ្រង់ញាណព្រះសកម្មភាពរបស់ព្រះអង្គ عز وجل មិនត្រូវតវ៉ាអំពីអ្វីដែលព្រះអង្គ عز وجل ធ្វើនោះទេ *[២១:២៣] គេនឹងមិនសាកសួរព្រះអង្គអំពីអំពើដែលព្រះអង្គបានធ្វើទេ តែពួកគេនោះទេដែលនឹងត្រូវសួរចម្លើយ ។"*

(الآيات 2: 556/ 12، الخصال: 305/ 84، معاني الأخبار: 126/ 1)

أَمِ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةًۖ قُلۡ هَاتُواْ بُرۡهَٰنَكُمۡۖ هَٰذَا ذِكۡرُ مَن مَّعِيَ وَذِكۡرُ مَن قَبۡلِيۚ بَلۡ أَكۡثَرُهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ٱلۡحَقَّۖ فَهُم مُّعۡرِضُونَ ٢٤

២៤. ឬពួកគេ (ពួកគោរពបូជារូបបដិមា ពួកពហុទេពនិយម...) បានជ្រើសយកព្រះក្រៅពីព្រះអង្គ ? [សាស្ដាអើយ] ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ចូរអស់លោកយកភ័ស្ដុតាងរបស់អស់លោកមក ។ នេះគឺព្រះកម្រើនរបស់បណ្ដាអ្នក[មានសទ្ធា]ដែលតាមខ្ញុំ ហើយជាព្រះកម្រើនរបស់បណ្ដាអ្នកមុនខ្ញុំ ។" តែពួកគេភាគច្រើន (ពួកគោរពបូជារូបបដិមា) មិនស្គាល់ការពិតទេ ដូច្នេះពួកគេគេចចេញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ទ់ ២៤

1. الطَّبْرِسِيُّ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «بِذِكْرِ مَنْ مَعِيَ: مَنْ مَعَهُ وَ مَا هُوَ كَائِنٌ، وَ بِذِكْرِ مَنْ قَبْلِي: مَا قَدْ كَانَ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨١١، مجمع البيان ٧:٧١.)

១. អាល់-ត្ប៌ារ:ស៊ី ។ អាប៊ូ អ:ប់ឌ:ុលឡោះ:ហ្ន៑ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា: *"[២១:២៤] នេ:គឺព្រ:ះ:ម្រើ:នរ:ប:ស់ បណ្ណាអ្ន:ក[មានស:ទ្ធា]ដែ:ល:ាមខ្ញុ:ំ* ដែ:ល:ាមព្រ:ះ:ង្ក ﷺ និ:ងអ្ន:ីដែ:ល:ើ:ងកើ:ត:ានឡើ:ង[ក្ន:ុ:ងអ:ានាគ:ត:ាល] *ហើ:យ:ាព្រ:ះ:ម្រើ:នរ:ប:ស់:ាណ្ណ:ាអ្ន:ក:ុ:ន:ខ្ញុ:ំ* អ្ន:ីដែ:ល:ានកើ:ត:ានឡើ:ងហើ:យ[ក្ន:ុ:ងអ:ានី:ាល] ។"
(مجمع البيان 7: 71)

***

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ الْعَلَوِيِّ، عَنْ عِيسَى بْنِ دَاوُدَ النَّجَّارِ، عَنْ مَوْلاَنَا أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ) فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "هٰذَا ذِكْرُ مَنْ مَعِيَ وَ ذِكْرُ مَنْ قَبْلِي"، قَالَ: «ذِكْرُ مَنْ مَعِي: عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، وَ ذِكْرُ مَنْ قَبْلِي: اَلْأَنْبِيَاءُ وَ الْأَوْصِيَاءُ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨١١، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨١١،أويل الآيات ١:٩/٣٢٧.)

២. ម:ូហ្ម:ាម:ាដ:ូ ប:ិន អាល់-អ:ុ:ប់:ាស:ានតំ:ណ:ាលថា... អ:ុ:ីសា ប:ិន ដ:ារ:ុដ:ូ អាល់-ណ:ាយ:ុ:ារ:ានតំ:ណ:ាលត:ាមកពីព្រ:ះ:ម:ាគ្ន:ាយ:ើ:ង អាប៊ូ អាល់-ហ:ាសាន់ ម:ូ:ាសា ប:ិន យ:ុ:ាកូ:ាហ:ារ صلوات الله عليه والسلام អ:ំពីព្រ:ះ:ម:ាន:ូ:ាលអ:ល់:ាឡោ:ះ:ហ្ន៑ عز وجل *[២១:២៤] នេ:គឺព្រ:ះ:ម្រើ:នរ:ប:ស់:ាណ្ណ:ាអ្ន:ក[មានស:ទ្ធា]ដែ:ល:ាមខ្ញុ:ំ ហើ:យ:ាព្រ:ះ:ម្រើ:នរ:ប:ស់:ាណ្ណ:ាអ្ន:ក:ុ:ន:ខ្ញុ:ំ* ថា: *"ព្រ:ះ:ម្រើ:នរ:ប:ស់:ាណ្ណ:ាអ្ន:ក:ាដែ:ល:ាមខ្ញុ:ំ* គឺអ:ុ:ាលី صلوات الله عليه والسلام ប:ិន អាប៊ូ ត:ុ:ាលិ:ប رضي الله عنه *ព្រ:ះ:ម្រើ:នរ:ប:ស់:ាណ្ណ:ាអ្ន:ក:ុ:ន:ខ្ញុ:ំ* គឺព្រ:ះ:ាស:ាស្ត:ា عليهم السلام ទ:ាំ:ងឡ:ាយ:ានិ:ងព្រ:ះ:ឧ:ត្ត:ាធ:ិ:ាការ:ីទ:ាំ:ងឡ:ាយ عليهم السلام (គឺអ្ន:ក:ស្ន:ង عليهم السلام) ។"
(تأويل الآيات 1: 327/ 9)

وَمَآ أَرۡسَلۡنَا مِن قَبۡلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِيٓ إِلَيۡهِ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعۡبُدُونِ ٢٥

២៥. ត្រ:ប់:ាស:ាស្ត:ាដែ:ល:ើ:ងបានចាត់:ាញ:ូ:ានម:ាកកា:ាពីម:ុ:ានអ្ន:ក ស:ុ:ទ្ធ:ាតែ:ាត្រ:ូ:ាបានប:ើ:ក:ាឲ្ យ:ានដ:ឹ:ងថា: "ពុ:ាម:ានព្រ:ះ:ទ:ាក្រ:ៅពីអ:ាញ ។ ដ:ូ:ាឆ្ន:ះ:ាចូ:ារ:ាពួ:ាកអ្ន:ាកគ:ារ:ាពស:ាក្ក:ារ:ៈអ:ាញ ។"

وَقَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحۡمَٰنُ وَلَدٗاۗ سُبۡحَٰنَهُۥۚ بَلۡ عِبَادٞ مُّكۡرَمُونَ ٢٦

២៦. ពួ:ាកគ:ា (ពួ:ាកព:ាហ:ាទ:ាពនិ:ាយ:ាម ជ:ានម:ួ:ាយ:ាំ:ានួ:ាន) ប:ានថា: "[អ:ាល់:ាឡោ:ះ:ហ្ន៑] ព្រ:ះ:ដ:ាម:ានព្រ:ះ:ាម:ាត្ត:ាធ:ាម:ាប:ានយ:ាកកូ:ានប្រ:ុ:ាស:ាម្ន:ាក់ [ឬកូ:ានច្រ:ើ:ន] ។" [ទ:ា!] ព្រ:ះ:ាអ:ង្ក:ាទ្រ:ង់:ាម:ាហ:ារ:ុ:ាងរ:ឿ:ាង ។ ត:ាតែ:ាពួ:ាកគ:ា (គឺ:ាពួ:ាកកូ:ានៗដ:ាដែ:ល:ាពួ:ាកគ:ាថ:ានោ:ះ) ជ:ាប:ណ្ណ:ាបា:ារ:ាប:ម្រ:ើ:ាដែ:ល:ាប្រ:ាកប:ានដ:ោ:ាយ:ាកិ:ត្ត:ិ:ាយ:ាស ។

لَا يَسۡبِقُونَهُۥ بِٱلۡقَوۡلِ وَهُم بِأَمۡرِهِۦ يَعۡمَلُونَ ٢٧

២៧. ពួ:ាកគ:ា[ជ:ាស:ត្ត:ាលោ:ាក ហើ:យ]ម:ិ:ាន:ានិ:ាយ:ាម:ុ:ានព្រ:ះ:ាអ:ង្ក:ាទ:ា (ដ:ោ:ាយ:ាត:ាប:ានទ:ាទ:ូ:ាលការ:ាអ:ានុ:ញ្ញ:ាត:ាពីព្រ:ះ:ាអ:ង្ក ព្រ:ះ:ាឆ:ន្ន:ៈព្រ:ះ:ាអ:ង្ក) ហើ:យ:ាពួ:ាកគ:ាប្រ:ាត:ិ:ាប:ត្ត:ិ:ាម:ាព្រ:ះ:ារ:ាជ:ាប:ញ្ញ:ាព្រ:ះ:ាអ:ង្ក ។

***

ម:ៅ:ាឡ:ា អ:ុ:ាលី صلوات الله عليه والسلام ប:ានថ្ល:ែ:ងថា: "អ:ាយ:ា:ាស:ុ:ាំ:ាទ:ាំ:ងនេ:ះ:ាត្រ:ូ:ាវ:ាដ:ាក់:ាចុ:ះ:ាម:ាក:ាសំ:ាដ:ៅ:ាម:ាក:ាលើ:ារ:ូ:ាបខ្ញ:ុ:ំ ។"
(ហ:ាដ:ីុ:ាអ:ីុ:ាល អ:ីុ:ាបន:ូ ស:ុ:ាស:ុ:ាន ទ:ំ:ព:ារ ៨៣)

يَعۡلَمُ مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡ وَلَا يَشۡفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ٱرۡتَضَىٰ وَهُم مِّنۡ خَشۡيَتِهِۦ مُشۡفِقُونَ ٢٨

២៨. ព្រះអង្គទ្រង់ញ្ញាណអ្វីដែលនៅពីមុខពួកគេនិងអ្វីដែលនៅពីក្រោយពួកគេ ។ ពួកគេ (បណ្ណាទេវតា បណ្ណាសន្តបុគ្គល បណ្ណាសាស្តា) នឹងជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យតែបណ្ណាជនណាដែលព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យទេ ហើយពួកគេភ័យរន្ធត់ព្រោះខ្លាចព្រះអង្គ[ដោយគារវភក្តីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ២៥-២៨

1. ثُمَّ خَلَقَ سُبْحَانَهُ لِاسْكَانِ سَمَاوَاتِهِ، وَعِمَارَةِ الصَّفِيحِ الأَعْلَى مِنْ مَلَكُوتِهِ، خَلْقاً بَدِيعاً مِنْ مَلاَئِكَتِهِ، وَمَلاَ بِهِمْ فُرُوجَ فِجَاجِهَا، وَحَشَا بِهِمْ فُتُوقَ أَجْوَائِهَا، وَبَيْنَ فَجَوَاتِ تِلْكَ الْفُرُوجِ زَجَلُ الْمُسَبِّحِينَ مِنْهُمْ فِي حَظَائِرِ الْقُدُسِ، وَسُتُرَاتِ الْحُجُبِ، وَسُرَادِقَاتِ الْمَجْدِ، وَوَرَاءَ ذلِكَ الرَّجِيجِ الَّذِي تَسْتَكُّ مِنْهُ الأَسْمَاعُ سُبُحَاتُ نُور تَرْدَعُ الأَبْصَارَ عَنْ بُلُوغِهَا، فَتَقِفُ خَاسِئَةً عَلَى حُدُودِهَا.

១. បន្ទាប់មក ព្រះជាទីគោរពសក្តារ: ដើម្បីនឹងឲ្យមានប្រជានិករនៅលើមេឃទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ﷻ និងដើម្បីនឹងឲ្យមានប្រជានិករនៅឯជាន់ខ្ពស់នៃព្រះរាជាណាចក្រថ្មីរបស់ព្រះអង្គ ﷻ បានបង្កើតសត្វលោកដែលហៅថាទេវតា ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានបំពេញទីទំនេរនៃចន្លោះប្រហោងរបស់ព្រះរាជាណាចក្រថ្មីនោះដោយពួកទេវតា ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានបំពេញភាពធំល្វឹងល្វើយរបស់បរិវេណនៃព្រះរាជាណាចក្រនោះដោយពួកទេវតា ។ នៅក្នុងទីទំនេរនៃចន្លោះប្រហោងទាំងនោះឮតែសម្លេងទេវតាថ្វាយសេចក្តីគោរពសក្តារ:ព្រះអង្គ ﷻ នៅក្នុងមណ្ឌលនៃព្រះសន្តភាព (នៅពីក្រោយ)ព្រះសន្ទិយា(រាំងនន)នៃការបិទបាំងនិងនៅក្នុងរបាំងនៃព្រះវិសាលភាពព្រះអង្គ ﷻ ។ នៅពីក្រោយសម្លេងលាន់ខ្ទ័រនេះដែលធ្វើឲ្យហ៊ឹងត្រចៀក មានពន្លឺត្រចះត្រចង់ដែលទប់ទល់ចក្ខុវិញ្ញាណ ។ ដូច្នេះ ចក្ខុវិញ្ញាណ (ភ្នែក) នឹងថ្កល់មួយកន្លែងត្រូវរាំងរានៅត្រង់ព្រំដែនវា ។

أَنْشَأَهُمْ عَلَى صُوَر مُخْتَلِفَات، وَأَقْدَار مُتَفَاوِتَات، (أُولِي أَجْنِحَة مَثْنَى وَثُلاَثَ) تُسَبِّحُ جَلاَلَ عِزَّتِهِ، لاَ يَنْتَحِلُونَ مَا ظَهَرَ فِي الْخَلْقِ مِنْ صُنْعِهِ، وَلاَ يَدَّعُونَ أَنَّهُمْ يَخْلُقُونَ شَيْئاً مَعَهُ مِمَّا انْفَرَدَ بِهِ، (بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ * لاَ يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ).

ព្រះអង្គ ﷻ បានបង្កើតពួកទេវតាដោយមានរាងរៅផ្សេងៗ និងមានលក្ខណសម្បត្តិផ្សេងៗ ។ *[៣៥:១] មានស្លាបពីរ បី បួន ។* ពួកគេគោរពសក្តារ:ព្រះវិរោចន:ភាពនៃព្រះកិត្តិយសព្រះអង្គ ﷻ ។ ពួកគេមិនដណ្តើមយកព្រះទេពកោសល្យរបស់ព្រះអង្គ ﷻ ដែលជំនាញខាងការបង្កើតសព្វសារពើនោះ មកជាកម្មសិទ្ធិខ្លួនឯងទេ ។ ពួកគេមិនប្រកាសឡើយថាខ្លួនបានបង្កើតអ្វីមួយដែលមិនអាចប្រៀបធៀបព្រះអង្គ ﷻ បាន ។ *[២១:២៦] ពួកគេបានថា: "ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌បានយកកូនប្រុសម្នាក់ ។" ព្រះអង្គទ្រង់មហារុងរឿង ។ តែពួកគេជាបណ្តាបាវបម្រើដែលប្រកបដោយកិត្តិយស ។ [២១:២៧] ពួកគេមិននិយាយមុនព្រះអង្គទេ ហើយពួកគេប្រតិបត្តិតាមព្រះរាជបញ្ជាព្រះអង្គ ។"* (نهج البلاغة ឃុត្ពបាស្ប៉ូទី ៩0)

***

2. قَالَ: «فَوَصِيُّ نَبِيِّكُمْ أَكْرَمُ مِنْ وَصِيِّ سُلَيْمَانَ، وَ إِنَّمَا كَانَ عِنْدَ وَصِيِّ سُلَيْمَانَ مِنِ اسْمِ اللَّهِ الْأَعْظَمِ حَرْفٌ وَاحِدٌ، فَسَأَلَ اللَّهُ جَلَّ اسْمُهُ، فَخُسِفَ لَهُ الْأَرْضُ مَا بَيْنَهُ وَ بَيْنَ سَرِيرِ بِلْقِيسَ، فَتَنَاوَلَهُ فِي أَقَلَّ مِنْ طَرْفِ الْعَيْنِ، وَ عِنْدَنَا مِنِ اسْمِ اللَّهِ الْأَعْظَمِ اثْنَانِ وَ سَبْعُونَ حَرْفاً، وَ حَرْفٌ عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى، اسْتَأْثَرَ بِهِ دُونَ خَلْقِهِ».

២. ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام (គឺអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام) មានវចន:ថា: "ព្រះឧត្តរាធិការី صلوات الله عليه والسلام របស់ព្រះសាស្តា صلى الله عليه وآله وسلم

របស់អស់លោកថ្លៃថ្នូរជាងព្រះឧត្តរាធិការីﷺរបស់ស៊ូទ្ធៃម៉ានﷺ ។ ព្រះឧត្តរាធិការីﷺរបស់ស៊ូទ្ធៃម៉ានﷺមានមួយតួអក្សរព្រះនាមថ្ពុំថ្ពើងរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ។ ព្រះអង្គﷺ (គឺព្រះឧត្តរាធិការីﷺរបស់ស៊ូទ្ធៃម៉ានﷺ) បានសូមអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ក្នុងព្រះនាមព្រះអង្គﷻ ដីក៏បានលេបអ្វីដែលនៅត្រង់ចន្លោះព្រះអង្គﷺនិងរាជបល្ល័ង្ករបស់ប៊ីលគ្ស៊ីស ហើយព្រះអង្គﷺបានចាប់រាជបល្ល័ង្កនោះបានក្នុងរយៈពេលខ្លីជាងមួយពព្រិចភ្នែក ។ យើងﷺមាននូវចិតសិបពីរតួអក្សររបស់ព្រះនាមថ្ពុំថ្ពើងរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីﷻមាននូវមួយតួអក្សរ បានតែលើព្រះអង្គﷻមួយគត់ មិនបានលើសត្វលោកណាមួយរបស់ព្រះអង្គﷻទេ ។"

فَقَالُوا: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، فَإِذَا كَانَ هَذَا عِنْدَكَ، فَمَا حَاجَتُكَ إِلَى الْأَنْصَارِ فِي قِتَالِ مُعَاوِيَةَ وَ غَيْرِهِ، وَ اسْتِنْفَارِكَ النَّاسَ إِلَى حَرْبِهِ ثَانِيَةً؟ فَقَالَ: "بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ * لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَ هُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ" إِنَّمَا أَدْعُو هَؤُلَاءِ الْقَوْمَ إِلَى قِتَالِهِ لِثُبُوتِ الْحُجَّةِ، وَ كَمَالِ الْمِحْنَةِ، وَ لَوْ أُذِنَ لِي فِي إِهْلَاكِهِ لَمَا تَأَخَّرَ، لَكِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَمْتَحِنُ خَلْقَهُ بِمَا شَاءَ». قَالُوا: فَنَهَضْنَا مِنْ حَوْلِهِ، وَ نَحْنُ نُعَظِّمُ مَا أَتَى بِهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ).** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٢١٩، خصائص الأئمة: ٤٦.)

ពួកគេបានទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីនﷺអើយ បើព្រះអង្គﷺមានអ្វីទាំងនេះ ហេតុអ្វីព្រះអង្គﷺត្រូវការជំនួយតទល់មូអ៊ាវីយ៉ាស៊ុំនិងពួកឯទៀត ព្រះអង្គﷺបានឲ្យប្រជារាស្ត្រត្រៀមចាំធ្វើសង្គ្រាមទីពីរតទល់មូអ៊ាវីយ៉ាស៊ុំ ?" ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ *"[២១:២៦] តែពួកគេជាបណ្តាបាវបម្រើដែលប្រកបដោយកិត្តិយស ។ [២១:២៧] ពួកគេមិននិយាយមុនព្រះអង្គទេ ហើយពួកគេប្រតិបត្តិតាមព្រះរាជបញ្ជាព្រះអង្គ ។* ខ្ញុំបានប្រកាសឲ្យប្រជារាស្ត្រប្រយុទ្ធតទល់មូអ៊ាវីយ៉ាស៊ុំដើម្បីបង្ហាញឲ្យឃើញការអះអាងនិងដើម្បីបង្ក្រាប់ការល្បងពិសោធន៍ ។ បើគេអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំﷺកម្ទេចពួកគេនោះ ខ្ញុំﷺនឹងមិនបង្អែបង្អង់ទេ តែអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻសាកល្បងសត្វលោករបស់ព្រះអង្គﷻដោយអ្វីមួយស្រេចតែព្រះអង្គﷻ ។" ពួកគេបានថា៖ "យើងបានងើបឈរជុំវិញព្រះអង្គﷺ ហើយបានលើកតម្កើងអ្វីដែលព្រះអង្គﷺបាននាំមកនោះ ។" (خصائص الأئمة: 46)

***

3. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ مَهْزِيَارَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَدِيدٍ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ يُونُسَ، عَنْ أَبِي السَّفَاتِجِ، عَنْ جَابِرٍ الْجُعْفِيِّ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: "وَ قَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمٰنُ وَلَداً سُبْحٰانَهُ بَلْ عِبادٌ مُكْرَمُونَ"، وَ أَوْمَأَ بِيَدِهِ إِلَى صَدْرِهِ، وَ قَالَ: "لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَ هُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ * يَعْلَمُ مٰا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ مٰا خَلْفَهُمْ وَ لاٰ يَشْفَعُونَ إِلاّٰ لِمَنِ ارْتَضىٰ وَ هُمْ مِنْ خَشْيَتِهِ مُشْفِقُونَ"».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : ٨١٢، تأويل الآيات ٣٢٧/١٠:١.)

៣. មូហ្ស៊ាំម៉ាដ្ស ប៊ិន អាល់-អ៊ាប់បាស់បានតំណាលថា... យ៉ូ្ហបៀរ អាល់-យ្ហ៊ូ្ហ៊ីបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮអាប៊ូ យ៉ូ្ហ ក្ដ៊ូ្ហារﷺមានវចនៈថា៖ *"[២១:២៦] ពួកគេបានថា៖ "ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌បានយកកូនប្រុសម្នាក់ ។" ព្រះអង្គទ្រង់មហារុងរឿង ។ តែពួកគេជាបណ្តាបាវបម្រើដែលប្រកបដោយកិត្តិយស ។* ព្រះអង្គﷺយកដៃចង្អុលទ្រូងព្រះអង្គﷺហើយមានវចនៈថា៖ *"[២១:២៧] ពួកគេមិននិយាយមុនព្រះអង្គទេ ហើយពួកគេប្រតិបត្តិតាមព្រះរាជបញ្ជាព្រះអង្គ ។ [២១:២៨] ព្រះអង្គទ្រង់ញាណអ្វីដែលនៅពីមុខពួកគេនិងអ្វីដែលនៅពីក្រោយពួកគេ ។ ពួកគេនឹងជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យតែបណ្តាជនណាដែលព្រះអង្គសព្វព្រះហប្ញទ័យទេ ហើយពួកគេភ័យរន្ធត់ព្រោះខ្លាចព្រះអង្គ ។"* (تأويل الآيات 1: 327/ 10)

***

4. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَحِمَهُ اللَّهُ) قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَعْبَدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ آبَائِهِ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): مَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِحَوْضِي فَلاَ أَوْرَدَهُ اللَّهُ حَوْضِي، وَ مَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِشَفَاعَتِي فَلاَ أَنَالَهُ اللَّهُ شَفَاعَتِي- ثُمَّ قَالَ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)-إِنَّمَا شَفَاعَتِي لِأَهْلِ الْكَبَائِرِ مِنْ أُمَّتِي، فَأَمَّا الْمُحْسِنُونَ فَمَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ».

៤. [...] អាល់-ហ្ស៊ូសៃន៍ ប៊ិន ខ៉ លិដ្ធ បានតំណាលតមកពី អ៊ាលី ប៊ិន មូសា អាល់-រីដ្ធ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះបិតា ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះបុព្វការី عليهم السلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ា صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចន:ថា៖ "អ្នកណាមិនជឿកន្លែងទឹកផុសរបស់ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم ទេ អល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل នឹងមិនឲ្យអ្នកនោះវិលត្រឡប់ទៅឯកន្លែងទឹកផុសរបស់ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم ទេ ។ បុគ្គលណាមិនជឿការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍របស់ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم ទេ អល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل នឹងមិនឲ្យការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍របស់ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم បានទៅដល់អ្នកនោះទេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចន:ថា៖ "ក៏ប៉ុន្តែការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍របស់ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم នោះបានទៅលើមនុស្សណាក្នុងសហគមន៍ខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسלם ដែលមានបាបធំ ។ ចំណែកឯអ្នកធ្វើល្អវិញ មិនមានអ្វីជំទាស់ពួកគេទេ ។"

قَالَ: اَلْحُسَيْنُ بْنُ خَالِدٍ: فَقُلْتُ لِلرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، فَمَا مَعْنَى قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ لاَ يَشْفَعُونَ إِلاَّ لِمَنِ ارْتَضىٰ"؟ قَالَ: «لاَ يَشْفَعُونَ إِلاَّ لِمَنِ ارْتَضَى اللَّهُ دِينَهُ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : ٨١٢، عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام) ١٣٦/٣٥:١.)

លោក (អាល់-ហ្ស៊ូសៃន៍ ប៊ិន ខ៉ លិដ្ធ អ្នកអធិប្បាយ) បានថា ខ្ញុំក៏បានទូលអាល់-រីដ្ធ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ា صلى الله عليه وآله وسلم អើយ ព្រះបន្ទូល عز وجل صلوات الله عليه والسلام *[២១:២៨] ពួកគេនឹងជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យតែបណ្តាជនណាដែលព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យទេ* មានន័យថាអ្វី ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អស់ព្រះអង្គ عليهم السلام នឹងមិនជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យអ្នកណាទេក្រៅពីបុគ្គលដែលព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل ទទួលនោះ ។"
(عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1: 136/ 35)

***

5. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زِيَادِ بْنِ جَعْفَرٍ الْهَمَدَانِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، قَالَ: سَمِعْتُ مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ) يَقُولُ: «لاَ يُخَلِّدُ اللَّهُ فِي النَّارِ إِلاَّ أَهْلَ الْكُفْرِ وَ الْجُحُودِ وَ أَهْلَ الضَّلاَلِ وَ أَهْلَ الشِّرْكِ، وَ مَنِ اجْتَنَبَ الْكَبَائِرَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَمْ يُسْأَلْ عَنِ الصَّغَائِرِ، قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: ﴿إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ ما تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئاتِكُمْ وَ نُدْخِلْكُمْ مُدْخَلاً كَرِيماً﴾».

៥. [...] មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អាប៊ូ អ៊ូមៀរបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮ មូសា ប៊ិន យ៉ាហ្ហ្ការ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ា عز وجل នឹងមិនទុកចោលរហូតនៅក្នុងភ្លើងនរកទេ លើកលែងតែពួកបដិសេធសទ្ធា ពួកអកតញ្ញូ ពួកដឹកនាំខ្លួនខុសមាគ៌ា និងពួកហ៊ីនហាយ (ពួកស្ហ៊ីរិក្ធ شرك) ។ បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាដែលចៀសឆ្ងាយពីបាបធំនឹងមិនត្រូវសាកសួរអំពីបាបតូចទេ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ា تبارك وتعالى មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៤:៣១] បើពួកអ្នកចៀសវាងបាបធំដែលគេហាមពួកអ្នក យើងនឹងលុបបណ្តាបាបឲ្យពួកអ្នក យើងនឹងឲ្យពួកអ្នកចូលទៅឯកន្លែងចូលដែលមានកិត្តិយស ។*2:31

قَالَ: فَقُلْتُ لَهُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، فَالشَّفَاعَةُ لِمَنْ تَجِبُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ؟ فَقَالَ: «حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ آبَائِهِ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ) قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَقُولُ: إِنَّمَا شَفَاعَتِي لِأَهْلِ الْكَبَائِرِ مِنْ أُمَّتِي، فَأَمَّا الْمُحْسِنُونَ مِنْهُمْ فَمَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "បុត្ររ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីអ ﷺ អើយ ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍បានតែលើអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទេមែនទេ ?" ព្រះងង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ព្រះបិតា ﷺ ខ្ញុំ ﷺ បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ ﷺ តមកពីព្រះបុព្វការី ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ តមកពីអ៊ីលី ﷺ ដែលមានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ ﷺ បានឮ ﷺ ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីអ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "ការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍របស់ខ្ញុំ ﷺ បានលើមនុស្សរបស់សហគមន៍ខ្ញុំ ﷺ ដែលមានបាបធំ ។ ដូច្នេះចំណែកឯអ្នកធ្វើល្អ មិនមានអ្វីជំទាស់អ្នកនោះទេ ។"

قَالَ ابْنُ أَبِي عُمَيْرٍ: فَقُلْتُ لَهُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، فَكَيْفَ تَكُونُ الشَّفَاعَةُ لِأَهْلِ الْكَبَائِرِ، وَ اللَّهُ تَعَالَى ذِكْرُهُ يَقُولُ: "وَ لاَ يَشْفَعُونَ إِلاَّ لِمَنِ ارْتَضىٰ" وَ مَنْ يَرْتَكِبُ الْكَبَائِرَ لاَ يَكُونُ مُرْتَضًى بِهِ؟

អាប៊ូ ប៊ិន អ៊ូមៀរបានថាខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "បុត្ររ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ីអ ﷺ អើយ តើការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍នោះបានលើអ្នកធ្វើបាបធំដូចម្តេចទៅ អល់ឡោះហ្ស៊ីអ ذكره تعالى មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២១:២៨] ពួកគេនឹងជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យតែបណ្តាជនណាដែលព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យទេ* អ្នកប្រព្រឹត្តបាបធំមិនមែនចំពួកដែលព្រះអង្គ ﷻ សព្វព្រះហឫទ័យទេឬ ?"

فَقَالَ: «يَا أَبَا أَحْمَدَ، مَا مِنْ مُؤْمِنٍ يَرْتَكِبُ ذَنْباً إِلاَّ سَاءَهُ ذَلِكَ، وَ نَدِمَ عَلَيْهِ، وَ قَدْ قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): كَفَى بِالنَّدَمِ تَوْبَةً. وَ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): مَنْ سَرَّتْهُ حَسَنَتُهُ وَ سَاءَتْهُ سَيِّئَتُهُ فَهُوَ مُؤْمِنٌ. فَمَنْ لَمْ يَنْدَمْ عَلَى ذَنْبٍ يَرْتَكِبُهُ فَلَيْسَ بِمُؤْمِنٍ، وَ لَمْ تَجِبْ لَهُ الشَّفَاعَةُ، وَ كَانَ ظَالِماً، وَ اللَّهُ- تَعَالَى ذِكْرُهُ- يَقُولُ: "مٰا لِلظّٰالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَ لاٰ شَفِيعٍ يُطٰاعُ"».

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អាប៊ូ អាស្ស៊ីម៉ាដ្ធ៉ូអើយ អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដែលបានធ្វើបាបសុទ្ធតែមិនពេញចិត្តនឹងទង្វើនេះទេហើយស្តាយក្រោយ ។ ព្រះសាស្តា ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "ការស្តាយក្រោយទុកជាការភ្ញាក់ខ្លួនបាន ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលណាកែខ្លួនឲ្យល្អឡើងវិញហើយស្អប់បាបខ្លួន បុគ្គលនោះជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។ បុគ្គលណាមិនស្តាយក្រោយទេដែលបានសាងបាបនោះ បុគ្គលនោះមិនមែនអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាទេ គេមិនតម្រូវឲ្យជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យបុគ្គលនោះទេ បុគ្គលនោះជាបុគ្គលទុច្ចរិត ។ អល់ឡោះហ្ស៊ីអ ذكره تعالى មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៤០:១៨] ពួកទុច្ចរិតនឹងពុំមានមិត្តស្មោះភ័ក្តិទេ និងពុំមានអ្នកជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ដែលគេស្តាប់ទេ ។*

فَقُلْتُ لَهُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، وَ كَيْفَ لاَ يَكُونُ مُؤْمِناً مَنْ لَمْ يَنْدَمْ عَلَى ذَنْبٍ يَرْتَكِبُهُ؟ فَقَالَ: «يَا أَبَا أَحْمَدَ، مَا مِنْ أَحَدٍ يَرْتَكِبُ كَبِيرَةً مِنَ الْمَعَاصِي، وَ هُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ سَيُعَاقَبُ عَلَيْهَا إِلاَّ نَدِمَ عَلَى مَا ارْتَكَبَ، وَ مَتَى نَدِمَ كَانَ تَائِباً مُسْتَحِقّاً لِلشَّفَاعَةِ، وَ مَتَى لَمْ يَنْدَمْ عَلَيْهَا كَانَ مُصِرّاً، وَ الْمُصِرُّ لاَ يُغْفَرُ لَهُ لِأَنَّهُ غَيْرُ مُؤْمِنٍ بِعُقُوبَةِ مَا ارْتَكَبَ، وَ لَوْ كَانَ مُؤْمِناً بِالْعُقُوبَةِ لَنَدِمَ، وَ قَدْ قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): لاَ كَبِيرَةَ مَعَ الاِسْتِغْفَارِ، وَ لاَ صَغِيرَةَ مَعَ الْإِصْرَارِ.

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៊្ន صلى الله عليه وآله វអឺយ ម្តេចបានជាមិនមែនជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា បុគ្គលដែលមិនស្តាយក្រោយទេដែលបានសាងបាបនោះ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អាប៊ូអាស់ុម៉ាជ់អឺយ បុគ្គលដែលបានសាងបាបធំ ហើយដឹងថាខ្លួននឹងត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មនោះ សុទ្ធតែស្តាយក្រោយដែលបានបណ្តោយខ្លួនសាងបាបនោះ ។ ពេលបុគ្គលនោះស្តាយក្រោយ បុគ្គលនោះជាអ្នកភ្ញាក់ខ្លួន សមនឹងបានទទួលការជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ ។ ពេលបុគ្គលនោះមិនស្តាយក្រោយទេ នៅតែចចេសសាងបាប ។ សម្រាប់បុគ្គលចចេសមានៈមិនមានការលើកលែងទោសទេព្រោះបុគ្គលនោះមិនជឿទេថាខ្លួននឹងត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មព្រោះតែបានសាងបាបនោះ ។ បើបុគ្គលនោះជឿទណ្ឌកម្ម បុគ្គលនោះនឹងស្តាយក្រោយ ។ ព្រះសាស្តា صلى الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "មិនមានបាបធំទេបើភ្ញាក់រលឹកខ្លួន មិនមានបាបតូចទេបើនៅតែចចេសមានៈ ។"

وَ أَمَّا قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ لاٰ يَشْفَعُونَ إِلاّٰ لِمَنِ ارْتَضىٰ"، فَإِنَّهُمْ لاَ يَشْفَعُونَ إِلاَّ لِمَنِ ارْتَضَى اللَّهُ دِينَهُ، وَ الدِّينُ: اَلْإِقْرَارُ بِالْجَزَاءِ عَلَى الْحَسَنَاتِ وَ السَّيِّئَاتِ، فَمَنِ ارْتَضَى اللَّهُ دِينَهُ نَدِمَ عَلَى مَا ارْتَكَبَهُ مِنَ الذُّنُوبِ لِمَعْرِفَتِهِ بِمُعَاقَبَتِهِ فِي الْقِيَامَةِ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : 3 صفحة : ٨١٢، التوحيد: ٦/٤٠٧.)

រីឯព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៊្ន عز وجل *[២១:២៨] ពួកគេនឹងជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យតែបណ្តាជនណាដែលព្រះអង្គសព្វព្រះហឫទ័យទេ* អស់ព្រះអង្គ عليهم السلام នឹងមិនជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យបុគ្គលណាទេក្រៅពីបុគ្គលដែលព្រះសាសនាអល់ឡោះហ៊្ន عز وجل ទទួលនោះ ។ ព្រះសាសនា គឺការព្រមទទួលស្គាល់ការតបស្នងទង្វើល្អនិងបាប ។ ដូច្នេះបុគ្គលដែលព្រះសាសនាអល់ឡោះហ៊្ន عز وجل ទទួលនោះនឹងស្តាយក្រោយដែលបានបណ្តោយខ្លួនសាងបាបនោះ ព្រោះតែបុគ្គលនោះដឹងថានឹងត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (التوحيد: 6 /407)

۞وَمَن يَقُلۡ مِنۡهُمۡ إِنِّيٓ إِلَٰهٞ مِّن دُونِهِۦ فَذَٰلِكَ نَجۡزِيهِ جَهَنَّمَۚ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلظَّٰلِمِينَ ٢٩

២៩. អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកគេដែលថា៖ "ខ្ញុំជាព្រះក្រៅពីព្រះអង្គ" យើងនឹងតបស្នងអ្នកនោះដោយនរក ។ បែបនេះឯងដែលយើងតបស្នងបុគ្គលទុច្ចរិត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២៩

1. علي بن إبراهيم: قوله تعالى: "أَ فَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلٰهَهُ هَوَاهُ"، نزلت في قريش، ... و جرت بعد رسول الله (صلى الله عليه و آله) في أصحابه الذين غصبوا أمير المؤمنين (عليه السلام)، و اتخذوا إماما بأهوائهم، و الدليل على ذلك قوله تعالى: "وَ مَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلٰهٌ مِنْ دُونِهِ"، قال: من زعم انه إمام و ليس هو بامام، فمن اتخذ إماما ففضله على علي (عليه السلام).

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានថា៖ ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៊្ន تعالى *[៤៥:២៣] អ្នកមិនឃើញទេ បុគ្គលដែលយកអារម្មណ៍ខ្លួនឯងជាព្រះ* ត្រូវបើកឲ្យដឹងអំពីពួកគូរ៉យ៉ស្ហ៍ អត់ពីរ៉ស៊ូលុលឡោះហ៊្ន صلى الله عليه وآله ទៅ ហើយហូរធ្លាក់មកលើបណ្តាសាវកព្រះអង្គ صلى الله عليه وآله ដែលបានប្លន់(យកសិទ្ធិរបស់)អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ដែលបានយកអ៊ីម៉ាំតាមតែទំនើងចិត្តឯង ។ ភ័ស្តុតាងរបស់រឿងនេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៊្ន تعالى *[២១:២៩] អ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកគេដែលថា៖ "ខ្ញុំជាព្រះក្រៅពីព្រះអង្គ ។"* អ្នកណាថាខ្លួនជាអ៊ីម៉ាំថ្វីបើខ្លួនមិនមែន

ជាអ៊ីមុាំ صلوات الله عليه والسلام ទេ ដូច្នេះអ្នកណាយកបុគ្គលនោះជាអ៊ីមុាំ អ្នកនោះស្រឡាញ់បុគ្គលនោះជាងអ្ហាលី صلوات الله عليه والسلام ។"
(تفسير القمّي 2: 294)

أَوَ لَمْ يَرَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ أَنَّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَٰهُمَاۖ وَجَعَلْنَا مِنَ ٱلْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّۚ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾

៣០. តើពួកបដិសេធសទ្ធា [ពួកពហុទេពនិយម ។ ល ។] មិនឃើញទេឬ ថាមេយទាំងឡាយនិងផែនដីត្រូវបិទជិត ហើយយើងបានបើកវាទាំងពីរនេះ យើងបានបង្កើតគ្រប់វត្ថុមានជីវិតមកពីទឹក ? ពួកគេពុំមានសទ្ធាទេ ?

មើលស្វូរ៉ោះត្ថ៌ ៧៩ អាយ៉ាស់ ៤១ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣០

1. فَقَالَ نَافِعٌ صَدَقْتَ يَا أَبَا جَعْفَرٍ فَأَخْبِرْنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "أَ وَ لَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّماواتِ وَ الْأَرْضَ كانَتا رَتْقاً فَفَتَقْناهُما" قَالَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَمَّا أَهْبَطَ آدَمَ إِلَى الْأَرْضِ وَ كَانَتِ السَّمَاوَاتُ رَتْقاً لَا تَمْطُرُ شَيْئاً وَ كَانَتِ الْأَرْضُ رَتْقاً لَا تُنْبِتُ شَيْئاً فَلَمَّا أَنْ تَابَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى آدَمَ (عليه السلام) أَمَرَ السَّمَاءَ فَتَقَطَّرَتْ بِالْغَمَامِ ثُمَّ أَمَرَهَا فَأَرْخَتْ عَزَالِيَهَا ثُمَّ أَمَرَ الْأَرْضَ فَأَنْبَتَتِ الْأَشْجَارَ وَ أَثْمَرَتِ الثِّمَارَ وَ تَفَهَّقَتْ بِالْأَنْهَارِ فَكَانَ ذَلِكَ رَتْقَهَا وَ هَذَا فَتْقَهَا

១. ណាហ្វីអ្ជ៉ូបានទូលថា៖ "អាប៊ូ យ៉ាក្ជ៉ាហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អឺយ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និយាយត្រូវ ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អធិប្បាយឲ្យទូលបង្គំជ្រាបអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៉ា عز وجل *[២១:៣០] តើពួកបដិសេធសទ្ធាមិនឃើញទេឬ ថាមេយទាំងឡាយនិងផែនដីត្រូវបិទជិត ហើយយើងបានបើកវាទាំងពីរនេះ ។"* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៉ា تبارك وتعالى បានបញ្ជូនអាដ្ទាំ عليه السلام មកឯផែនដី ។ មេយត្រូវបិទជិត មិនមានភ្លៀងសោះ ។ ផែនដីត្រូវបិទជិត មិនមានរុក្ខជាតិដុះសោះ ។ ពេលអល់ឡោះហ្ស៉ា عز وجل ព្រមទទូលការភ្លាក់រលឹកដឹងខ្លួនរបស់អាដ្ទាំ عليه السلام ព្រះអង្គ عز وجل បានបញ្ជាមេយៗក៏បានប្រមូលភ្លៀងក្នុងដុំពពក ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عز وجل បញ្ជាវាៗក៏បានឲ្យភ្លៀងធ្លាក់ ។ បន្ទាប់មកព្រះអង្គ عز وجل បញ្ជាផែនដីៗក៏បានផលិតឡើងនូវដើមឈើ ផលានុផលនិងស្ទឹងមានទឹកហូរ ។ ដូច្នេះ នេះឯងដែលគេហៅថា "ត្រូវបិទជិត" ហើយនេះឯងដែលគេហៅថា "បើក" ។" (الكافي 8: 120/ 93)

***

2. فَقَالَ لَهُ الشَّامِيُّ يَا أَبَا جَعْفَرٍ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى "أَ وَ لَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّماواتِ وَ الْأَرْضَ كانَتا رَتْقاً فَفَتَقْناهُما" فَقَالَ لَهُ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) فَلَعَلَّكَ تَزْعُمُ أَنَّهُمَا كَانَتَا رَتْقاً مُلْتَزِقَتَيْنِ مُلْتَصِقَتَيْنِ فَفُتِقَتْ إِحْدَاهُمَا مِنَ الْأُخْرَى فَقَالَ نَعَمْ فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) اسْتَغْفِرْ رَبَّكَ فَإِنَّ قَوْلَ اللَّهِ جَلَّ وَ عَزَّ كانَتا رَتْقاً يَقُولُ كَانَتِ السَّمَاءُ رَتْقاً لَا تُنْزِلُ الْمَطَرَ وَ كَانَتِ الْأَرْضُ رَتْقاً لَا تُنْبِتُ الْحَبَّ فَلَمَّا خَلَقَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى الْخَلْقَ وَ بَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ فَتَقَ السَّمَاءَ بِالْمَطَرِ وَ الْأَرْضَ بِنَبَاتِ الْحَبِّ فَقَالَ الشَّامِيُّ أَشْهَدُ أَنَّكَ مِنْ وُلْدِ الْأَنْبِيَاءِ وَ أَنَّ عِلْمَكَ عِلْمُهُمْ.

២. បុរសស៊ីរីម្នាក់បានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អាប៊ូ យ៉ាក្ជ៉ាហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អឺយ ឯព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់

ខ្ពស់ហ្ជូ១ សិ១ *[២១:៣០] តើពួកបដិសេធ១ទ្ធាមិនឃើញទេឬ ថាមេយទាំងឡ្ហាយនិងផែនដីត្រូវបិទជិត ហើយយើងបានញ្ជែកវាទាំងពីរនេះ ។"* អាប៊ូ យ៉ូ១ក្ត0ហ្ជារ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ប្រហែលជាលោកគិតថាទាំងពីរនេះជាប់គ្នាហើយត្រូវញ្ជែកចេញពីគ្នាមែនទេ ?" គាត់បានថា៖ "មែនហើយ ។" អាប៊ូ យ៉ូ១ក្ត0ហ្ជារ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ចូរលោកសូមខមាទោ១ចំពោះព្រះម្ចា១ ﷻ លោកទៅ ព្រោះព្រះបន្ទូ១របស់អ១ឡោះ0ហ្ម៉ ﷻ ចែ១ថាទាំងពីរត្រូវបិទជិត មាន១ន័យថាមេយធ្លាប់តែត្រូវបិទជិតហើយពុំមានភ្លៀងធ្លាក់មកពីវាទេ ឯផែនដីត្រូវបិទជិតហើយមិនធ្វើឲ្យគ្រាប់ពូជ(រុក្ខជាតិ)ដុះដាលបានទេ ។ ដូច្នេ១ ពេ១អ១ឡោះ0ហ្ម៉ ព្រះដ៏មា១សិរីសួ១ស្ដី ព្រះដ៏មហាឧត្ដុង្គឧត្ដម បង្កើ១ស១ត្វ១ោ១ ព្រះ១ង្គ ﷻ បានធ្វើឲ្យ១ព្ជ0ប្ភេទ១ត្ត ៣ហាន:រាយ១ាយ ។ ព្រះ១ង្គ ﷻ បានបើ១មេយដោយភ្លៀង បើ១ផែនដីដោយគ្រាប់ពូជ ។" បន្ទាប់មកបុរ១ស១ីរីបានទូ១ថា៖ "ទូ១បង្គំសូមប្ដេជ្ញាថាព្រះ១ង្គ صلوات الله عليه والسلام ជារាជវង្ស១ស់បណ្ដារាជបុត្ត عليهم السلام ១ស់ព្រះ១ា១ា صلى الله عليه وآله وسلم ហើយចំ១ោ១ចេ១ដឹ១ស់ព្រះ១ង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាចំ១ោ១ចេ១ដឹ១ស់អ១ឡោ១ព្រះ១ង្គ عليهم السلام ទាំ១ នោ១ ។" (អាល់-ការ៉ាហ្ជ ហ្ជាឌ្ជ១ ១៥៥១៥ ឬ 67 /94 :8 الكافي)

***

3. اَلْمُفِيدُ فِي (اَلْإِخْتِصَاصِ) قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اَلرَّحْمَنِ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا اَلْحُسَيْنُ بْنُ مِهْرَانَ، قَالَ: حَدَّثَنِي اَلْحُسَيْنُ بْنِ عَبْدِ اَللَّهِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ اَلْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (صَلَوَاتُ اَللَّهِ عَلَيْهِمْ)، قَالَ: «جَاءَ يَهُودِيٌّ إِلَى اَلنَّبِيِّ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، أَنْتَ اَلَّذِي تَزْعُمُ أَنَّكَ رَسُولُ اَللَّهِ، وَ أَنَّهُ أَوْحَى إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَى إِلَى مُوسَى بْنِ عِمْرَانَ؟ قَالَ: نَعَمْ، أَنَا سَيِّدُ وُلْدِ آدَمَ وَ لاَ فَخْرَ، أَنَا خَاتَمُ اَلنَّبِيِّينَ، وَ إِمَامُ اَلْمُتَّقِينَ، وَ رَسُولُ رَبِّ اَلْعَالَمِينَ.

៣. អាល់-ម0ហ្ជ៊ីដ0ានផ្ដែ១នៅ១ុ១សាត្រា អាល់-អ៊ុ:ខ0ទីស្ជ្ជ:ស0ីថា អ0ាប0ឌុ១ណ0:ហ0ាម0ាន ប៊ីន អ៊ីបរ0ហ0ីម0ានតំ១ាលប្រាប់យើ១ត១ម១ពីអាល់-ហ0ូ១ៃ១ន៍ ប៊ីន ម0ាស0ូ:ន ត១ម១ពី អាល់-ហ0ូ១ៃ១ន៍ ប៊ីន អ0ាប0ឌុ១ឡោ:ហ0ា ត១ម១ពីឪពុ១លោ១ ត១ម១ពីជីតាលោ១ដែ១ានតំ១ាលត១ម១ពី យ0ូ១ក0ហ0ារ ប៊ីន ម0ហ0ាំ0ាម0ាដ0ុ صلوات الله عليه والسلام ត១ម១ពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ១ស់ព្រះ១ង្គ صلوات الله عليه والسلام អាល់-ហ0ូ១ៃ១ន៍ صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អ0ាលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ីន អាប៊ូ ត0ុ១ាលិ១ رضي الله عنه ព្រះអ១ឡ្យ១ោ صلوات الله عليه والسلام ១ស់ព្រះ១ង្គ صلوات الله عليه والسلام ដែ១ានវចន:ថាបុរ១ស១ស0ាហ0ូ១ឌ0ីម0ា១ក0ានម១ជួ១ រ0ាស0ូ១ុ១ អ0ាឡ0ាហ0ា0ាម0ាដ0ុ صلى الله عليه وآله وسلم ទូ១ព្រះ១ង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ម0ហ0ាំ0ាម0ាដ0ុ صلى الله عليه وآله وسلم អ0ីយ លោ១ صلى الله عليه وآله وسلم ម0ានមែ១ទ១ដែ១ប្រ១ាសខ្ជ១ថាជាព្រះ១ា១ា ថាព្រះ១ង្គ ﷻ បានបើ១ឲ្យលោ១ صلى الله عليه وآله وسلم ដឹ១ដូ១ព្រះ១ង្គ ﷻ បានបើ១ឲ្យ ម0ូ១ា عليه السلام ប៊ីន អ0ីម0ាន عليه السلام ដឹ១ដែ១ នោ១ ?" ព្រះ១ង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ម0ានព្រ១ចន:ថា៖ "ម0ន ។ ខ្ញុ0 صلى الله عليه وآله وسلم ជាព្រ១អ0ាគ0ម0ាប្រ0ុ១ របស់ប0ាណ0ាកូ១អ0ាដ0ាំ0ា عليه السلام ម0ិ១អ0ូ១ទេ ។ ខ្ញុ0 صلى الله عليه وآله وسلم ជាព្រ១ា១ា صلى الله عليه وآله وسلم ចុ១ក្រ0ាយ១ង្ស១ ជាអ0ីម0ាំ0ា صلى الله عليه وآله وسلم ១ស់អ0ូ១ម0ានស១ទ0ាស0ប0ចិ១ត0ាំ១ឡ0ាយ ជារ0ាស0ូ១ុ១ صلى الله عليه وآله وسلم ១ស់ព្រ១ម0ា១ ﷻ ពិ១ព១ទាំ១ឡ0ាយ ។

فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، إِلَى اَلْعَرَبِ أُرْسِلْتَ، أَمْ إِلَى اَلْعَجَمِ، أَمْ إِلَيْنَا؟ قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): إِنِّي رَسُولُ اَللَّهِ إِلَى اَلنَّاسِ كَافَّةً. وَ سَأَلَهُ اَلْيَهُودِيُّ عَنْ مَسَائِلَ، وَ أَجَابَهُ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَنْهَا، وَ فِي كُلِّ جَوَابِ مَسْأَلَةٍ يَقُولُ اَلْيَهُودِيُّ لَهُ: صَدَقْتَ.

គាត់បានថា៖ "ម0ហ0ាំ0ាម0ាដ0ុ صلى الله عليه وآله وسلم អ0ីយ គេបានបញ្ជូ១លោ១ صلى الله عليه وآله وسلم ម១ករ១ពួ១អារ0ាប0 ឬពួ១ម0ិ១ម0ានអារ0ាប0 ឬម១ករ១យើ១ ?" រ0ាស0ូ១ុ១ អ0ាឡ0ាហ0ា0ាម0ាដ0ុ صلى الله عليه وآله وسلم ម0ានព្រ១ចន:ថា៖ "ខ្ញុ0 صلى الله عليه وآله وسلم ជារ0ាស0ូ១ុ១ អ0ាឡ0ាហ0ា0ាម0ាដ0ុ صلى الله عليه وآله وسلم ចាត់បញ្ជូ១ម១ករ១ម0នុ១ស0ាទាំ១អ១ ។" បុរ១ស១ស0ាហ0ូ១ឌ0ីបានសួ១ច្រ0ើ១សំណួ១ ព្រះ១ង្គ صلى الله عليه وآله وسلم បានឆ្លើ១គាត់ ។ ១ុ១ គ្រ0ប0ចម្លើ១ របស់សំណួ១ បុរ១ស១ស0ាហ0ូ១ឌ0ីទូ១ព្រះ១ង្គ صلى الله عليه وآله وسلم ថា៖ "លោ១ صلى الله عليه وآله وسلم និ១ាយ0ាត0ូ១ ។"

فَكَانَ فِيمَا سَأَلَهُ أَنْ قَالَ: أَخْبِرْنِي عَنِ فَضْلِكَ عَلَى اَلنَّبِيِّينَ، وَ فَضْلِ عَشِيرَتِكَ عَلَى اَلنَّاسِ. فَقَالَ اَلنَّبِيُّ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): أَمَّا فَضْلِي عَلَى اَلنَّبِيِّينَ فَمَا مِنْ نَبِيٍّ إِلاَّ دَعَا عَلَى قَوْمِهِ، وَ أَنَا أَخَّرْتُ دَعْوَتِي شَفَاعَةً لِأُمَّتِي يَوْمَ اَلْقِيَامَةِ،

គាត់បានសួរព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "សូមលោក ﷺ អធិប្បាយប្រាប់ខ្ញុំអំពីគុណសម្បត្តិលោក ﷺ លើសព្រះសាស្តា عليهم السلام ឯទៀត និងអំពីគុណសម្បត្តិរបស់សាច់ញាតិរបស់លោក ﷺ លើសមនុស្សឯទៀត ។" ព្រះសាស្តា ﷺ មានព្រះវចន:ថា៖ "គុណសម្បត្តិខ្ញុំ ﷺ លើសព្រះសាស្តា عليهم السلام ឯទៀតនោះគឺ គ្រប់ព្រះសាស្តា عليهم السلام សុទ្ធតែបានបួងសួងប្រទេចប្រជារាស្ត្រខ្លួន عليهم السلام ចំណែកឯខ្ញុំ ﷺ វិញ ខ្ញុំ ﷺ ទុកការបួងសួងរបស់ខ្ញុំ ﷺ សម្រាប់ជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ឲ្យសហគមន៍ខ្ញុំ ﷺ ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។

وَ أَمَّا فَضْلُ عَشِيرَتِي وَ أَهْلِ بَيْتِي وَ ذُرِّيَّتِي كَفَضْلِ اَلْمَاءِ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ، وَ بِالْمَاءِ يَبْقَى كُلُّ شَيْءٍ، وَ يَحْيَا، كَمَا قَالَ رَبِّي تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "وَ جَعَلْنَا مِنَ اَلْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَ فَلاَ يُؤْمِنُونَ"، وَ بِمَحَبَّةِ أَهْلِ بَيْتِي وَ عَشِيرَتِي وَ ذُرِّيَّتِي يُسْتَكْمَلُ اَلدِّينُ. قَالَ: صَدَقْتَ يَا مُحَمَّدُ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٧١٦، الإختصاص: ٣٣.)

ចំណែកឯសាច់ញាតិខ្ញុំ ﷺ នោះ ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام ខ្ញុំ ﷺ និងបណ្តាកូនចៅខ្ញុំ ﷺ គុណសម្បត្តិពួកគេ عليهم السلام ដូចទឹកលើសព្វសារពើ ។ សព្វសារពើរស់រាន មានជីវិតអាស្រ័យទឹក ដូចព្រះម្ចាស់ تبارك وتعالى ខ្ញុំ ﷺ មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២១:៣០] យើងបានបង្កើតគ្រប់វត្ថុមានជីវិតមកពីទឹក ? ពួកគេពុំមានសទ្ធាទេ ?* ព្រះសាសនាពេញលេញបរិបូរអាស្រ័យលើសេចក្តីស្រឡាញ់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام របស់ខ្ញុំ ﷺ សាច់ញាតិខ្ញុំ ﷺ បណ្តារាជបុត្ររាជនត្តា عليهم السلام របស់ខ្ញុំ ﷺ ។" គាត់បានទូលថា៖ "មូហ្ហាំម៉ាដ្ទ ﷺ អើយ ព្រះអង្គ ﷺ និយាយត្រូវ ។" (الاختصاص: 33)

***

4. فِي كِتَابِ طِبِّ اَلْأَئِمَّةِ عَلَيْهِمُ اَلسَّلاَمُ عَبْدُ اَللَّهِ بْنُ بِسْطَامَ قَالَ: حَدَّثَنَا اِبْنُ إِسْحَقَ اِبْنَ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِي اَلْحَسَنِ اَلْعَسْكَرِيِّ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: حَضَرْتُهُ يَوْماً وَ قَدْ شَكَى إِلَيْهِ بَعْضُ، إِخْوَانِنَا، فَقَالَ: يَا اِبْنَ رَسُولِ اَللَّهِ إِنَّ أَهْلِي كَثِيراً يُصِيبُهُمْ هَذَا اَلْوَجَعُ اَلْمَلْعُونُ، قَالَ: وَ مَا هُوَ؟ قَالَ: وَجَعُ اَلرَّأْسِ، قَالَ: خُذْ قَدَحاً مِنْ مَاءٍ وَ اِقْرَأْ عَلَيْهِ: «أَ وَ لَمْ يَرَ اَلَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ اَلسَّمَاوَاتِ وَ اَلْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقاً فَفَتَقْنَاهُمَا وَ جَعَلْنَا مِنَ اَلْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَ فَلاَ يُؤْمِنُونَ» ثُمَّ اِشْرَبْهُ فَإِنَّهُ لاَ يَضُرُّهُ إِنْشَاءَ اَللَّهُ تَعَالَى. (تفسير نور الثقلين , جلد ٣ , صفحة ٤٢٧)

៤. នៅក្នុងសាត្រា ទ្ទីប អាល់-អាអ្ម៉ីម៉ាស្ប៉ូ صلوات الله عليه والسلام អ្ចាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ ប៊ិន ប៊ុសតុ៌បានថ្លែងថា អ៊ីបនូ អ៊ីសហ្ហាក្ប៉ូ អ៊ីបនូ អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី អាប៊ូ អាល់-ហ្ហាសាន់ អាល់-អ្ចាស់ការី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បាននៅជុំជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام កាលបងប្អូនយើងម្នាក់បានគ្ជ្ញ១ដាក់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ صلوات الله عليه والسلام អើយ សមាជិកគ្រួសារទូលបង្គំច្រើននាក់ត្រូវរោគអប្រិយនេះ ១ៀតរ១ៀន ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "រោគអ្វី ?" គាត់បានទូលថា៖ "រោគឈឺក្បាល ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ចូរយកទឹកមួយកែវហើយសូត្រអាយ៉ាស្ប៉ូនេះពីលើទឹកនោះ គឺ៖ *[២១:៣០] តើពួកបដិសេធសទ្ធាមិនឃើញទេឬ ថាមេឃទាំងឡាយនិងផែនដីត្រូវបិទជិត ហើយយើងបានបើកវាទាំងពីរនេះ យើងបានបង្កើតគ្រប់វត្ថុមានជីវិតមកពីទឹក ? ពួកគេពុំមានសទ្ធាទេ ?* បន្ទាប់មកចូរផឹកទឹកនេះ លោកនឹងមិនឈឺដោយសាររោគនេះទេ បើអល់ឡោះហ្ស៊ ﷻ មានព្រះបំណង ។" (តាហ្ស៊ូសៀរ នូរ អាល់-ស្ប្ជ្ជ១ក្ប៉ូ១ន ១ គ្ជ២១ ហ្ជ១ឌ្ជ១ស ៥៧)

***

5. وَ بِإِسْنَادِهِ إِلَى حَمَّادِ بْنِ عِيسَى يَرْفَعُهُ إِلَى أَمِيرِ اَلْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: إِذَا شَكَى أَحَدُكُمْ وَجَعَ اَلْفَخِذَيْنِ فَلْيَجْلِسْ فِي تَوْرٍ كَبِيرٍ وَ طَسْتٍ، فِي اَلْمَاءِ اَلْمُسَخَّنِ، وَ لْيَضَعْ يَدَهُ عَلَيْهِ وَ لْيَقْرَأْ: «أَ وَ لَمْ يَرَ اَلَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ اَلسَّمٰاوٰاتِ وَ اَلْأَرْضَ كٰانَتٰا رَتْقاً فَفَتَقْنٰاهُمٰا وَ جَعَلْنٰا مِنَ اَلْمٰاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَ فَلاٰ يُؤْمِنُونَ». (تفسير نور الثقلين , جلد ٣ , صفحة ٤٢٧)

៥. យោលតាមបណ្ដាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ហ្ហាម៉ាដ់ ប៊ិន អ៊ីសាដែលបានតំណាលថា ពេលគេសួរអាមីរុល-មុមីនីនصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ពេលអស់លោកណាម្នាក់ត្អូញអំពីការឈឺចាប់ភ្លៅទាំងពីរ ចូរអ្នកនោះអង្គុយក្នុងអាងទឹកក្ដៅធំ ឲ្យអ្នកនោះដាក់ដៃលើអាងទឹកនោះហើយសូត្រថា៖ *[២១:៣០] តើពួកបដិសេធសទ្ធាមិនឃើញទេឬ ថាមេឃទាំងឡាយនិងផែនដីត្រូវបិទជិត ហើយយើងបានបើកវាទាំងពីរនេះ យើងបានបង្កើតគ្រប់វត្ថុមានជីវិតមកពីទឹក ? ពួកគេពុំមានសទ្ធាទេ ?"* (តាហ្ស៊ៀរ នូរ អាល់-ស្សាក់ឡែន វគ្គ២១ ហ្ចាឌីស្ស៥៨)

وَجَعَلۡنَا فِي ٱلۡأَرۡضِ رَوَٰسِيَ أَن تَمِيدَ بِهِمۡ وَجَعَلۡنَا فِيهَا فِجَاجٗا سُبُلٗا لَّعَلَّهُمۡ يَهۡتَدُونَ ٣١

៣១. យើងបានដាក់ភ្នំទាំងឡាយលើផែនដី [ឲ្យមានតុល្យភាព] ដើម្បីនឹងកុំឲ្យវារញ្ជួយដល់ពួកគេ (មនុស្ស) ។ ហើយយើងបានបង្កើតឲ្យមានច្រកធំៗជាផ្លូវដើរនៅលើផែនដីនោះ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេដើរតាមមាគ៌ាត្រូវ ។

وَجَعَلۡنَا ٱلسَّمَآءَ سَقۡفٗا مَّحۡفُوظٗاۖ وَهُمۡ عَنۡ ءَايَٰتِهَا مُعۡرِضُونَ ٣٢

៣២. យើងបានចាត់ចែងមេឃជាដំបូលអភិរក្ស តែពួកគេ (ពួកបដិសេធសទ្ធា) គេចចេញពីបណ្ដាសញ្ញាវា ។

وَهُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلَّيۡلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمۡسَ وَٱلۡقَمَرَۖ كُلّٞ فِي فَلَكٖ يَسۡبَحُونَ ٣٣

៣៣. ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតពេលយប់ ពេលថ្ងៃ ដួងអាទិត្យនិងដួងចន្ទ្រ ។ នីមួយៗអណ្ដែតតាមចក្រវិថីមួយ ។

وَمَا جَعَلۡنَا لِبَشَرٖ مِّن قَبۡلِكَ ٱلۡخُلۡدَۖ أَفَإِيْن مِّتَّ فَهُمُ ٱلۡخَٰلِدُونَ ٣٤

៣៤. យើងពុំបានប្រទានអមតភាពឲ្យអ្នកណាម្នាក់[ក្នុងលោកនេះ]ឡើយកាលពីមុនអ្នក ។ ដូច្នេះប្រសិនបើអ្នកចូលទិវង្គត តើពួកគេ (ពួកដែលប្រឆាំងអ្នក) នឹងរស់នៅអមតៈឬ ?

كُلُّ نَفۡسٖ ذَآئِقَةُ ٱلۡمَوۡتِۗ وَنَبۡلُوكُم بِٱلشَّرِّ وَٱلۡخَيۡرِ فِتۡنَةٗۖ وَإِلَيۡنَا تُرۡجَعُونَ ٣٥

៣៥. គ្រប់ជីវិតត្រូវបានភ្លក្សការស្លាប់ ។ [ហើយរហូតមួយជីវិតពួកអ្នក] យើងល្បងពួកអ្នកដោយស្រេចក្ដីអាក្រក់និងសេចក្ដីល្អ ជាការល្បងពិសោធន៍ ។ ហើយពួកអ្នកនឹងវិលត្រឡប់មកឯយើងវិញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣១-៣៥

1. فِي تَفْسِيرِ اَلْعَيَّاشِيِّ عَنْ زُرَارَةَ قَالَ: كَرِهْتُ أَنْ أَسْأَلَ أَبَا جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ عَنِ اَلرَّجْعَةِ وَ اِسْتَخْفَيْتُ ذَلِكَ قُلْتُ: لَأَسْأَلَنَّ مَسْأَلَةً لَطِيفَةً أَبْلُغُ فِيهَا حَاجَتِي، فَقُلْتُ: أَخْبِرْنِي عَمَّنْ قُتِلَ أَ مَاتَ؟ قَالَ: لاَ، اَلْمَوْتُ مَوْتٌ وَ اَلْقَتْلُ قَتْلٌ: قُلْتُ: مَا أَحَدٌ يُقْتَلُ إِلاَّ وَ قَدْ مَاتَ؟ فَقَالَ: قَوْلُ اَللَّهِ أَصْدَقُ مِنْ قَوْلِكَ، فُرِّقَ بَيْنَهُمَا فِي اَلْقُرْآنِ فَقَالَ: «أَ فَإِنْ مٰاتَ أَوْ قُتِلَ» وَ قَالَ «لَئِنْ مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اَللّٰهِ تُحْشَرُونَ» وَ لَيْسَ كَمَا قُلْتَ يَا زُرَارَةُ، اَلْمَوْتُ مَوْتٌ وَ اَلْقَتْلُ قَتْلٌ قُلْتُ: فَإِنَّ اَللَّهَ يَقُولُ: «كُلُّ نَفْسٍ ذٰائِقَةُ اَلْمَوْتِ»؟ قَالَ: مَنْ قُتِلَ لَمْ يَذُقِ اَلْمَوْتَ، ثُمَّ قَالَ: لاَ بُدَّ مِنْ أَنْ يَرْجِعَ حَتَّى يَذُوقَ اَلْمَوْتَ. (تفسير نور الثقلين , جلد ٤ , صفحة ١٦٧)

១. នៅក្នុងតាហ្វសៀរ អាល់-អ៊ៃយ៉ាស៊ី ស៊ូរ៉ោះត៍បានថ្លែងថា ខ្ញុំមិនចូលចិត្តសួរអាប៊ូ យ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីនិវត្តន៍(الرجعة)ទេ ខ្ញុំក៏បានបិទរឿងនេះទុក ។ ខ្ញុំបាននឹកក្នុងចិត្តថា៖ "ខ្ញុំនឹងរករបៀបសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដើម្បីបានសម្រេចបំណង ។" ខ្ញុំក៏បានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រាប់ទូលបង្គំអំពីបុគ្គលដែលត្រូវសម្លាប់ តើបុគ្គលនោះបានស្លាប់(ដោយការស្លាប់ជាធម្មជាតិ)ទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ទេ ។ ការស្លាប់គឺការស្លាប់ ការត្រូវសម្លាប់គឺការត្រូវសម្លាប់ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អ្នកណាត្រូវគេសម្លាប់ អ្នកនោះត្រូវតែស្លាប់ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ عز وجل ត្រូវជាងសម្ដីលោក ។ មានភាពខុសគ្នារវាងទាំងពីរនេះនៅក្នុងគួរអាន ។ ព្រះអង្គ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣:១៤៤] បើសិនជាគេស្លាប់ ឬត្រូវសម្លាប់* ហើយព្រះអង្គ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣:១៥៨] ទោះបីពួកអ្នកស្លាប់ឬត្រូវសម្លាប់ក៏ដោយ ពួកអ្នកទាំងអស់គ្នានឹងត្រូវប្រមូលទៅឯអល់ឡោះហ៍ ។* ស៊ូរ៉ោះត៍អឺយ នេះមិនដូចលោកថានោះទេ ការស្លាប់គឺការស្លាប់ ការត្រូវសម្លាប់គឺការត្រូវសម្លាប់ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អល់ឡោះហ៍ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២១:៣៥] គ្រប់ជីវិតត្រូវបានភ្លក្សការស្លាប់* ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលត្រូវសម្លាប់មិនបានភ្លក្សការស្លាប់ទេ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ចៀសមិនផុតទេ បុគ្គលនឹងត្រឡប់វិញ ទាល់តែបានភ្លក្សការស្លាប់ ។" (តាហ្វសៀរ នូរ អាល់-ស្សាក់ឡៃន៍ វគ្គ២១ ហ្វាឌីស្ស៦៧)

***

2. اِبْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَحِمَهُ اَللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ اَلرَّحْمَنِ، عَنْ حَفْصِ بْنِ قُرْطٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): مَنْ زَعَمَ أَنَّ اَللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَأْمُرُ بِالسُّوءِ وَ اَلْفَحْشَاءِ فَقَدْ كَذَبَ عَلَى اَللَّهِ، وَ مَنْ زَعَمَ أَنَّ اَلْخَيْرَ وَ اَلشَّرَّ بِغَيْرِ مَشِيئَةِ اَللَّهِ فَقَدْ أَخْرَجَ اَللَّهَ مِنْ سُلْطَانِهِ، وَ مَنْ زَعَمَ أَنَّ اَلْمَعَاصِيَ بِغَيْرِ قُوَّةِ اَللَّهِ فَقَدْ كَذَبَ عَلَى اَللَّهِ، وَ مَنْ كَذَبَ عَلَى اَللَّهِ أَدْخَلَهُ اَللَّهُ اَلنَّارَ». يَعْنِي بِالْخَيْرِ وَ اَلشَّرِّ: اَلصِّحَّةَ وَ اَلْمَرَضَ، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَ نَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ اَلْخَيْرِ فِتْنَةً».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨١٨، التوحيد: ٢/٣٥٩.)

២. អ៊ីបនូ បាបាវៃហ៍បានតំណាលថា... ហ្វាហ្វស៍ ប៊ិន ក៏រ៉ត់បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៍ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា រ៉ស៊ូលុលឡោះហ៍ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "បុគ្គលដែលគិតថាអល់ឡោះហ៍ تبارك وتعالى បានដាក់បញ្ជាឲ្យធ្វើអាក្រក់និងធ្វើអំពើលាមក អ្នកនោះនិយាយបង្កាច់អល់ឡោះហ៍ عز وجل ។ បុគ្គលណាគិតថាសេចក្ដីល្អនិងសេចក្ដីអាក្រក់មិននៅក្នុងព្រះឆន្ទៈអល់ឡោះហ៍ عز وجل ទេ បុគ្គលនោះដកអល់ឡោះហ៍ عز وجل ចេញពីព្រះអាជ្ញាព្រះអង្គ عز وجل ។ បុគ្គលណាគិតថាការមិនស្ដាប់បង្គាប់កើតឡើងបានដោយគ្មានព្រះកម្លាំងពលំអល់ឡោះហ៍ عز وجل ទេ បុគ្គលនោះនិយាយកុហកទម្លាក់ទៅលើអល់ឡោះហ៍ عز وجل ។ អ្នកណានិយាយកុហកទម្លាក់ទៅលើអល់ឡោះហ៍ عز وجل អល់ឡោះហ៍ عز وجل នឹងឲ្យអ្នកនោះចូលភ្លើងនរក ។ សេចក្ដីល្អនិងសេចក្ដីអាក្រក់មានន័យថាសុខភាពល្អនិងមានជម្ងឺ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ عز وجل *[២១:៣៥] យើងល្បងពួកអ្នកដោយសេចក្ដីអាក្រក់និងសេចក្ដីល្អ ជាការល្បងពិសោធន៍ ។"* (التوحيد: 2 /359)

***

3. الطَّبْرِسِيُّ: رُوِيَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «أَنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) مَرِضَ،فَعَادَهُ إِخْوَانُهُ، فَقَالُوا كَيْفَ تَجِدُكَ، يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ؟ فَقَالَ: بِشَرٍّ. فَقَالُوا: مَا هَذَا كَلاَمَ مِثْلِكَ. فَقَالَ: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: «وَ نَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً» فَالْخَيْرُ: اَلصِّحَّةُ وَ الْغِنَى، وَ الشَّرُّ: اَلْمَرَضُ وَ الْفَقْرُ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨١٩، مجمع البيان ٧:٧٤.)

៣. អាល់-ត្ប៊ារ៉ាសុ៊ី ។ គេបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អ្ហ្ប៊ាប់ឌ្ឆុលទ្ធោះហ្ស៊ាសាលាតនិងសាឡាមថា អាមីរុល-មុមីនីនសាឡាតនិងសាឡាមឈឺ បងប្អូនព្រះអង្គសាឡាតនិងសាឡាមបានមកមើលព្រះអង្គសាឡាតនិងសាឡាម ។ ពួកគេបានទូលថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីនសាឡាតនិងសាឡាមអ៊ីយ ព្រះអង្គសាឡាតនិងសាឡាមដឹងខ្លួនយ៉ាងម៉េចដែរ ?" ព្រះអង្គសាឡាតនិងសាឡាមមានវចន:ថា៖ "ជាមនុស្ស ។" ពួកគេបានទូលថា៖ "នេះមិនដូចសម្តីព្រះអង្គសាឡាតនិងសាឡាមទេ (គឺមិនដូចសម្តីធម្មតាទេ) ។" ព្រះអង្គសាឡាតនិងសាឡាមមានវចន:ថា៖ "អល់ទ្ធោះហ្ស៊ាអ្ហ្ស៊ាវជ្ជ៉ាល មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២១:៣៥] យើងនឹងល្បងពួកអ្នកដោយសេចក្តីអាក្រក់និងសេចក្តីល្អ ជាការល្បងពិសោធន៍ ។"* សេចក្តីល្អគឺសុខភាពល្អនិងការចិញ្ចឹមខ្លួនឯងបាន(គឺទ្រព្យ) ។ សេចក្តីអាក្រក់គឺជម្ងឺនិងសេចក្តីទ័លក្រ ។" (مجمع البيان 7: 74)

وَإِذَا رَءَاكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا ٱلَّذِى يَذْكُرُ ءَالِهَتَكُمْ وَهُم بِذِكْرِ ٱلرَّحْمَٰنِ هُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٣٦﴾

៣៦. ពេលពួកបដិសេធសទ្ធាឃើញអ្នក ពួកគេមិនធ្វើអ្វីក្រៅពីចំអកឲ្យអ្នកថា៖ "គេម្នាក់នេះឬដែលថាឲ្យព្រះរបស់អស់លោក ?" [ដោយសារតែបាបកម្ម អំពើទុច្ចរិត និងដោយសារតែពួកគេបានបំផ្លាញចិត្តខ្លួនឯង] ពួកគេបដិសេធព្រះកម្រើនរបស់[អល់ទ្ធោះហ្ស៊ា] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ។

خُلِقَ ٱلْإِنسَٰنُ مِنْ عَجَلٍ ۚ سَأُوْرِيكُمْ ءَايَٰتِى فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾

៣៧. មនុស្សត្រូវបង្កើតមកអំពីការតក់ក្រហល់ (ផ្នែកនិស្សន្ធ) ។ [ដើម្បីអប់រំពួកអ្នក] អញនឹងបង្ហាញពួកអ្នកនូវបណ្តាសញ្ញាអញ ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកកុំសូមអញយ៉ាងតក់ក្រហល់ពេក[ឲ្យសញ្ញាទាំងនោះឆាប់មកដល់ ឬ ចូរពួកអ្នកកុំប្រញាប់ចង់ឃើញលទ្ធផលទាំងអស់ពេក] ។

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٣٨﴾

៣៨. ពួកគេ (ពួកបដិសេធសទ្ធា ។ ល ។) ថា៖ "កាលណាទៅសន្យានោះនឹងទៅជាពិត បើអស់លោកនិយាយពិត ?"

لَوْ يَعْلَمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ حِينَ لَا يَكُفُّونَ عَن وُجُوهِهِمُ ٱلنَّارَ وَلَا عَن ظُهُورِهِمْ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٣٩﴾

៣៩. ប្រសិនបើពួកបដិសេធសទ្ធា [ពួកឥតសាសនា ពួកពហុទេពនិយម ពួកទុច្ចរិតរឹងរូស] ដឹង[វេលា] ពេលដែលពួកគេមិនអាចបំបែរភ្លើងចេញពីមុខនិងពីក្រោយខ្នងពួកគេបានទេ ហើយពួកគេនឹងពុំបានទទួលជំនួយទេនោះ ។

بَلْ تَأْتِيهِم بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٤٠﴾

៤០. ទេ [ពួកគេមិនអាចដឹងវេលាមុនបានទេ] វានឹងមកដល់ពួកគេដោយមិនដឹងខ្លួន វានឹងធ្វើឲ្យពួក

គេស្រឡាំងកាំង ។ ពួកគេនឹងមិនអាចរុញច្រានវាបានទេ ហើយគេនឹងមិនទុកពេលឲ្យពួកគេទេ ។

وَلَقَدِ ٱسۡتُهۡزِئَ بِرُسُلٖ مِّن قَبۡلِكَ فَحَاقَ بِٱلَّذِينَ سَخِرُواْ مِنۡهُم مَّا كَانُواْ بِهِۦ يَسۡتَهۡزِءُونَ ﴿٤١﴾

៤១. ពិតណាស់ កាលពីមុនអ្នក បណ្តាសាស្តាក៏ត្រូវចំអកឲ្យដែរ [ដោយជនអវិជ្ជា ជនបដិសេធសទ្ធា ជនទុច្ចរិត ។ល។] ។ ជនទាំងឡាយដែលបានចំអកឲ្យអស់ទាំងគេនោះត្រូវឡោមព័ទ្ធដោយអ្វីដែលពួកគេធ្លាប់បានចំអកឲ្យនោះ ។

قُلۡ مَن يَكۡلَؤُكُم بِٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ مِنَ ٱلرَّحۡمَٰنِۚ بَلۡ هُمۡ عَن ذِكۡرِ رَبِّهِم مُّعۡرِضُونَ ﴿٤٢﴾

៤២. ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "តើអ្នកណាមួយអាចការពារអស់លោកបាន ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ឲ្យផុតពី[ទណ្ឌកម្មប្រដៅរបស់អល់ឡោះហ្វ៍] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ?" តែ [ព្រោះតែពួកគេជាជនទុច្ចរិតរឹងរូស បានជា]ពួកគេគេចចេញពីព្រះកម្រើនរបស់ព្រះម្ចាស់ពួកគេ (ការអប់រំរបស់អល់ឡោះហ្វ៍) ។

أَمۡ لَهُمۡ ءَالِهَةٞ تَمۡنَعُهُم مِّن دُونِنَاۚ لَا يَسۡتَطِيعُونَ نَصۡرَ أَنفُسِهِمۡ وَلَا هُم مِّنَّا يُصۡحَبُونَ ﴿٤٣﴾

៤៣. តើពួកគេមានព្រះនានាឬដែលអាចជួយការពារពួកគេបានតទល់នឹងយើង ? ពួកវា (ពួកព្រះទាំងនោះ) មិនអាចជួយខ្លួនឯងបានទេ មិនមានអ្នកណាអាចការពារពួកគេតទល់នឹងយើងបានទេ ។

بَلۡ مَتَّعۡنَا هَٰٓؤُلَآءِ وَءَابَآءَهُمۡ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيۡهِمُ ٱلۡعُمُرُۗ أَفَلَا يَرَوۡنَ أَنَّا نَأۡتِي ٱلۡأَرۡضَ نَنقُصُهَا مِنۡ أَطۡرَافِهَآۚ أَفَهُمُ ٱلۡغَٰلِبُونَ ﴿٤٤﴾

៤៤. យើងផ្គត់ផ្គង់ពួកគេនិងបុព្វបុរសរបស់ពួកគេ ទាល់តែពួកគេមានអាយុយឺនយូរ [ហើយពួកគេក្រអឺតដោយទុច្ចរិត] ។ ពួកគេមិនឃើញទេថាយើងមកជាន់ដែនដី[របស់ពួកគេ] កាត់បន្ថយដែនដីនោះតែមវា ? តើពួកគេអាចឈ្នះបានទេ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៣៦-៤៤

1. علي بن إبراهيم، قال: لما أجرى الله عز و جل في آدم روحه من قدميه فبلغت ركبتيه، أراد أن يقوم فلم يقدر، فقال عز و جل: «خُلِقَ الْإِنْسانُ مِنْ عَجَلٍ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨١٩، تفسير القمّيّ ٢:٧١.)

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានថ្លែងថា កាលអល់ឡោះហ្វ៍ﷻបានឲ្យព្រះវិញ្ញាណព្រះអង្គﷻជ្រាបចូលទៅក្នុងខ្លួនអាដាំعليه السلامតាមជើងព្រះអង្គعليه السلام ពេលវិញ្ញាណនោះបានឡើងទៅដល់ជង្គង់ព្រះអង្គعليه السلام ព្រះអង្គعليه السلامចង់ក្រោកឈរតែមិនអាចឈរបានទេ ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្វ៍ﷻមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២១:៣៧] មនុស្សត្រូវបង្កើតមកអំពីការតក់ក្រហល់ ។* (تفسير القمّي 2: 71)

***

2. فس، [تفسير القمي]: ''خُلِقَ اَلْإِنْسانُ مِنْ عَجَلٍ'' قَالَ لَمَّا أَجْرَى اَللَّهُ اَلرُّوحَ مِنْ قَدَمَيْهِ فَبَلَغَتْ إِلَى رُكْبَتَيْهِ أَرَادَ أَنْ يَقُومَ فَلَمْ يَقْدِرْ فَقَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ''خُلِقَ اَلْإِنْسانُ مِنْ عَجَلٍ''. (بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار عليهم السلام , الجزء ١١ , الصفحة ١٠٩)

២. [តាហ្ស៊ីរេសៀរ អាល់-ក្ដ្ម៉ី] លោកមានប្រសាសន៍ថា កាលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻបានឲ្យវិញ្ញាណជ្រាបចូលពីជើងព្រះអង្គ លុះវិញ្ញាណនោះបានឡើងទៅដល់ជង្គង់ព្រះអង្គ ព្រះអង្គចង់ក្រោកឡើងតែមិនអាចឈរបានទេ។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២១:៣៧] មនុស្សត្រូវបង្កើតមកអំពីការតក់ក្រហល់ ។*

***

3. عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) قَالَ: «لَمَّا خَلَقَ اَللَّهُ آدَمَ وَ نَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ، وَثَبَ لِيَقُومَ قَبْلَ أَنْ يَتِمَّ خَلْقُهُ فَسَقَطَ، فَقَالَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ كَانَ اَلْإِنْسانُ عَجُولاً''».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٥١٠، تفسير العيّاشي ٢٨٣/٢٧:٢.)

៣. ទទួលបានមកពីហ្ស៊ីស្ម៉ាំ ប៊ិន សាលីម ទទួលបានមកពី អាប៊ូ អ្ហ្ស៊ាប់ឌ្ហុលឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷺដែលមានវចន:ថា៖ "កាលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻបានបង្កើតអាដ្ធាំﷺ បានផ្លុំព្រះវិញ្ញាណព្រះអង្គﷻទៅក្នុងខ្លួនអាដ្ធាំﷺ អាដ្ធាំﷺខំស្ទុះងើបឡើងមុនអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻបង្កើតព្រះអង្គﷺរួចសព្វគ្រប់ បណ្ដាលឲ្យព្រះអង្គﷺដួល។ ដូច្នេះអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[១៧:១១] មនុស្ស[មាននិស្ស័យ]តក់ក្រហល់ណាស់ ។"* (تفسير العيّاشي 2: 283/ 27)

***

4. اِبْنُ بَابَوَيْهِ فِي (اَلْفَقِيهِ) مُرْسَلاً: عَنِ اَلصَّادِقِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): أَنَّهُ سُئِلَ عَنْ قَوْلِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''أَ وَ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي اَلْأَرْضَ نَنْقُصُها مِنْ أَطْرافِها'' فَقَالَ: «فَقْدُ اَلْعُلَمَاءِ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٢٧٢، من لا يحضره الفقيه ١١٨/٥٦٠:١.)

៤. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ្ស៊ី នៅក្នុងសាត្រា អាល់-ហ្វាគ្ហ៊ីះហ្ស៊ី យោលតាមបណ្ដាញព័ត៌មានមិនដាច់ បានតំណាលតមកពីអាល់-ស្ស៊ីឌ្ធិក្ធﷺ កាលគេសួរព្រះអង្គﷺអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷻ *[២១:៤៤] ពួកគេមិនឃើញទេថាយើងមកជាន់ដែនដី[របស់ពួកគេ] កាត់បន្ថយដែនដីនោះតែមវា ?* ព្រះអង្គﷺមានវចន:ថា៖ "ការសោយទិវង្គតរបស់បុគ្គលﷺអ្នកមានអភិញ្ញា ។" (من لا يحضره الفقيه 1: 118/ 560)

***

5. الطَّبْرِسِيُّ: عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «نَنْقُصُهَا بِذَهَابِ عُلَمَائِهَا وَ فُقَهَائِهَا وَ خِيَارِ أَهْلِهَا».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٢٧٢، مجمع البيان ٤٦١:٦.)

៥. អាល់-ត្ធ៊ីបារ៉ាស៊ីបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អ្ហ្ស៊ាប់ឌ្ហុលឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ﷺដែលមានវចន:ថា៖ *"[២១:៤៤] កាត់បន្ថយដែនដីនោះតែមវា* គឺការចាកចេញរបស់បុគ្គលﷺអ្នកចេះដឹងﷺ បុគ្គលﷺអ្នកយល់ដឹងﷺ ប្រជានិករប្រសើរបំផុតរបស់ស្រុកនោះ ។" (مجمع البيان 6: 461)

قُلْ إِنَّمَآ أُنذِرُكُم بِٱلْوَحْىِ ۚ وَلَا يَسْمَعُ ٱلصُّمُّ ٱلدُّعَآءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾

៤៥. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំគ្រាន់តែព្រមានអស់លោកដោយការបើកឲ្យដឹង (វ៉ាហ្ស៊ី) តែប៉ុណ្ណោះ ។" តែអ្នកថ្លង់ [ពួកសាងបាបនិងពួកឧក្រិដ្ឋ] មិនឮការហៅទេ ពេលដែលគេព្រមានពួកគេ ។

وَلَئِن مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٤٦﴾

៤៦. បើមានសំទុះនៃទណ្ឌកម្មរបស់ព្រះម្ចាស់អ្នកប៉ះពាល់ពួកគេ ពួកគេថា៖ "យើងវិនាសធំហើយ! យើងបានប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិត ។"

وَنَضَعُ ٱلْمَوَٰزِينَ ٱلْقِسْطَ لِيَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْـًٔا ۖ وَإِن كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا ۗ وَكَفَىٰ بِنَا حَٰسِبِينَ ﴿٤٧﴾

៤៧. យើងនឹងដាក់មកនូវជញ្ជីញត្រឹមត្រូវបំផុតនាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ ។ ដូច្នេះពុំមានជីវិតណាមួយ (អ្នកណាមួយ) ទទួលរងនូវអំពើអយុត្តិធម៌ឡើយ ទោះបី[អំពើដែលបានសាងនោះ]មានទម្ងន់ប៉ុនគ្រាប់ស្ពៃក៏ដោយ ក៏យើងនឹងនាំវាមកដែរ ។ គ្រប់គ្រាន់ណាស់ដែលយើងជាគណនេយ្យករ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៥-៤៧

1. حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى وَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ جَمِيعاً عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ غَالِبٍ الْأَسَدِيِّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ الْمُسَيَّبِ قَالَ كَانَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) يَعِظُ النَّاسَ وَ يُزَهِّدُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَ يُرَغِّبُهُمْ فِي أَعْمَالِ الْآخِرَةِ بِهَذَا الْكَلَامِ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ فِي مَسْجِدِ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه و آله) وَ حُفِظَ عَنْهُ وَ كُتِبَ

១. មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ស៊ូ ប៊ិន យ៉ាស៊ូ យ៉ាបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំថា... សាអ៊ីដ្ស៊ូ ប៊ិន អាល់-មូសៃយ៉ាប់បានតំណាលថា អ៊ីលី ប៊ិន អាល់-ហ្ស៊ូសៃន៑ صلوات الله عليه والسلام តែងតែដាស់តឿនមនុស្ស ឲ្យមនុស្សកាន់វត្តឲ្យតឹងរ៉ឹងនៅក្នុងលោកនេះ ឲ្យមនុស្សទេរទៅរកទង្វើដើម្បីលោកមុខ ដោយសម្តីនេះ រៀងរាល់ថ្ងៃសុក្រនៅក្នុងម៉ាស់ជ្ជិដ្ជរបស់រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ូ صلى الله عليه وآله وسلم ដែលគេបានរក្សាទុកនិងកត់ត្រាទុក ។

وَ ايْمُ اللَّهِ إِنَّ هَذِهِ عِظَةٌ لَكُمْ وَ تَخْوِيفٌ إِنِ اتَّعَظْتُمْ وَ خِفْتُمْ ثُمَّ رَجَعَ الْقَوْلُ مِنَ اللَّهِ فِي الْكِتَابِ عَلَى أَهْلِ الْمَعَاصِي وَ الذُّنُوبِ فَقَالَ عَزَّ وَ جَلَّ ''وَ لَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يا وَيْلَنا إِنَّا كُنَّا ظالِمِينَ''

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل ចូរទុកវាជាការដាស់តឿននិងជាការព្រមានដើម្បីអស់លោកនឹងយកចិត្តទុកដាក់និងខ្លាច ។ បន្ទាប់ពីនោះចូរបែរទៅរកព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عز وجل ដែលស្តីអំពីពួកមិនស្តាប់បង្គាប់និងសាងបាប គឺ៖ *[២១:៤៦] បើមានសំទុះទណ្ឌកម្មរបស់ព្រះម្ចាស់អ្នកប៉ះពាល់ពួកគេ ពួកគេថា៖ "យើងវិនាសធំហើយ! យើងបានប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិត ។"*

فَإِنْ قُلْتُمْ أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ إِنَّمَا عَنَى بِهَذَا أَهْلَ الشِّرْكِ فَكَيْفَ ذَلِكَ وَ هُوَ يَقُولُ ''وَ نَضَعُ الْمَوازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيامَةِ فَلا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئاً وَ إِنْ كانَ مِثْقالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنا بِها وَ كَفى بِنا حاسِبِينَ'' اعْلَمُوا عِبَادَ اللَّهِ أَنَّ أَهْلَ الشِّرْكِ لَا يُنْصَبُ لَهُمُ الْمَوَازِينُ

وَ لَا يُنْشَرُ لَهُمُ الدَّوَاوِينُ وَ إِنَّمَا يُحْشَرُونَ إِلَى جَهَنَّمَ زُمَراً وَ إِنَّمَا نَصْبُ الْمَوَازِينِ وَ نَشْرُ الدَّوَاوِينِ لِأَهْلِ الْإِسْلَامِ

បើអស់លោកថាអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)ចង់និយាយអំពីពួកពហុទេពនិយមក្នុងអាយ៉ាស៊ុំនេះ ទៅជាដូច្នេះបានដូចម្តេចទៅ ។ អល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២១:៤៧] យើងនឹងដាក់មកនូវជញ្ជីញត្រឹមត្រូវបំផុតនាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ ។ ដូច្នេះពុំមានជីវិតណាមួយ (អ្នកណាមួយ) ទទួលរងនូវអំពើអយុត្តិធម៌ឡើយ ទោះបី[អំពើដែលបានសាងនោះ]មានទម្ងន់ប៉ុនគ្រាប់ស្ពៃក៏ដោយ ក៏យើងនឹងនាំវាមកដែរ ។ គ្រប់គ្រាន់ណាស់ដែលយើងជាគណនេយ្យករ ។* បាវអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)អើយ ចូរដឹងថាគេនឹងមិនដាក់ជញ្ជីងមកសម្រាប់ពួកពហុទេពនិយមទេ គេនឹងមិនបើកបញ្ជី(កត់ត្រាទង្វើ)ពួកគេទេ ពួកគេនឹងត្រូវកៀងទៅឯនរកជាហ្វូងៗ ។ ជញ្ជីញនិងការបើកបញ្ជី(កត់ទង្វើ)នោះសម្រាប់តែពួកអាល់-អ៊ីស្លាមទេ ។

فَاتَّقُوا اللَّهَ عِبَادَ اللَّهِ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَمْ يُحِبَّ زَهْرَةَ الدُّنْيَا وَ عَاجِلَهَا لِأَحَدٍ مِنْ أَوْلِيَائِهِ وَ لَمْ يُرَغِّبْهُمْ فِيهَا وَ فِي عَاجِلِ زَهْرَتِهَا وَ ظَاهِرِ بَهْجَتِهَا وَ إِنَّمَا خَلَقَ الدُّنْيَا وَ خَلَقَ أَهْلَهَا لِيَبْلُوَهُمْ فِيهَا أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا لِآخِرَتِهِ وَ ايْمُ اللَّهِ لَقَدْ ضَرَبَ لَكُمْ فِيهِ الْأَمْثَالَ وَ صَرَّفَ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ.

ដូច្នេះចូរខ្លាចអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ) បាវអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)អើយ ចូរដឹងថាអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)មិនសព្វព្រះហឫទ័យទេដែលមិត្តគ្រប់រូបរបស់ព្រះអង្គ(ﷻ)ស្រឡាញ់សម្រស់និងធុរៈលោកិយនោះ ។ ព្រះអង្គ(ﷻ)មិនញុះញង់ពួកគេឲ្យលង់ខ្លួនក្នុងករណីយទាំងនេះទេ ក្នុងសម្រស់មិនបិតថេរនិងសេចក្ដីត្រេកត្រអាលតែខាងក្រៅ ។ ព្រះអង្គ(ﷻ)បានបង្កើតពិភពលោកនិងសត្វលោកមក ដើម្បីឆ្លងកាត់ការពិសោធន៍ដើម្បីដឹងថាអ្នកណាខ្លះសាងអំពើល្អសម្រាប់លោកមុខដើម្បីខ្លួនឯង ។ សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ) ព្រះអង្គ(ﷻ)បានលើកឡើងនូវឧទាហរណ៍រួចហើយពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះ ហើយព្រះអង្គ(ﷻ)បានបង្ហាញព្រះសញ្ញា(عليهم السلام)ឲ្យបណ្ដាអ្នកមានប្រាជ្ញាបានឃើញរួចហើយ អាចមានកម្លាំងពលំបានអាស្រ័យតែលើអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)ទេ ។" (អាល់-កាហ្ស៊ី ហ្ជាឌ្ជីស្ស១៥៤៧៧) ឬ (الكافي 8: 72/ 29)

***

2. اِبْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ اَلْحَسَنِ اَلْقَطَّانُ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اَلرَّحْمَنِ بْنُ مُحَمَّدٍ اَلْحُسَيْنِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو جَعْفَرٍ أَحْمَدُ بْنُ عِيسَى بْنِ أَبِي مَرْيَمَ اَلْبَلْخِيُّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ عَبْدِ اَللَّهِ بْنِ زِيَادٍ اَلْعَرْزَمِيِّ ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حَاتِمٍ اَلْمِنْقَرِيُّ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اَللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ نَضَعُ اَلْمَوَازِينَ اَلْقِسْطَ لِيَوْمِ اَلْقِيَامَةِ''. قَالَ: «هُمُ اَلْأَنْبِيَاءُ وَ اَلْأَوْصِيَاءُ (عَلَيْهِمُ اَلسَّلاَمُ)».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٢٠، معاني الأخبار: ١/٣١.)

២. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ៊ូមានប្រសាសន៍ថា... ហ្ស៊ីស្ម៉ាំ ប៊ិន សាលិមបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរអាប៊ូអ្ចាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ)(صلوات الله عليه والسلام)អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ូ(ﷻ) *[២១:៤៧] យើងនឹងដាក់មកនូវជញ្ជីញត្រឹមត្រូវបំផុតនាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ ។* ព្រះអង្គ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចនៈថា៖ "នេះគឺព្រះសាស្តា(عليهم السلام)និងព្រះឧត្តរាធិការីទាំងឡាយ(عليهم السلام) ។" (معاني الأخبار: 1 /31)

***

3. ابْنُ شَهْرَ آشُوبٍ: عَنِ ابْنِ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ''وَ نَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ''. قَالَ: «الرُّسُلُ، وَ الْأَئِمَّةُ مِنْ آلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٢٠، المناقب ٢:١٥١.)

៣. អ៊ីបនូ ស្ហាស្ស៊រ អាស្ហ៊ិបបានថ្លែងតមកពីអ៊ីបនូ ដ្វារ៉ច់ដែលបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អាុប់ឌុលឡោះហ៊្ស صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ម៉ូ عزّ وجلّ *[២១:៤៧] យើងនឹងដាក់មកនូវជញ្ជីញត្រឹមត្រូវបំផុតនាថ្ងៃរស់ពីស្លាប់វិញ ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "រ៉ស៊ូល عليهم السلام និងអ៊ីម៉ាំ عليهم السلام ទាំងឡាយដែលចេញមកពីព្រះរាជបុត្រ រាជនត្តា عليهم السلام នៃព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ់ صلى الله عليه وآله وسلم ។" (المناقب 2: 151)

***

4. اَلطَّبْرِسِيُّ فِي (اَلْإِحْتِجَاجِ): عَنِ اَلصَّادِقِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): وَ قَدْ سَأَلَهُ سَائِلٌ، قَالَ: أَ وَ لَيْسَ تُوزَنُ اَلْأَعْمَالُ؟ قَالَ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): «لاَ، إِنَّ اَلْأَعْمَالَ لَيْسَتْ بِأَجْسَامٍ، وَ إِنَّمَا هِيَ صِفَةُ مَا عَمِلُوا، وَ إِنَّمَا يَحْتَاجُ إِلَى وَزْنِ اَلشَّيْءِ مَنْ جَهِلَ عَدَدَ اَلْأَشْيَاءِ، وَ لاَ يَعْرِفُ ثِقْلَهَا أَوْ خِفَّتَهَا، وَ ''إِنَّ اَللَّهَ لاَ يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ''».

៤. អាល់-ត៌បារស៊ីបានថ្លែងនៅក្នុងសាត្រា អាល់-អ៊ិះហ្ទីយ៉ាច់ តមកពីអាល់-ស្វ៌ឌិក្ក صلوات الله عليه والسلام ។ គេបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "គេនឹងមិនថ្លឹងទង្វើទេ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ទេ ទង្វើមិនមានរូបទេ ។ តែនេះជាការរៀបរាប់អំពីអ្វីដែលគេបានប្រព្រឹត្ត ។ បុគ្គលដែលថ្លឹងវត្ថុ ព្រោះតែមិនស្គាល់ចំនួនវត្ថុហើយមិនដឹងថាវាស្រាលឬធ្ងន់ទេ ។ ចំណែកឯអល់ឡោះហ្ម៉ូ عزّ وجلّ វិញ មិនមានអ្វីអាចលាក់បាំងពីព្រះអង្គ عزّ وجلّ បានឡើយ ។

قَالَ: فَمَا مَعْنَى اَلْمِيزَانِ؟ قَالَ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): «اَلْعَدْلُ»، قَالَ: فَمَا مَعْنَاهُ فِي كِتَابِهِ: ''فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوٰازِينُهُ'' ؟ قَالَ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): «فَمَنْ رَجَحَ عَمَلُهُ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٧، الإحتجاج: ٣٥١.)

លោកបានទូលថា៖ "តើជញ្ជីងមានន័យថាអ្វី ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "យុត្តិធម៌ ។" លោកបានទូលថា៖ "តើវាមានន័យថាអ្វីទៅនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عزّ وجلّ *[២៣:១០២] បុគ្គលណាដែលបណ្ដាទង្វើមានទម្ងន់ធ្ងន់នៅលើជញ្ជីង បុគ្គលនោះជាជនមានជ័យជំនះ?"* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលដែលបានសាងអំពើដែលគេស្រឡាញ់ជាងគេ ។" (الاحتجاج: 351)

***

5. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ رِئَابٍ عَنْ أَبِي عُبَيْدَةَ الْحَذَّاءِ عَنْ ثُوَيْرِ بْنِ أَبِي فَاخِتَةَ قَالَ سَمِعْتُ عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) يُحَدِّثُ فِي مَسْجِدِ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي أَنَّهُ سَمِعَ أَبَاهُ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ (عليه السلام) يُحَدِّثُ النَّاسَ قَالَ إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ بَعَثَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى النَّاسَ مِنْ حُفَرِهِمْ عُزْلًا بُهْماً جُرْداً مُرْداً فِي صَعِيدٍ وَاحِدٍ يَسُوقُهُمُ النُّورُ وَ تَجْمَعُهُمُ الظُّلْمَةُ حَتَّى يَقِفُوا عَلَى عَقَبَةِ الْمَحْشَرِ فَيَرْكَبُ بَعْضُهُمْ بَعْضاً وَ يَزْدَحِمُونَ دُونَهَا فَيُمْنَعُونَ مِنَ الْمُضِيِّ فَتَشْتَدُّ أَنْفَاسُهُمْ وَ يَكْثُرُ عَرَقُهُمْ وَ تَضِيقُ بِهِمْ أُمُورُهُمْ وَ يَشْتَدُّ ضَجِيجُهُمْ وَ تَرْتَفِعُ أَصْوَاتُهُمْ قَالَ وَ هُوَ أَوَّلُ هَوْلٍ مِنْ أَهْوَالِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ

៥. ទទួលបានពី ស្ហ៊ូវ៉ៃរី ប៊ិន អាប៊ូ ហ្វាឃីតាស្ទ់ ដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានឮអាុលី ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសៃន៍ صلوات الله عليه والسلام តំណាលនៅក្នុងម៉ាស់ឃ៊ីដ្ឋរ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ម៉ូ صلى الله عليه وآله وسلم ថា៖ "ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានឮមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អាុលី صلوات الله عليه والسلام ប៊ិន អាប៊ូ ត៌លិប رضي الله عنه ដែលបានតំណាលប្រាប់ប្រជារាស្ត្រថា៖ "នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ អល់ឡោះហ្ម៉ូ عزّ وجلّ នឹងឲ្យមនុស្សរស់ពីផ្នូរដោយឥតមានអ្វីទាំងអស់ គ្មានពុកចង្កា នៅលើផ្ទៃរាប នាំមុខដោយពន្លឺ ។ ព្រះអង្គ عزّ وجلّ ប្រជុំពួកគេនៅក្នុងភាពងងឹតលុះបានមកឈប់នៅឯរបងកន្លែងរស់ពីស្លាប់ ។ ពួកគេមួយចំនួននឹងឡើងលើគ្នា ទៅជាណែនតាន់តាប់ ។ គេនឹងមិនឲ្យពួកគេឆ្លងកាត់ចូលទៅទេ ។ ពួកគេនឹងដកដង្ហើមខ្លាំង នឹងបែកញើសជោកខ្លួន ។ ខ្លួនរបស់ពួក

គេនឹងចង្អៀតចង្អល់ ។ ពួកគេនឹងមានសម្លេងខ្លាំង ពួកគេនឹងនិយាយខ្លាំង ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "នេះគឺការទទួលអារម្មណ៍ដំបូងបង្អស់ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"

قَالَ فَيُشْرِفُ الْجَبَّارُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَلَيْهِمْ مِنْ فَوْقِ عَرْشِهِ فِي ظِلَالٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ فَيَأْمُرُ مَلَكاً مِنَ الْمَلَائِكَةِ فَيُنَادِي فِيهِمْ يَا مَعْشَرَ الْخَلَائِقِ أَنْصِتُوا وَ اسْتَمِعُوا مُنَادِيَ الْجَبَّارِ قَالَ فَيَسْمَعُ آخِرُهُمْ كَمَا يَسْمَعُ أَوَّلُهُمْ قَالَ فَتَنْكَسِرُ أَصْوَاتُهُمْ عِنْدَ ذَلِكَ وَ تَخْشَعُ أَبْصَارُهُمْ وَ تَضْطَرِبُ فَرَائِصُهُمْ وَ تَفْزَعُ قُلُوبُهُمْ وَ يَرْفَعُونَ رُءُوسَهُمْ إِلَى نَاحِيَةِ الصَّوْتِ مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ قَالَ فَعِنْدَ ذَلِكَ يَقُولُ الْكَافِرُ هذا يَوْمٌ عَسِرٌ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែ تبارك وتعالى ចាត់ការពួកគេពីលើព្រះរាជបល្ល័ង្កព្រះអង្គ عز وجل ក្នុងម្លប់ពួកទេវតា ។ ព្រះអង្គ عز وجل នឹងបញ្ជាឲ្យទេវតាមួយអង្គប្រកាសប្រាប់ពួកគេថា៖ "សត្វលោកអឺយ ចូរស្តាប់ ចូរស្តាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់អ្នកប្រកាសរបស់ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែ عز وجل ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "បុគ្គលក្រោយគេនឹងបានឲ្យដូចបុគ្គលមុខគេដែរ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "សម្លេងពួកគេនឹងកប់បាត់ក្នុងសម្លេងប្រកាសនេះ ។ ពួកគេនឹងមើលជុំវិញខ្លួនដោយសេចក្តីព្រួយបារម្ភ ។ ប៉ែកខ្លួនពួកគេនឹងនៅមិនស្ងៀមទេ ។ បេះដូងពួកគេនឹងភ័យរន្ធត់ ។ ពួកគេនឹងដកកមើលទៅប្រភពសម្លេងប្រកាស ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "ពេលថ្ងៃនោះកើតមានឡើង ពួកបដិសេធសទ្ធានឹងថា៖ "នេះគឺថ្ងៃលំបាក ។""

قَالَ فَيُشْرِفُ الْجَبَّارُ عَزَّ وَ جَلَّ الْحَكَمُ الْعَدْلُ عَلَيْهِمْ فَيَقُولُ أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا الْحَكَمُ الْعَدْلُ الَّذِي لَا يَجُورُ الْيَوْمَ أَحْكُمُ بَيْنَكُمْ بِعَدْلِي وَ قِسْطِي لَا يُظْلَمُ الْيَوْمَ عِنْدِي أَحَدٌ الْيَوْمَ آخُذُ لِلضَّعِيفِ مِنَ الْقَوِيِّ بِحَقِّهِ وَ لِصَاحِبِ الْمَظْلِمَةِ بِالْمَظْلِمَةِ بِالْقِصَاصِ مِنَ الْحَسَنَاتِ وَ السَّيِّئَاتِ وَ أُثِيبُ عَلَى الْهِبَاتِ وَ لَا يَجُوزُ هَذِهِ الْعَقَبَةَ الْيَوْمَ عِنْدِي ظَالِمٌ وَ لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مَظْلِمَةٌ إِلَّا مَظْلِمَةً يَهَبُهَا صَاحِبُهَا وَ أُثِيبُهُ عَلَيْهَا وَ آخُذُ لَهُ بِهَا عِنْدَ الْحِسَابِ فَتَلَازَمُوا

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែ عز وجل នឹងចាត់ការកាត់ក្តីពួកគេ ព្រះអង្គ عز وجل នឹងមានព្រះបន្ទូលចំពោះពួកគេថា៖ "អញ عز وجل គឺអល់ឡោះហ៍ុ عز وجل ។ មិនមានព្រះទេក្រៅពីអញ عز وجل ។ អញ عز وجل គឺអ្នកមានសមធម៌ដែលនឹងមិនបណ្តោយឲ្យមានអំពើអយុត្តិធម៌កើតមានឡើងបានឡើយក្នុងថ្ងៃនេះ ។ អញ عز وجل នឹងកាត់ក្តីរវាងពួកអ្នកដោយយុត្តិធម៌និងសមធម៌ ។ នឹងមិនមានអ្នកណាម្នាក់ប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌ទេនៅចំពោះមុខអញ عز وجل ក្នុងថ្ងៃនេះ ។ អញ عز وجل នឹងស្តារសិទ្ធិឲ្យអ្នកទន់ខ្សោយពីពួកខ្លាំង ។ ចំណែកឯអ្នកទទួលរងអំពើអយុត្តិធម៌នឹងបានសងសឹកដោយអំពើល្អនិងបាបជួសវិញ ហើយនឹងបានទទួលរង្វាន់ជាអំណោយ ។ ថ្ងៃនេះ នៅចំពោះមុខអញ عز وجل អញ عز وجل នឹងមិនអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកណាម្នាក់ជាបុគ្គលទុច្ចរិតឡើយ ឬឲ្យមានការប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌លើបុគ្គលណាម្នាក់ឡើយ លើកលែងតែអ្នកណាដែលលះបង់សិទ្ធិខ្លួនឲ្យទៅអ្នកផ្សេង ។ អញ عز وجل នឹងទូទាត់ជាមួយបុគ្គលនោះ (បុគ្គលទុច្ចរិត) ក្នុងរឿងពាក់ព័ន្ធនេះ ។

أَيُّهَا الْخَلَائِقُ وَ اطْلُبُوا مَظَالِمَكُمْ عِنْدَ مَنْ ظَلَمَكُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَ أَنَا شَاهِدٌ لَكُمْ عَلَيْهِمْ وَ كَفَى بِي شَهِيداً

សត្វលោកអឺយ ចូរពួកអ្នកស្វែងរកសេចក្តីត្រឹមត្រូវពីបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌មកលើពួកអ្នកក្នុងលោក អញ عز وجل ជាសាក្សីម្នាក់របស់ពួកអ្នកតទល់ពួកគេ ហើយអញ عز وجل ជាសាក្សីគ្រប់គ្រាន់ណាស់ ។"

قَالَ فَيَتَعَارَفُونَ وَ يَتَلَازَمُونَ فَلَا يَبْقَى أَحَدٌ لَهُ عِنْدَ أَحَدٍ مَظْلِمَةٌ أَوْ حَقٌّ إِلَّا لَزِمَهُ بِهَا قَالَ فَيَمْكُثُونَ مَا شَاءَ اللَّهُ فَيَشْتَدُّ حَالُهُمْ وَ يَكْثُرُ عَرَقُهُمْ وَ يَشْتَدُّ غَمُّهُمْ وَ تَرْتَفِعُ أَصْوَاتُهُمْ بِضَجِيجٍ شَدِيدٍ فَيَتَمَنَّوْنَ الْمَخْلَصَ مِنْهُ بِتَرْكِ مَظَالِمِهِمْ لِأَهْلِهَا

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ពួកគេនឹងស្គាល់គ្នាហើយនឹងឆ្លៀតយកឱកាស ។ មនុស្សគ្រប់រូបនឹងទាមទារគ្រប់បែបគ្រប់យ៉ាងនិងសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាងពីបុគ្គលទុច្ចរិត ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ពួកគេនឹងធ្វើបែបនេះយ៉ាងយូរ ស្រេចតែអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ ﷻ អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើ ។ ស្ថានភាពពួកគេនឹងទៅជាដុនដាប ពួកគេនឹងបែកញើសយ៉ាងច្រើនក្រៃលែង ។ ទុក្ខព្រួយពួកគេនឹងខ្លាំងឡើង ។ ពួកគេនឹងតម្លើងសម្លេងខ្លាំងឡើង ។ ពួកគេនឹងចង់បញ្ចប់រឿងនេះដោយចោលសិទ្ធិរបស់ខ្លួន មិនខ្វល់ទាមទារសិទ្ធិនោះពីពួកទុច្ចរិតតទៅទៀតទេ ។

قَالَ وَ يَطَّلِعُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى جَهْدِهِمْ فَيُنَادِي مُنَادٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يُسْمِعُ آخِرَهُمْ كَمَا يُسْمِعُ أَوَّلَهُمْ يَا مَعْشَرَ الْخَلَائِقِ أَنْصِتُوا لِدَاعِي اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى وَ اسْمَعُوا إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَقُولُ [لَكُمْ] أَنَا الْوَهَّابُ إِنْ أَحْبَبْتُمْ أَنْ تَوَاهَبُوا فَتَوَاهَبُوا وَ إِنْ لَمْ تَوَاهَبُوا أَخَذْتُ لَكُمْ بِمَظَالِمِكُمْ قَالَ فَيَفْرَحُونَ بِذَلِكَ لِشِدَّةِ جَهْدِهِمْ وَ ضِيقِ مَسْلَكِهِمْ وَ تَزَاحُمِهِمْ قَالَ فَيَهَبُ بَعْضُهُمْ مَظَالِمَهُمْ رَجَاءَ أَنْ يَتَخَلَّصُوا مِمَّا هُمْ فِيهِ وَ يَبْقَى بَعْضُهُمْ فَيَقُولُ يَا رَبِّ مَظَالِمُنَا أَعْظَمُ مِنْ أَنْ نَهَبَهَا

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាន់ ﷻ ទ្រង់ញាណការពុះពារតស៊ូរបស់ពួកគេ ។ អ្នកប្រកាសក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះ ﷻ នឹងប្រកាស អ្នកក្រោយគេក៏នឹងបានឮដូចអ្នកមុខគេដែរ ថា៖ "សត្វលោកអើយ ចូរស្តាប់យ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់អ្នកប្រកាសរបស់អល់ឡោះ ﷻ ចូរស្តាប់អល់ឡោះ ﷻ មានព្រះបន្ទូលចំពោះអស់លោកគឺ៖ "អញ ﷻ ជាអ្នកប្រទាន ។ អញ ﷻ នឹងសព្វព្រះហឫទ័យបើពួកអ្នកលើកលែងឲ្យគ្នាទៅវិញទៅមក ។ បើពួកអ្នកមិនព្រមធ្វើដូច្នេះទេ អញ ﷻ នឹងទូទាត់ជាមួយពួកដែលអយុត្តិធម៌ចំពោះពួកអ្នក ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ពួកគេនឹងសប្បាយចិត្តរឿងនេះ ព្រោះតែពួកគេពិបាកពុះពារតស៊ូ ព្រោះតែពួកគេចង្អៀតចង្អល់ ព្រោះតែអាកប្បកិរិយាពួកគេនិងព្រោះតែការឈ្លោះប្រកែករបស់ពួកគេ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ពួកគេមួយចំនួននឹងលះបង់សិទ្ធិរបស់ខ្លួនដោយសង្ឃឹមថានឹងបានចាកផុតពីស្ថានភាពដែលខ្លួនកំពុងតែស្ថិតនៅនោះ ។ នឹងមានសល់ជនមួយចំនួនដែលនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ ﷻ អើយ សិទ្ធិរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំធំណាស់ មិនអាចលះបង់ឲ្យទៅពួកគេបានទេ ។"

قَالَ فَيُنَادِي مُنَادٍ مِنْ تِلْقَاءِ الْعَرْشِ أَيْنَ رِضْوَانُ خَازِنُ الْجِنَانِ جِنَانِ الْفِرْدَوْسِ قَالَ فَيَأْمُرُهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يُطْلِعَ مِنَ الْفِرْدَوْسِ قَصْراً مِنْ فِضَّةٍ بِمَا فِيهِ مِنَ الْأَبْنِيَةِ وَ الْخَدَمِ قَالَ فَيُطْلِعُهُ عَلَيْهِمْ فِي حِفَافَةِ الْقَصْرِ الْوَصَائِفُ وَ الْخَدَمُ قَالَ فَيُنَادِي مُنَادٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَا مَعْشَرَ الْخَلَائِقِ ارْفَعُوا رُءُوسَكُمْ فَانْظُرُوا إِلَى هَذَا الْقَصْرِ قَالَ فَيَرْفَعُونَ رُءُوسَهُمْ فَكُلُّهُمْ يَتَمَنَّاهُ

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសពីខាងព្រះរាជបល្ល័ង្កថា៖ "រិដ្ឋវ៉ាន់ អ្នកយាមឋានសួរហ្ចៀរដ្ចៅស៍ នៅឯណា ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះ ﷻ នឹងបញ្ជាឲ្យរិដ្ឋវ៉ាន់បង្ហាញប្រាសាទប្រាក់មួយពីក្នុងឋានសួគ៌ហ្ចៀរដ្ចៅស៍ ដោយឲ្យឃើញអ្វីៗដែលនៅខាងក្នុងប្រាសាទនោះ ទាំងរចនាសំណង់ទាំងបាវទាំងឡាយ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "គេនឹងបានឃើញអ្នកត្រួតអ្នកបម្រើនិងបណ្ដាបាវនៅជាន់ក្រោមប្រាសាទ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាស ក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះ ﷻ ថា៖ "សត្វលោកអើយ ចូរងើយមើលប្រាសាទនេះ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖

"ពួកគេនឹងដើរមើល ។ ម្នាក់ៗនឹងប៉ងចង់បានប្រាសាទនោះ ។"

قَالَ فَيُنَادِي مُنَادٍ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ تَعَالَى يَا مَعْشَرَ الْخَلَائِقِ هَذَا لِكُلِّ مَنْ عَفَا عَنْ مُؤْمِنٍ قَالَ فَيَعْفُونَ كُلُّهُمْ إِلَّا الْقَلِيلَ قَالَ فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَا يَجُوزُ إِلَى جَنَّتِيَ الْيَوْمَ ظَالِمٌ وَ لَا يَجُوزُ إِلَى نَارِيَ الْيَوْمَ ظَالِمٌ وَ لِأَحَدٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ عِنْدَهُ مَظْلِمَةٌ حَتَّى يَأْخُذَهَا مِنْهُ عِنْدَ الْحِسَابِ أَيُّهَا الْخَلَائِقُ اسْتَعِدُّوا لِلْحِسَابِ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាស ក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្ស៊ីរ تعالى ថា៖ "សត្វលោកអើយ នេះគឺអ្វីដែលបានលើអ្នកណាដែលលើកលែងទោសឲ្យអ្នកមានសទ្ធា ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "ដូច្នេះពួកគេនឹងលើកលែងទោស រៀវលែងតែមួយចំនួនតូច ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل នឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ថ្ងៃនេះនឹងមិនអនុញ្ញាតឲ្យជនទុច្ចរិតបានចូលឋានសួគ៌អញ عز وجل ទេ ។ ថ្ងៃនេះនឹងមិនអនុញ្ញាតឲ្យជនត្រូវសង្កត់សង្កិនបានចូលភ្លើងទេ ឬមុស្លីមណាមួយដែលបានយកសិទ្ធិគេ ទាល់តែគេបានយកសិទ្ធិពីអ្នកនោះវិញក្នុងពេលទូទាត់ ។ សត្វលោកអើយ ចូរត្រៀមខ្លួនទូទាត់ ។"

قَالَ ثُمَّ يُخَلَّى سَبِيلُهُمْ فَيَنْطَلِقُونَ إِلَى الْعَقَبَةِ يَكْرُدُ بَعْضُهُمْ بَعْضاً حَتَّى يَنْتَهُوا إِلَى الْعَرْصَةِ وَ الْجَبَّارُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَلَى الْعَرْشِ قَدْ نُشِرَتِ الدَّوَاوِينُ وَ نُصِبَتِ الْمَوَازِينُ وَ أُحْضِرَ النَّبِيُّونَ وَ الشُّهَدَاءُ وَ هُمُ الْأَئِمَّةُ يَشْهَدُ كُلُّ إِمَامٍ عَلَى أَهْلِ عَالَمِهِ بِأَنَّهُ قَدْ قَامَ فِيهِمْ بِأَمْرِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ دَعَاهُمْ إِلَى سَبِيلِ اللَّهِ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "គេនឹងបំភ្លឺផ្លូវឲ្យពួកគេ ។ ពួកគេនឹងដើរទៅកាន់ដំណាក់មួយទៀតដែលគេបានត្រៀមទុក លុះបានទៅដល់ទីវាល ។ ព្រះដ៏មហាខ្លាំងពូកែ تبارك وتعالى នឹងគង់នៅលើព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ បញ្ជី(កត់ទង្វើ)ទាំងឡាយនឹងត្រូវបើកឡើង គេនឹងដាក់ឲ្យមានជញ្ជីង មានព្រះសាស្ត្រា عليهم السلام ទាំងឡាយ មានសាក្សីទាំងឡាយ នេះគឺអ៊ីមុាំ عليهم السلام ទាំងឡាយដែលមានវត្តមាននៅទីនោះ ។ អ៊ីមុាំ صلوات الله عليه والسلام នីមួយៗនឹងធ្វើសាក្សីឲ្យមនុស្សក្នុងសម័យកាលរបស់ខ្លួន صلوات الله عليه والسلام នឹងដើរបឈរឡើងក្នុងចំណោមពួកមនុស្សនោះតាមព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل ហើយបានហៅពួកគេទៅរកព្រះមាគ៌ាអល់ឡោះហ្ស៊ូ عز وجل ។"

قَالَ فَقَالَ لَهُ رَجُلٌ مِنْ قُرَيْشٍ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ إِذَا كَانَ لِلرَّجُلِ الْمُؤْمِنِ عِنْدَ الرَّجُلِ الْكَافِرِ مَظْلِمَةٌ أَيَّ شَيْءٍ يَأْخُذُ مِنَ الْكَافِرِ وَ هُوَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ قَالَ فَقَالَ لَهُ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) يُطْرَحُ عَنِ الْمُسْلِمِ مِنْ سَيِّئَاتِهِ بِقَدْرِ مَا لَهُ عَلَى الْكَافِرِ فَيُعَذَّبُ الْكَافِرُ بِهَا مَعَ عَذَابِهِ بِكُفْرِهِ عَذَاباً بِقَدْرِ مَا لِلْمُسْلِمِ قِبَلَهُ مِنْ مَظْلِمَةٍ

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បុរសគ្ដ្ីរ៉ាយ៉ស្ស៊ីម្នាក់បានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "បុត្រ صلوات الله عليه والسلام ស៊ីលុលឡោះហ្ស៊ី صلى الله عليه وآله وسلم អើយ បើបុរសអ្នកមានសទ្ធាតវ៉ាជាមួយបុរសបដិសេធសទ្ធា តើគេនឹងហ្ចាតយកអ្វីពីបុរសបដិសេធសទ្ធា តើបុរសនេះនៅក្នុងចំណោមជនភ្លើងនរកទេ ?" លោកបានថា អ្ចាលី ប៊ិន អាល់-ហ្ស៊ីសែន صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់បុរសនោះថា៖ "បាបរបស់បុរសមុស្លីមនឹងត្រូវហ្ចាតចេញពីបុរសមុស្លីមនេះ ស្មើនឹងអ្វីដែលបុរសមុស្លីមត្រូវបានពីបុរសបដិសេធសទ្ធា ។ ដូច្នេះបុរសបដិសេធសទ្ធានឹងត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មដោយសារបាបនេះ ជាមួយទណ្ឌកម្មរបស់ខ្លួនឯងដែរដែលបានបដិសេធសទ្ធានោះ ស្របនឹងសិទ្ធិរបស់បុរសមុស្លីម ។"

قَالَ فَقَالَ لَهُ الْقُرَشِيُّ فَإِذَا كَانَتِ الْمَظْلِمَةُ لِلْمُسْلِمِ عِنْدَ مُسْلِمٍ كَيْفَ تُؤْخَذُ مَظْلِمَتُهُ مِنَ الْمُسْلِمِ قَالَ يُؤْخَذُ لِلْمَظْلُومِ مِنَ الظَّالِمِ مِنْ حَسَنَاتِهِ بِقَدْرِ حَقِّ الْمَظْلُومِ فَتُزَادُ عَلَى حَسَنَاتِ الْمَظْلُومِ قَالَ فَقَالَ لَهُ الْقُرَشِيُّ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لِلظَّالِمِ حَسَنَاتٌ قَالَ إِنْ لَمْ يَكُنْ لِلظَّالِمِ حَسَنَاتٌ فَإِنَّ لِلْمَظْلُومِ سَيِّئَاتٍ يُؤْخَذُ مِنْ سَيِّئَاتِ الْمَظْلُومِ فَتُزَادُ عَلَى سَيِّئَاتِ الظَّالِمِ .

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "បុរសគ្ម៉ូរ៉យ ស្ម៉ូ បានទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "បើបុរសមុស្លីមបំពានសិទ្ធិបុរសមុស្លីមម្នាក់ទៀត តើគេនឹងហ្ចូតសិទ្ធិនោះដូចម្តេចទៅ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "ទង្វើល្អនឹងត្រូវហ្ចូតចេញពីអ្នកបំពាន ឲ្យទៅអ្នកដែលត្រូវគេបំពាន ស្មើនឹងសិទ្ធិរបស់បុគ្គលដែលត្រូវគេបំពានលើ ។ ទង្វើល្អនេះនឹងថែមពីលើទង្វើល្អរបស់បុគ្គលដែលត្រូវគេបំពាននោះ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "បុរសគ្ម៉ូរ៉យ ស្ម៉ូ បានទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "បើអ្នកបំពារបំពានគេមិនមានទង្វើល្អទេនោះ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "បើអ្នកបំពារបំពានមិនមានទង្វើល្អទេនោះ បាបរបស់អ្នកដែលត្រូវគេបំពារបំពាននឹងត្រូវដកហ្ចូតចេញ ។ ដូច្នេះបាបនេះនឹងថែមពីលើបាបរបស់អ្នកបំពារបំពាន ។" (الكافي 8: 104/ 79)

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَـٰرُونَ ٱلْفُرْقَانَ وَضِيَآءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾

៤៨. ពិតណាស់ យើងបានប្រទានឲ្យមូសានិងហ្ការូនន្ទ[ព្រះគម្ពីរ]វិនិច្ឆយធម៌ (គឺការវិភាគវែកញ្ញែកឲ្យដឹងខុសត្រូវ) រស្មីនិងព្រះកម្រើនសម្រាប់បណ្ដាសទ្ធាធិមុត្ត (អ្នកជឿសប់ចិត្ត)

ٱلَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِٱلْغَيْبِ وَهُم مِّنَ ٱلسَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾

៤៩. បណ្ដាអ្នកដែលខ្លាចក្រែង[ដោយសេចក្ដីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់]ព្រះម្ចាស់ពួកគេដោយសម្ងាត់ និងខ្លាចម៉ោង ។

وَهَـٰذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَـٰهُ ۚ أَفَأَنتُمْ لَهُۥ مُنكِرُونَ ﴿٥٠﴾

៥០. នេះគឺព្រះកម្រើន (គ្ម៉ូរអាន) ដែលប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្ដី ដែលយើងបានបើកឲ្យដឹង[ដល់សព្វសត្ត ម្ចាលជនបដិសេធសទ្ធា ជនគោរពបូជារូបបដិមា ជនពហុទេពនិយម ជនឥតសាសនា ។ ល ។ អើយ] ។ ពួកអ្នកនឹងបដិសេធព្រះកម្រើននេះឬ ?

۞ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَآ إِبْرَٰهِيمَ رُشْدَهُۥ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِۦ عَـٰلِمِينَ ﴿٥١﴾

៥១. យើងបានប្រទានមគ្គទេសក៍ដឹកនាំឲ្យអ៊ីបរ៉ហ្ម៉ីមកាលពីមុន ។ យើងស្គាល់គេ [ស្គាល់ចិត្តថ្លើមបរិសុទ្ធនិងសុក្រឹតរបស់គេ ស្គាល់សេចក្ដីស្មោះត្រង់និងអំពើល្អរបស់គេ]ច្បាស់ ។

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَا هَـٰذِهِ ٱلتَّمَاثِيلُ ٱلَّتِىٓ أَنتُمْ لَهَا عَـٰكِفُونَ ﴿٥٢﴾

៥២. កាលគេបានថ្លែងប្រាប់បិតា (ឪពុកធំ ឬ ឪពុកមា) និងប្រជារាស្ត្ររបស់គេថា៖ "រូបបដិមាទាំងឡាយដែលអស់លោកគោរពបូជានោះគឺអ្វី ?"

قَالُواْ وَجَدۡنَآ ءَابَآءَنَا لَهَا عَٰبِدِينَ ٥٣

٥٣. ពួកគេបានថា៖ "យើងធ្លាប់បានឃើញដូនតាយើងគោរពបូជារូបទាំងនេះ ។"

قَالَ لَقَدۡ كُنتُمۡ أَنتُمۡ وَءَابَآؤُكُمۡ فِي ضَلَٰلٖ مُّبِينٖ ٥٤

٥٤. គេបានថ្លែងថា៖ "អស់លោកនិងដូនតាអស់លោកនៅក្នុងសេចក្ដីវង្វេងយ៉ាងជាក់ស្ដែងមែន ។"

قَالُوٓاْ أَجِئۡتَنَا بِٱلۡحَقِّ أَمۡ أَنتَ مِنَ ٱللَّٰعِبِينَ ٥٥

٥٥. ពួកគេបានថា៖ "អ្នកនាំការពិតមកឲ្យយើង ឬមួយអ្នកគ្រាន់តែជាអ្នកលេងសើចម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកលេងសើច ?"

قَالَ بَل رَّبُّكُمۡ رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ ٱلَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا۠ عَلَىٰ ذَٰلِكُم مِّنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ٥٦

٥٦. គេបានថ្លែងថា៖ "ទេ ព្រះម្ចាស់អស់លោកគឺព្រះម្ចាស់មេយទាំងឡាយនិងផែនដី ។ ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតអ្វីទាំងនេះមុនគេបង្អស់ ។ ខ្ញុំជាសាក្សីម្នាក់ចំពោះរឿងនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៨-៥៦

1. قَالَ فَبَيْنَمَا إِخْوَتُهُ يَعْمَلُونَ يَوْماً مِنَ الْأَيَّامِ الْأَصْنَامَ إِذَا أَخَذَ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) الْقَدُومَ وَ أَخَذَ خَشَبَةً فَنَجَرَ مِنْهَا صَنَماً لَمْ يَرَوْا قَطُّ مِثْلَهُ فَقَالَ آزَرُ لِأُمِّهِ إِنِّي لَأَرْجُو أَنْ نُصِيبَ خَيْراً بِبَرَكَةِ ابْنِكِ هَذَا قَالَ فَبَيْنَمَا هُمْ كَذَلِكَ إِذَا أَخَذَ إِبْرَاهِيمُ الْقَدُومَ فَكَسَرَ الصَّنَمَ الَّذِي عَمِلَهُ فَفَزِعَ أَبُوهُ مِنْ ذَلِكَ فَزَعاً شَدِيداً فَقَالَ لَهُ أَيَّ شَيْءٍ عَمِلْتَ فَقَالَ لَهُ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) وَ مَا تَصْنَعُونَ بِهِ فَقَالَ آزَرُ نَعْبُدُهُ فَقَالَ لَهُ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) أَ تَعْبُدُونَ ما تَنْحِتُونَ فَقَالَ آزَرُ لِأُمِّهِ هَذَا الَّذِي يَكُونُ ذَهَابُ مُلْكِنَا عَلَى يَدَيْهِ.

១. ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវាចន:ថា៖ "ថ្ងៃមួយ ពេលបងប្អូនព្រះអង្គ عليه السلام កំពុងតែធ្លាក់រូបចម្លាក់ អ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام បានយកឧបករណ៍និងឈើមួយដុំមកធ្លាក់រូបមួយដែលពួកគេមិនដែលឃើញឡើយ ។ អាស្ការ៉ បានប្រាប់មាតាព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "ខ្ញុំសង្ឃឹមថាយើងនឹងបានទទួលនូវសំណាងល្អពីកូន عليه السلام នាងម្នាក់នេះ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចន:ថា៖ "ពេលពួកគេធ្លាក់បានពាក់កណ្ដាល អ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام បានចាប់ឧបករណ៍វាយបំបែករូបចម្លាក់ដែលព្រះអង្គ عليه السلام បានធ្លាក់ ។ ឪពុកព្រះអង្គ عليه السلام ភ័យរន្ធត់ បានប្រាប់ព្រះអង្គ عليه السلام ថា៖ "ឯងធ្វើអ្វីចំពោះរូបចម្លាក់នោះ ?" អ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام បានប្រាប់គាត់ថា៖ "ចុះលោកឪពុកបានធ្វើអ្វីចំពោះរូបនោះ ?" អាស្ការ៉បានថា៖ "មនុស្សបានគោរពសក្ការ:រូបនេះ ។" អ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام បានប្រាប់គាត់ថា៖ "លោកឪពុកគោរពសក្ការ:អ្វីដែលលោកឪពុកបានធ្លាក់ឡើងដោយដៃឯងនោះឬ ?" អាស្ការ៉បានប្រាប់មាតាអ៊ីបរ៉ហ៊ីម عليه السلام ថា៖ "រាជាណាចក្រយើងនឹងរលាយសាបសូន្យដោយដៃបុគ្គល عليه السلام នេះឯង ។"" (អាល់-កាហ្ស៊ី ហ្ការ៉ូ១៥០០៥ ឬ 558 /366 :8 الكافي)

***

2. فِي مَجْمَعِ الْبَيَانِ وَ رَوَى الْعَيَّاشِيُّ بِالْإِسْنَادِ عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ: أَنَّ عَلِيّاً عَلَيْهِ السَّلَامُ مَرَّ بِقَوْمٍ يَلْعَبُونَ بِالشِّطْرَنْجِ، فَقَالَ: «مَا هٰذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ» ؟. (تفسير نور الثقلين , جلد ٣ , صفحة ٤٣٣)

២. នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាច្ចំម៉ាក្ខ់ អាល់-បាយ៉ាន អាល់-ម្ហ៊ីយ៉ាស្ប៊ីបានធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍ដោយយោលតាមបណ្ដាញព័ត៌មានលោកតមកពីអាល់-អាស្ស្ប៊ាក្ខ់ ប៊ិន ណាបាតាស ដែលបានតំណាលថា អ៊ីលីصلوات الله عليه والسلام បានជួបពួកអ្នកលេងល្បែងចត្រង្គមួយក្រុម ។ ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ *"[២១:៥២] "រូបបដិមាទាំងឡាយដែលអស់លោកគោរពបូជានោះគឺអ្វី ?"* (តាហ្ស៊ៀរ នូរ អាល់-ស្ហ្ស៊ាក្ខ៌ម្ហ៊ីន វគ្គ២១ ហ្ស៊ាឌ្ទីស ៨០)

وَتَٱللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَٰمَكُم بَعْدَ أَن تُوَلُّوا۟ مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

៥៧. សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៑ ខ្ញុំនឹងប្រើល្បិចប្រឆាំងរូបបដិមាទាំងឡាយរបស់អស់លោកកាលណាអស់លោកចាកចេញផុត ទៅអស់ ។"

فَجَعَلَهُمْ جُذَٰذًا إِلَّا كَبِيرًا لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

៥៨. គេក៏បានកម្ទេចរូបបដិមាទាំងនោះចោល លើកលែងតែរូបបដិមាធំជាងគេមួយ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេត្រឡប់មករកវាវិញ ។

قَالُوا۟ مَن فَعَلَ هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَآ إِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٩﴾

៥៩. ពួកគេបានថា៖ "អ្នកណាបានធ្វើដូច្នេះមកលើព្រះយើង ? អ្នកនោះអាក្រក់មែន ។"

قَالُوا۟ سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُۥٓ إِبْرَٰهِيمُ ﴿٦٠﴾

៦០. ពួកគេបានថា៖ "យើងបានឮអ្នកកម្លោះម្នាក់មានឈ្មោះថាអ៊ីបរ៉ាហ៊ីមបាននិយាយអំពីព្រះទាំងនេះ [ដោយប្រទូស្ដប្រឆាំង]" ។

قَالُوا۟ فَأْتُوا۟ بِهِۦ عَلَىٰٓ أَعْيُنِ ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾

៦១. ពួកគេបានថា៖ "ចូរអស់លោកនាំគេមកបង្ហាញមនុស្សទាំងឡាយ ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេជាសាក្សី ។"

قَالُوٓا۟ ءَأَنتَ فَعَلْتَ هَٰذَا بِـَٔالِهَتِنَا يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ ﴿٦٢﴾

៦២. ពួកគេបានថា៖ "ហ៊ៃអ៊ីបរ៉ាហ៊ីម អ្នកមែនទេដែលបានធ្វើបែបនេះចំពោះព្រះទាំងឡាយរបស់យើង ?"

قَالَ بَلْ فَعَلَهُۥ كَبِيرُهُمْ هَٰذَا فَسْـَٔلُوهُمْ إِن كَانُوا۟ يَنطِقُونَ ﴿٦٣﴾

៦៣. គេបានថ្លែងថា៖ "រូបបដិមាធំជាងគេមួយនេះទេតើដែលបានធ្វើបែបនេះ ។ ចូរអស់លោកសួររូបបដិមាទាំងនោះទៅ បើពួកវាអាចនិយាយបាននោះ ។"

فَرَجَعُوٓاْ إِلَىٰٓ أَنفُسِهِمۡ فَقَالُوٓاْ إِنَّكُمۡ أَنتُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ٦٤

៦៤. ពួកគេបានដកខ្លួនទៅប្រជុំគ្នា ហើយបាននិយាយគ្នាថា៖ "អស់លោកទេជាមនុស្សអាក្រក់ ។"

ثُمَّ نُكِسُواْ عَلَىٰ رُءُوسِهِمۡ لَقَدۡ عَلِمۡتَ مَا هَٰٓؤُلَآءِ يَنطِقُونَ ٦٥

៦៥. បន្ទាប់មកពួកគេបានដាក់មុខ [ហើយបានថា៖] "អ្នកដឹងច្បាស់ហើយថារូបបដិមាទាំងនេះមិនអាចនិយាយបានទេ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៧-៦៥

1. وَ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) عَابَ آلِهَتَهُمْ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عليه السلام) وَ اللَّهِ مَا كَانَ سَقِيماً وَ مَا كَذَبَ فَلَمَّا تَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ إِلَى عِيدٍ لَهُمْ دَخَلَ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) إِلَى آلِهَتِهِمْ بِقَدُومٍ فَكَسَرَهَا إِلَّا كَبِيراً لَهُمْ وَ وَضَعَ الْقَدُومَ فِي عُنُقِهِ فَرَجَعُوا إِلَى آلِهَتِهِمْ فَنَظَرُوا إِلَى مَا صُنِعَ بِهَا فَقَالُوا لَا وَ اللَّهِ مَا اجْتَرَأَ عَلَيْهَا وَ لَا كَسَرَهَا إِلَّا الْفَتَى الَّذِي كَانَ يَعِيبُهَا وَ يَبْرَأُ مِنْهَا

១. អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ عليه السلام បានជ្រាលទោសព្រះពួកគេ ។ ពេលពួកគេទៅចាលព្រះអង្គ عليه السلام ដើម្បីទៅចូលរួមក្នុងពិធីបុណ្យពួកគេ អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام បានមករកព្រះពួកគេជាមួយពូថៅវាយបំបែកព្រះទាំងនោះ ទុកតែព្រះមួយធំជាងគេទេ ហើយបានដាក់ពូថៅលើកវា ។ ពួកគេបានត្រឡប់មករកព្រះពួកគេវិញ លុះបានឃើញអ្វីដែលបានកើតឡើងនោះ ពួកគេថា៖ "ទេ ព្រះអើយ មិនមានអ្នកណាហ៊ានធ្វើបែបនេះទេ លើកលែងតែក្មេងម្នាក់នោះ عليه السلام ដែលបានជ្រាលទោសព្រះទាំងនេះ ហើយដកខ្លួនចេញឆ្ងាយពីព្រះទាំងនេះ ។"

فَلَمْ يَجِدُوا لَهُ قِتْلَةً أَعْظَمَ مِنَ النَّارِ فَجُمِعَ لَهُ الْحَطَبُ وَ اسْتَجَادُوهُ حَتَّى إِذَا كَانَ الْيَوْمُ الَّذِي يُحْرَقُ فِيهِ بَرَزَ لَهُ نُمْرُودُ وَ جُنُودُهُ وَ قَدْ بُنِيَ لَهُ بِنَاءٌ لِيَنْظُرَ إِلَيْهِ كَيْفَ تَأْخُذُهُ النَّارُ وَ وُضِعَ إِبْرَاهِيمُ (عليه السلام) فِي مَنْجَنِيقٍ وَ قَالَتِ الْأَرْضُ يَا رَبِّ لَيْسَ عَلَى ظَهْرِي أَحَدٌ يَعْبُدُكَ غَيْرُهُ يُحْرَقُ بِالنَّارِ قَالَ الرَّبُّ إِنْ دَعَانِي كَفَيْتُهُ

ពួកគេបានរកវិធីសម្លាប់ព្រះអង្គ عليه السلام មិនមានវិធីសម្លាប់ណាមួយដែលសាហាវជាងភ្លើងទេ ។ ពួកគេបានប្រមូលឧសហើយបានចាក់ប្រេង ។ ពេលដល់ថ្ងៃដុតព្រះអង្គ عليه السلام និមរ៉ូដ لعنه الله និងទ័ពបានចេញមក ។ គេបានសង់សំណង់មួយដើម្បីមើលភ្លើងឆេះព្រះអង្គ عليه السلام ពីទីខ្ពស់ ។ ពួកគេបានដាក់អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម عليه السلام ក្នុងដង្ហក់(គ្រឿងយន្តសម្រាប់ចោលដុំថ្មធំៗ) ។ ផែនដីបានស្រែកឡើងថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ មិនមានអ្នកណាម្នាក់គោរពសក្តារ:ព្រះអង្គ عز وجل ទេនៅលើខ្នងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក្រៅពីគេ عليه السلام ម្នាក់នេះ ដែលត្រូវគេដុតទាំងរស់ ។" ព្រះជាម្ចាស់ عز وجل មានព្រះបន្ទូលថា៖ "បើគេ عليه السلام បួងសួងអញ عز وجل អញ عز وجل គ្រប់គ្រាន់ណាស់សម្រាប់គេ عليه السلام ។" (អាល់-ការ៉ាហ្ស ហ្ការ៉ាឌ្ជ ១៥០០៦)

***

2. اِبْنُ بَابَوَيْهِ: عَنْ أَبِيهِ (رَحِمَهُ اَللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ صَالِحِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ رَجُلٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَبِي عَبْدِ اَللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اَللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي قِصَّةِ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ

اَلسَّلاَمُ): ''قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هٰذَا فَسْئَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ''. قَالَ: «مَا فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ، وَ مَا كَذَبَ إِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)».

២. អ៊ីបនូ បាបាវៃហ៍... ស្វ៉លិះហ៍ ប៊ិន សាអ៊ីដបានតំណាលតមកពីមិត្តយើងម្នាក់ថា ខ្ញុំបានសួរអាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ៍ ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៍ ﷻ នៅក្នុងប្រវត្តិរបស់អ៊ីបរ៉ហ៊ីម ﷺ *[២១:៦៣] គេបានថ្លែងថា៖ "រូបបដិមាធំជាងគេមួយនេះទេតើដែលបានធ្វើបែបនេះ ។ ចូរអស់លោកសួររូបបដិមាទាំងនោះទៅ បើពួកវាអាចនិយាយបាននោះ ។"* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "រូបបដិមាធំជាងគេមិនបានធ្វើបែបនេះទេ ចំណែកឯអ៊ីបរ៉ហ៊ីម ﷺ ក៏មិនបាននិយាយកុហកទេដែរ ។"

قُلْتُ: وَ كَيْفَ ذَاكَ؟ قَالَ: «إِنَّمَا قَالَ إِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): ''فَسْئَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ''، إِنَّ نَطَقُوا فَكَبِيرُهُمْ فَعَلَهُ، وَ إِنْ لَمْ يَنْطِقُوا فَلَمْ يَفْعَلْ كَبِيرُهُمْ شَيْئاً، فَمَا نَطَقُوا، وَ مَا كَذَبَ إِبْرَاهِيمُ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٢٨، معاني الأخبار: ١/٢٠٩.)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ម្តេចអញ្ចឹង ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អ៊ីបរ៉ហ៊ីម ﷺ បានថា៖ *"ចូរអស់លោកសួររូបបដិមាទាំងនោះទៅ បើពួកវាអាចនិយាយបាននោះ ។* បើរូបបដិមាទាំងនោះនិយាយបាន រូបបដិមាធំជាងគេនោះបានធ្វើមែន ។ បើពួកវាមិននិយាយទេ រូបបដិមាធំជាងគេនោះក៏មិនបានធ្វើអ្វីដែរ ។ ដូច្នេះ រូបបដិមាទាំងនេះមិននិយាយទេ ឯអ៊ីបរ៉ហ៊ីម ﷺ ក៏មិនបានកុហកទេដែរ ។" (معاني الأخبار: 209 /1)

قَالَ أَفَتَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكُمۡ شَيۡـٔٗا وَلَا يَضُرُّكُمۡ ٦٦

៦៦. គេ (អ៊ិបរ៉ហ៊ីម) បានថ្លែងថា៖ "អស់លោកគោរពបូជាក្រៅពីអល់ឡោះហ៍ នូវអ្វីដែលមិនអាចផ្តល់គុណប្រយោជន៍ដល់អស់លោក ដែលមិនអាចធ្វើឲ្យអស់លោកអន្តរាយបានឡើយឬ ?

أُفّٖ لَّكُمۡ وَلِمَا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِۚ أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ٦٧

៦៧. គួរឲ្យខ្មាសគេមែន អស់លោកនិងអ្វីដែលអស់លោកគោរពសក្ការៈក្រៅពីអល់ឡោះហ៍នោះ ។ អស់លោកមិនប្រើប្រាជ្ញាពិចារណាទេឬ ?"

قَالُواْ حَرِّقُوهُ وَٱنصُرُوٓاْ ءَالِهَتَكُمۡ إِن كُنتُمۡ فَٰعِلِينَ ٦٨

៦៨. ពួកគេបានថា៖ "អស់លោកចូរដុតវាទៅ ហើយចូរជួយស្រោចស្រង់ព្រះទាំងឡាយ (រូបបដិមា) របស់អស់លោក បើអស់លោកចង់ធ្វើ ។"

قُلۡنَا يَٰنَارُ كُونِي بَرۡدٗا وَسَلَٰمًا عَلَىٰٓ إِبۡرَٰهِيمَ ٦٩

៦៩. យើងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ភ្លើងអើយ ចូរអ្នកទៅជាត្រជាក់និងគ្មានអន្តរាយសម្រាប់អ៊ិបរ៉ហ៊ីម ។"

وَأَرَادُواْ بِهِۦ كَيۡدٗا فَجَعَلۡنَٰهُمُ ٱلۡأَخۡسَرِينَ ٧٠

៧០. ពួកគេបានប៉ងប្រាថ្នាបំផ្លាញអ៊ិបរ៉ហ៊ីម (ដុតគេ) តែយើងបានធ្វើឲ្យពួកគេខាតបង់ធំជាងគេ ។

وَنَجَّيۡنَٰهُ وَلُوطًا إِلَى ٱلۡأَرۡضِ ٱلَّتِي بَٰرَكۡنَا فِيهَا لِلۡعَٰلَمِينَ ٧١

៧១. យើងបានជួយសង្គ្រោះគេ (អ៊ីបរ៉ហ៊ីម) និងលូត្ហ [ហើយយើងបាននាំពួកគេ] ឆ្ពោះទៅកាន់ដែនដីដែលយើងបានប្រសិទ្ធពរជ័យសិរីសួស្តីសម្រាប់ពិភពទាំងពួង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦៦-៧១

1. فَذَكَرَ أَبَانٌ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مَرْوَانَ عَمَّنْ رَوَاهُ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) أَنَّ دُعَاءَ إِبْرَاهِيمَ (عليه السلام) يَوْمَئِذٍ كَانَ يَا أَحَدُ [يَا أَحَدُ يَا صَمَدُ] يَا صَمَدُ يَا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ ثُمَّ قَالَ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللهِ فَقَالَ الرَّبُّ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى كَفَيْتُ

១. អាបានបានតំណាលតមកពីមូហាំម៉ាដ់ ប៊ិន មារវ៉ាន់ដែលបានតំណាលតមកពីម្នាក់ដែលធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពីអាប៊ូ យ៉ាក្ហ្វារ ﷺ ថាការបួងសួងរបស់អ៊ីបរ៉ហ៊ីម ﵇ ថ្ងៃនោះគឺៈ "ឱព្រះមួយគត់ ﷻ ឱព្រះអមតៈ ឱព្រះដែលមិនឲ្យកំណើត ឲ្យព្រះដែលមិនមានអ្នកណាបង្កើតមក ព្រះដែលគ្មានគូប្រៀបអឺយ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﵇ មានវចនៈថាៈ "ខ្ញុំ ﵇ ពឹងផ្អែកលើអល់ឡោះហ៊្ ﷻ ។" ដូច្នេះព្រះដ៏មានសិរីសួស្តី ព្រះដ៏មហាឧត្តុង្គឧត្តម មានព្រះបន្ទូលថាៈ "អញ ﷻ គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់អ្នក ﵇ ។"

فَقَالَ لِلنَّارِ كُونِي بَرْداً قَالَ فَاضْطَرَبَتْ أَسْنَانُ إِبْرَاهِيمَ (عليه السلام) مِنَ الْبَرْدِ حَتَّى قَالَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ سَلاماً عَلى إِبْراهِيمَ وَ انْحَطَّ جَبْرَئِيلُ (عليه السلام) وَ إِذَا هُوَ جَالِسٌ مَعَ إِبْرَاهِيمَ (عليه السلام) يُحَدِّثُهُ فِي النَّارِ قَالَ نُمْرُودُ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهاً فَلْيَتَّخِذْ مِثْلَ إِلَهِ إِبْرَاهِيمَ

ភ្លើងបានទូលថាៈ "សូមព្រះអង្គ ﷻ ធ្វើឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រជាក់ ។" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថាៈ "ធ្មេញអ៊ីបរ៉ហ៊ីម ﵇ រណ្តំដោយសារត្រជាក់ លុះត្រាតែអល់ឡោះហ៊្ ﷻ មានព្រះបន្ទូលថាៈ "ចូរមានសុវត្ថិភាពលើអ៊ីបរ៉ហ៊ីម ﵇ ។" យ៉ីបរ៉អ៊ីល ﵇ បានចុះមកអង្គុយនិយាយជាមួយអ៊ីបរ៉ហ៊ីម ﵇ នៅក្នុងភ្លើង ។ និមរូដ ﷲ បានថាៈ "ពេលអស់លោកយកព្រះណាមួយ គប្បីយកព្រះណាដែលដូចព្រះរបស់អ៊ីបរ៉ហ៊ីម ﵇ ។"

قَالَ فَقَالَ عَظِيمٌ مِنْ عُظَمَائِهِمْ إِنِّي عَزَمْتُ عَلَى النَّارِ أَنْ لَا تُحْرِقَهُ قَالَ فَأَخَذَ عُنُقٌ مِنَ النَّارِ نَحْوَهُ حَتَّى أَحْرَقَهُ

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថាៈ "អ្នកខ្លាំងពូកែម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកខ្លាំងពូកែរបស់ពួកគេបានថាៈ "ខ្ញុំទេដែលមិនចង់ឲ្យភ្លើងឆេះគេ ﵇ នោះ ។" អណ្តាតភ្លើងធំសម្បើមមួយបានបោះពួយពីក្នុងភ្លើងមកលើបុគ្គលនោះ ឆេះបុគ្គលនោះ ។

قَالَ فَآمَنَ لَهُ لُوطٌ وَ خَرَجَ مُهَاجِراً إِلَى الشَّامِ هُوَ وَ سَارَةُ وَ لُوطٌ.

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថាៈ "លូត្ហ ﵇ បានជឿព្រះអង្គ ﵇ ហើយបានភៀសខ្លួនទៅកាន់ដែនដីស្ហាំ (ប្រទេសស៊ីរី) ព្រះអង្គ ﵇ សារ៉ោះតុ និង លូត្ហ ﵇ ។" (អាល់-កាហ្វី ហ្ទាឌីស្ទ១៥០០៦)

***

2. وَ عَنْهُ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ مَاجِيلَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَمِّي مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ هِلاَلٍ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ دُكَيْنٍ، عَنْ مُعَمَّرِ بْنِ رَاشِدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)- فِي حَدِيثٍ- قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): إِنَّ إِبْرَاهِيمَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) لَمَّا أُلْقِيَ فِي النَّارِ، قَالَ: اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ لَمَّا نَجَّيْتَنِي مِنْهَا، فَجَعَلَهَا اللَّهُ عَلَيْهِ بَرْداً وَ سَلاَماً».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٢٦، أمالي الصدوق: ١٨١/٤.)

២. [...] មូអ៊ាម៉ារ ប៊ិន រ៉ាស្ស៊ីដ្ឋបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ាន់ ដែលមានវចន:នៅក្នុងហ្ចាឌ្ឋីស្ស មួយថា រ៉ាស្ស៊ូលុលឡោះហ្ស៊ាន់ មានព្រះវចន:ថា៖ "កាលគេបានបោះអ៊ីបរ៉ហ៊ីម ទៅក្នុងភ្លើង ព្រះអង្គ មានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ស៊ាន់អ៊ីយ ក្នុងនាមព្រះរាជសិទ្ធិរបស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ឋ និងព្រះរាជបុត្ររាជនត្តារ របស់មូហ្ចាំម៉ាដ្ឋ សូមព្រះអង្គជួយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ពីភ្លើងនេះផង ។" អល់ឡោះហ្ស៊ាន់ក៏បានធ្វើឲ្យភ្លើងត្រជាក់និងផុតភ័យសម្រាប់ព្រះអង្គ ។" (أمالي الصدوق: 181/ 4)

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَٰلِحِينَ ﴿٧٢﴾

៧២. យើងបានប្រទានឲ្យគេអ៊ីសហ្ចាក់ និងយ៉ាកុ៊ប ជាអំណោយបន្ថែម យើងបានធ្វើឲ្យពួកគេទាំងអស់គ្នាទៅជាសច្ចការី (បុគ្គលអ្នកបរិបូណ៌ដោយសេចក្ដីបរិសុទ្ធ ។ ពួកគេគោរពបូជាអល់ឡោះ) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៧២

1. ابْنُ بَابَوَيْهِ: عَنْ أَبِيهِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ :حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ عِيسَى بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَهْزِيَارَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ الْبَزَنْطِيِّ، عَنْ يَحْيَى بْنِ عِمْرَانَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ نَافِلَةً''، قَالَ: «وَلَدُ الْوَلَدِ نَافِلَةٌ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٢٨، معاني الأخبار: ٢٢٤.)

១. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ៊ាន់បានតំណាលថា... យ៉ាស្ថ់យ៉ា ប៊ិន អ៊ីមរ៉ានបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ាន់ ដែលមានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ាន់ *[២១:៧២] យើងបានប្រទានឲ្យគេអ៊ីសហ្ចាក់ និងយ៉ាកុ៊ប ជាអំណោយបន្ថែម* ថា៖ "កូនរបស់កូន [ហៅថា] "ណាហ្ស៊ីឡាស្ស" (نافلة មានន័យថាអំណោយ) ។" (معاني الأخبار: 224)

وَجَعَلْنَٰهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِمْ فِعْلَ ٱلْخَيْرَٰتِ وَإِقَامَ ٱلصَّلَوٰةِ وَإِيتَآءَ ٱلزَّكَوٰةِ ۖ وَكَانُوا۟ لَنَا عَٰبِدِينَ ﴿٧٣﴾

៧៣. យើងបានចាត់តាំងពួកគេជាអ៊ីម៉ាំ ដែលដឹកនាំ[មនុស្ស]តាមបញ្ជារបស់យើង ។ យើងបានបើកឲ្យពួកគេដឹងនូវការប្រព្រឹត្តអំពើល្អ ការបំពេញនមស្ការ[បូជាអល់ឡោះ] និងការបរិច្ចាគទាន ។ ពួកគេគោរពសក្ការ:យើង ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៧៣

1. حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ اَلْحُسَيْنِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ اَلْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى عَنْ طَلْحَةَ بْنِ زَيْدٍ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ قَالَ: اَلْأَئِمَّةُ فِي كِتَابِ اَللَّهِ إِمَامَانِ قَالَ اَللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى « وَ جَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنٰا » لاَ بِأَمْرِ اَلنَّاسِ يُقَدِّمُونَ أَمْرَ اَللَّهِ قَبْلَ أَمْرِهِمْ وَ حُكْمَ اَللَّهِ قَبْلَ حُكْمِهِمْ وَ قَالَ « وَ جَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَدْعُونَ إِلَى اَلنّٰارِ » يُقَدِّمُونَ أَمْرَهُمْ قَبْلَ أَمْرِ اَللَّهِ وَ حُكْمَهُمْ قَبْلَ حُكْمِ اَللَّهِ وَ يَأْخُذُونَ بِأَهْوَائِهِمْ خِلاَفاً لِمَا فِي كِتَابِ اَللَّهِ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , جلد ١ , صفحة ٣٢)

១. មូហាំម៉ាដ់ ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសែន៍បានតំណាលប្រាប់យើង... តមកពីត្ទល់ហាស់ ប៊ិន ស្ហៃដ៍ ដែលបានតំណាលតមកពី យ៉ាក់ហ្វារ ប៊ិន មូហាំម៉ាដ់﵇ តមកពីព្រះបិតា﵇ព្រះអង្គ﵇ដែលមានវចនៈថា៖ "អ៊ីម៉ាំនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្ទ៍﷿មានពីរប្រភេទ ។ អល់ឡោះហ្ទ៍﷿មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២១:៧៣] យើងបានចាត់តាំងពួកគេជាអ៊ីម៉ាំដែលដឹកនាំ[មនុស្ស]តាមបញ្ជារបស់យើង ។* ពួកគេ﵈បញ្ជាមនុស្សយកព្រះបញ្ជានិងព្រះវិនិច្ឆ័យធម៌របស់អល់ឡោះហ្ទ៍﷿មុនអ្វីៗទាំងអស់ ។ ព្រះអង្គ﷿មានព្រះបន្ទូលថា៖ *[២៨:៤១] យើងបានធ្វើឲ្យពួកគេទៅជាអ៊ីម៉ាំដែលហៅទៅរកភ្លើងនរក* ពួកគេយកបញ្ជាខ្លួនឯងមុនព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ទ៍﷿ យកការវិនិច្ឆ័យរបស់ខ្លួនឯងមុនព្រះវិនិច្ឆយធម៌របស់អល់ឡោះហ្ទ៍﷿ ពួកគេយកតាមយោបល់ខ្លួនឯង ប្រឆាំងអ្វីដែលមាននៅក្នុងព្រះគម្ពីររបស់អល់ឡោះហ្ទ៍﷿ ។" (بصائر الدرجات ក្បាលទី១ វគ្គទី១៥ ហាឌីស្ទ២)

***

2. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْمُفَضَّلِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ شَاذَانَ بْنِ خَبَّابٍ الْأَزْدِيُّ الْخَلاَّلُ بِالْكُوفَةِ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ الْوَاحِدِ، قَالَ: حَدَّثَنِي الْحَسَنُ بْنُ الْحُسَيْنِ الْعُرَنِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي يَحْيَى بْنُ يَعْلَى الْأَسْلَمِيُّ، عَنْ عُمَرَ بْنِ مُوسَى الْوَجِيهِيِّ، عَنْ زَيْدِ بْنِ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ)، إِذْ دَخَلَ عَلَيْهِ جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيُّ، فَبَيْنَمَا هُوَ يُحَدِّثُهُ إِذْ خَرَجَ أَخِي مُحَمَّدٌ مِنْ بَعْضِ الْحُجَرِ، فَأَشْخَصَ جَابِرٌ بِبَصَرِهِ نَحْوَهُ، ثُمَّ قَالَ لَهُ: يَا غُلاَمُ، أَقْبِلْ. فَأَقْبَلَ، ثُمَّ قَالَ: أَدْبِرْ. فَأَدْبَرَ، فَقَالَ: شَمَائِلُ كَشَمَائِلِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، مَا اسْمُكَ، يَا غُلاَمُ؟ قَالَ: «مُحَمَّدٌ». قَالَ: ابْنُ مَنْ؟ قَالَ: «ابْنُ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلاَمُ)». قَالَ: إِذَنْ أَنْتَ الْبَاقِرُ، فَانْكَبَّ عَلَيْهِ، وَ قَبَّلَ رَأْسَهُ وَ يَدَيْهِ، ثُمَّ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ، إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يُقْرِئُكَ السَّلاَمَ. قَالَ: «وَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ أَفْضَلُ السَّلاَمِ، وَ عَلَيْكَ يَا جَابِرُ بِمَا فَعَلْتَ السَّلاَمُ».

២. អ៊ីបនូ បាបាវៃហ្ទ៍បានតំណាលថា... អ៊ុម៉ារ ប៊ិន មូសា អាល់-វ៉ាយ៉ៃហ៊ីបានតំណាលតមកពី ស្ហៃដ៍ បុត្ររបស់អាលី﵇ដែលបានតំណាលថា៖ "ខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយអាប៊ូ អាលី﵇ ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសែន៍﵇ កាលយ៉ាបៀរ ប៊ិន អាប់ឌុលឡោះហ្ទ៍ អាល់-អាន់ស្ហ៍រីបានមកជួបព្រះអង្គ﵇ ។ ខណៈដែលលោកកំពុងតែនិយាយហាឌីស្ទមួយ មូហាំម៉ាដ់﵇ ប្អូន﵇ខ្ញុំបានចេញមកពីក្នុងបន្ទប់ ។ ខ្ញុំបានញាក់ភ្នែកដាក់យ៉ាបៀរទៅរកព្រះអង្គ﵇ ។ យ៉ាបៀរបានទូលព្រះអង្គ﵇ថា៖ "អ្នកកម្លោះអើយ មកនេះ ។" ព្រះអង្គ﵇ក៏បានមកឈរពីមុខយ៉ាបៀរ ។ យ៉ាបៀរបានទូលថា៖ "បង្វិលខ្លួន ។" ព្រះអង្គ﵇ក៏បានបង្វិលខ្លួន ។ យ៉ាបៀរបានទូលថា៖ "ឫកពាអ្នក﵇ដូចឫកពារ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ទ៍ﷺ ។ អ្នកកម្លោះអើយ អ្នក﵇ឈ្មោះអ្វី ?" ព្រះអង្គ﵇មានវចនៈថា៖ "មូហាំម៉ាដ់﵇ ។" យ៉ាបៀរបានទូលថា៖ "កូន﵇អ្នកណា﵇ ?" ព្រះអង្គ﵇មានវចនៈថា៖ "បុត្រ﵇របស់អាលី﵇ ប៊ិន អាល់-ហ៊ូសែន៍﵇ ប៊ិន អាលី﵇ ប៊ិន អាប៊ូ តនលិបؓ ។" យ៉ាបៀរបានទូលថា៖ "ដូច្នេះព្រះអង្គ﵇គឺអាល់-បាគៀរ﵇ ។" យ៉ាបៀរបានស្ទុះទៅថើបថ្ងាសនិងដៃព្រះអង្គ﵇ហើយទូលថា៖ "មូហាំម៉ាដ់﵇អើយ រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ទ៍ﷺផ្ញើ

សាឡាមមកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សូមសិរីសួស្តីកើតមានដល់ព្រះអង្គ ﷺ សូមសិរីសួស្តីកើតមានដល់លោក យ៉ាបៀរអើយ ដែលបានផ្ញើសាឡាមមកនេះ ។"

ثُمَّ عَادَ إِلَى مُصَلاَّهُ، فَأَقْبَلَ يُحَدِّثُ أَبِي، وَ يَقُولُ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَالَ لِي يَوْماً: «يَا جَابِرُ، إِذَا أَدْرَكْتَ وَلَدِي مُحَمَّداً فَأَقْرِئْهُ مِنِّي السَّلاَمَ، أَمَا إِنَّهُ سَمِيِّي، وَ أَشْبَهُ النَّاسِ بِي، عِلْمُهُ عِلْمِي، وَ حُكْمُهُ حُكْمِي، سَبْعَةٌ مِنْ وُلْدِهِ أُمَنَاءُ مَعْصُومُونَ، أَئِمَّةٌ أَبْرَارٌ، وَ السَّابِعُ مِنْهُمْ: مَهْدِيُّهُمُ الَّذِي يَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطاً وَ عَدْلاً كَمَا مُلِئَتْ جَوْراً وَ ظُلْماً».

បន្ទាប់ពីនោះយ៉ាបៀរបានត្រឡប់ទៅឯកន្លែងស្ហ៊ឡាត់ហើយបានតំណាលហាឌីស្ហមួយថា៖ "ថ្ងៃមួយរ៉ស៊ូលុលឡោះហ៍ ﷺ បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "យ៉ាបៀរអើយ ពេលណាលោកស្គាល់មូហាំម៉ាដ់ صلوات الله عليه والسلام បុត្រ صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ ﷺ ពេលនោះសូមលោកឲ្យសាឡាមខ្ញុំ ﷺ ទៅគេ صلوات الله عليه والسلام ផង ព្រោះគេ صلوات الله عليه والسلام ឈ្មោះដូចខ្ញុំ ﷺ គេ صلوات الله عليه والسلام ដូចខ្ញុំ ﷺ ជាងគេ ក្នុងចំណោមមនុស្សទាំងអស់ ចំណេះគេ صلوات الله عليه والسلام គឺចំណេះខ្ញុំ ﷺ គតិប្រាជ្ញាគេ صلوات الله عليه والسلام គឺគតិប្រាជ្ញាខ្ញុំ ﷺ ។ កូន عليهم السلام គេ صلوات الله عليه والسلام ប្រាំពីរនាក់ ក្នុងចំណោមកូនទាំងឡាយរបស់គេ صلوات الله عليه والسلام ជាអរិរុទ្ធភិបាល ជាអ៊ីម៉ាំត្រឹមត្រូវ ។ ឯបុគ្គលទីប្រាំពីរ ក្នុងចំណោមបុគ្គលទាំងប្រាំពីរនេះ គឺអាល់-ម៉ាស្ហ់ឌី صلوات الله عليه والسلام ដែលនឹងធ្វើឲ្យផែនដីពោរពេញដោយសមធមិនិងយុត្តិធមិ ដូចកាលវាពោរពេញដោយភាពមិនត្រឹមត្រូវនិងអយុត្តិធមិ ។"

ثُمَّ تَلاَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): ''وَ جَعَلْنٰاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنٰا وَ أَوْحَيْنٰا إِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرٰاتِ وَ إِقٰامَ الصَّلاٰةِ وَ إِيتٰاءَ الزَّكٰاةِ وَ كٰانُوا لَنٰا عٰابِدِينَ''.** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٢٨، كفاية الأثر: ٢٩٧.)

បន្ទាប់មករ៉ស៊ូលុលឡោះហ៍បានសូត្រថា៖ *[២១:៧៣] យើងបានចាត់តាំងពួកគេជាអ៊ីម៉ាំ ដែលដឹកនាំ [មនុស្ស]តាមបញ្ជារបស់យើង ។ យើងបានបើកឲ្យពួកគេដឹងនូវការប្រព្រឹត្តអំពើល្អ ការបំពេញនមស្ការ [បូជាអល់ឡោះហ៍] និងការបរិច្ចាគទាន ។ ពួកគេគោរពសក្ការៈយើង ។"* (كفاية الأثر: 297)

***

3. صَبِّرُوا النَّفْسَ عَلَى الْبَلاَءِ فِي الدُّنْيَا فَإِنَّ تَتَابُعَ الْبَلاَءِ فِيهَا وَ الشِّدَّةَ فِي طَاعَةِ اللَّهِ وَ وَلاَيَتِهِ وَ وَلاَيَةِ مَنْ أَمَرَ بِوَلاَيَتِهِ خَيْرٌ عَاقِبَةً عِنْدَ اللَّهِ فِي الْآخِرَةِ مِنْ مُلْكِ الدُّنْيَا وَ إِنْ طَالَ تَتَابُعُ نَعِيمِهَا وَ زَهْرَتِهَا وَ غَضَارَةُ عَيْشِهَا فِي مَعْصِيَةِ اللَّهِ وَ وَلاَيَةِ مَنْ نَهَى اللَّهُ عَنْ وَلاَيَتِهِ وَ طَاعَتِهِ

៣. អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ៍ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ចូរអត់ធ្មត់ទុក្ខវេទនាក្នុងលោកនេះ ។ បើអស់លោកត្រូវទុក្ខវេទនាអន្ទោលតាម ចូរស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ៍ ﷻ ខ្លាំងឡើង ចូរតាមវីឡាយ៉ាស្ហ់ព្រះអង្គ ﷻ និងវីឡាយ៉ាស្ហ់របស់បុគ្គលដែលព្រះអង្គ ﷻ បញ្ជាឲ្យតាមនោះ នេះគឺលទ្ធផលប្រសើរបំផុតសម្រាប់អល់ឡោះហ៍ ﷻ ក្នុងលោកមុខ លើសលោកនេះ ទោះជាវាសម្បូរហូរហៀនិងមានផ្កាភ្ញីក៏ដោយ ។ ភាពសម្បូររបស់លោកនេះអាចធ្វើឲ្យលង់នៅក្នុងការប្រទូសប្រឆាំងបង្គាប់អល់ឡោះហ៍ ﷻ និងលង់នៅក្នុងវីឡាយ៉ាស្ហ់របស់បុគ្គលដែលអល់ឡោះហ៍ ﷻ ហាមយកវីឡាយ៉ាស្ហ់និងស្តាប់បង្គាប់ ។

فَإِنَّ اللَّهَ أَمَرَ بِوَلاَيَةِ الْأَئِمَّةِ الَّذِينَ سَمَّاهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ فِي قَوْلِهِ "وَ جَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا" وَ هُمُ الَّذِينَ أَمَرَ اللَّهُ بِوَلاَيَتِهِمْ وَ طَاعَتِهِمْ وَ الَّذِينَ نَهَى اللَّهُ عَنْ وَلاَيَتِهِمْ وَ طَاعَتِهِمْ وَ هُمْ أَئِمَّةُ الضَّلاَلَةِ الَّذِينَ قَضَى اللَّهُ أَنْ يَكُونَ لَهُمْ دُوَلٌ فِي الدُّنْيَا عَلَى أَوْلِيَاءِ اللَّهِ الْأَئِمَّةِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ يَعْمَلُونَ فِي دُولَتِهِمْ بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ وَ مَعْصِيَةِ رَسُولِهِ (صلى الله عليه و آله) لِيَحِقَّ عَلَيْهِمْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ وَ لِيَتِمَّ أَنْ تَكُونُوا مَعَ نَبِيِّ اللَّهِ

مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه و آله) وَ الرُّسُلِ مِنْ قَبْلِهِ (الكافي , جلد ٨ , صفحة ١)

អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ១ បញ្ជាឲ្យយកវ៉ីឡាយ៉ាស៊ុ០របស់បណ្តាអ៊ីមុាំ ២ ដែលព្រះអង្គ១ បានហៅឈ្មោះនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ១ នៅក្នុងព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ១ *[២១:៧៣] យើងបានចាត់តាំងពួកគេជាអ៊ីមុាំដែលដឹកនាំ[មនុស្ស]តាមបញ្ជារបស់យើង ។* អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ១ បានបញ្ជាឲ្យយកវ៉ីឡាយ៉ាស៊ុ០របស់បុគ្គល ២ ទាំងនេះ ២ ឲ្យស្តាប់បង្គាប់បុគ្គល ២ ទាំងនេះ ។ បុគ្គលទាំងឡាយដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ១ ហាមយកវ៉ីឡាយ៉ាស៊ុ០នោះ បុគ្គលទាំងនោះគឺអ៊ីមុាំដឹកនាំខុស អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ១ បានសម្រេចឲ្យបុគ្គលទាំងនេះគ្រប់គ្រងនៅក្នុងលោកនេះលើមិត្តទាំងឡាយរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ១ និងលើអស់អ៊ីមុាំ ២ ដែលចេញមកពីរាជបុត្ររាជនត្តា ២ របស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ២ ។" (អាល់-កាហ្ស៊ី ហ្ជាឌ្ជ៊ីស្ស១៤៤៤៩ ឬ 1 /2-13 :8 الكافي)

***

4. مُحَمَّدُ بْنُ اَلْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَالِكٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ اَلْحَسَنِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ اَلْفُضَيْلِ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ جَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا''. قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): «يَعْنِي اَلْأَئِمَّةَ مِنْ وُلْدِ فَاطِمَةَ (عَلَيْهِمُ اَلسَّلاَمُ) يُوحَى إِلَيْهِمْ بِالرَّوْحِ فِي صُدُورِهِمْ، ثُمَّ ذَكَرَ مَا أَكْرَمَهُمُ اَللَّهُ بِهِ فَقَالَ: ''فِعْلَ اَلْخَيْرَاتِ''».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٢٩، تأويل الآيات ١٢/٣٢٨:١.)

៤. មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ២ ប៊ិន អាល់-អ្ហ៊ាប់បាស់បានថ្លែងថា... អាប៊ូ ហ្ហ៊ាំស្ស៊ាស៊ុ០បានតំណាលតមកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ០ហ្ជ៊ារ ២ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ១ *[២១:៧៣] យើងបានចាត់តាំងពួកគេជាអ៊ីមុាំដែលដឹកនាំ[មនុស្ស]តាមបញ្ជារបស់យើង ។* អាប៊ូ យ៉ាកុ០ហ្ជ៊ារ ២ មានវចនៈថា៖ "មានន័យថាបណ្តាអ៊ីមុាំ ២ ដែលជារាជវង្ស ២ របស់រាជបុត្ર ២ របស់ហ្ហ្ជ១ទ្ទ៊ីម៉ាស៊ុ០ ២ ដែលគេបានបើកឲ្យដឹងអាស្រ័យព្រះវិញ្ញាណនៅក្នុងទ្រូងព្រះអង្គ ២ ។" បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ ២ បានលើកឡើងនូវកិត្យានុភាពណាខ្លះដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីវ៉ាជ្ជ១ បានប្រទានឲ្យអស់ព្រះអង្គ ២ ព្រះអង្គ ២ មានវចនៈថា៖ *"ការប្រព្រឹត្តអំពើល្អ ។"* (تأويل الآيات 1: 328/ 12)

وَلُوطًا ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَٰهُ مِنَ ٱلْقَرْيَةِ ٱلَّتِى كَانَت تَّعْمَلُ ٱلْخَبَٰٓئِثَ ۗ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمَ سَوْءٍ فَٰسِقِينَ ﴿٧٤﴾

៧៤. រីឯលូតុ០វិញ យើងបានប្រទានឲ្យគេនូវសុកនិច្ឆ័យបារមី (ការរិះគិតល្អ) និងញាណបារមី ហើយយើងបានជួយសង្គ្រោះគេឲ្យផុតពីស្រុកមួយដែលប្រព្រឹត្តអំពើលាមក ។ ពួកគេជាមនុស្ស អាក្រក់និងជាជនបំពារបំពាន ។

وَأَدْخَلْنَٰهُ فِى رَحْمَتِنَآ ۖ إِنَّهُۥ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٧٥﴾

៧៥. យើងបានឲ្យគេ (លូតុ០) ចូលជ្រកក្រោមព្រះមេត្តាធម៌នៃយើង ។ គេជាម្នាក់ក្នុងចំណោមសច្ចការីទាំងឡាយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៧៤-៧៥

1. وَ عَنْهُ: بِهَذَا اَلْإِسْنَادِ، عَنِ اَلْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ مَالِكِ بْنِ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي حَمْزَةَ اَلثُّمَالِيِّ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): «أَنَّ رَسُولَ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ):... يَا جَبْرَئِيلُ، وَ أَيْنَ كَانَتْ قَرْيَتُهُمْ مِنَ اَلْبِلاَدِ؟ فَقَالَ جَبْرَئِيلُ: كَانَ مَوْضِعُ قَرْيَتِهِمْ فِي مَوْضِعِ بُحَيْرَةِ طَبَرِيَّةَ

اَلْيَوْمَ، وَ هِيَ فِي نَوَاحِي اَلشَّامِ. قَالَ: فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): أَ رَايَتَكَ حِينَ قَلَبْتَهَا، فِي أَيِّ مَوْضِعٍ مِنَ اَلْأَرَضِينَ وَقَعَتِ اَلْقَرْيَةُ وَ أَهْلُهَا؟ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، وَقَعَتْ فِيمَا بَيْنَ بَحْرِ اَلشَّامِ إِلَى مِصْرَ، فَصَارَتْ تُلُولاً فِي اَلْبَحْرِ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفحة : ١٦٤، علل الشرائع: ٥/٥٥٠.)

១. [...] អាប៊ូ ហ្ជាំស្ការ៉ូ អាល់-ស្ស៊ីម៉ាលីបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ៉ប្ហ្ការ ﷺ ដែលមានវចន:ថា: "រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ មានព្រះវចន:ថា: "ជ្ប្រីបរ៉ាអ៊ីល ﷺ អើយ! តើភូមិពួកគេនៅឯស្រុកណា(សព្វថ្ងៃនេះ) ?" ជ្ប្រីបរ៉ាអ៊ីល ﷺ មានវចន:ថា: "ភូមិពួកគេនៅឯកន្លែងមួយដែលហៅថា ប៊ីងតុ៌ប៉ារ៉ីយ៉ាស៊ុ (mer de Galilée ឬ lac de Tibériade ឬ sea of Galilee) នៅក្បែរប្រទេសស៊ីរ៉ី(អាល់-ស្ហ្ជ៌) ។" រ៉ាស៊ូលុលឡោះ ﷺ បានសួរព្រះអង្គ ﷺ ថា: "កាលព្រះអង្គ ﷺ បានផ្តាប់ពួកគេនោះ តើព្រះអង្គ ﷺ បានឃើញទេថាភូមិ និងអ្នកស្រុកនៅត្រង់ណានៃផែនដីនេះ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា: "មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ អើយ! ពួកគេនៅត្រង់ចន្លោះសមុទ្រស៊ីរ៉ីនិងប្រទេសអេស៊ីបត៍ ។ គេហៅភូមិនោះថា តាលូឡា នៅក្នុងសមុទ្រ ។"
(علل الشرائع: 550/ 5)

***

2. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَحِمَهُ اَللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى اَلْعَطَّارُ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ، عَنْ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ اَلْبَغْدَادِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَعْبَدٍ، عَنْ عَبْدِ اَللَّهِ اَلدِّهْقَانِ، عَنْ دُرُسْتَ، عَنْ عَطِيَّةَ أَخِي أَبِي اَلْمَغْرَا، قَالَ: ذَكَرْتُ لِأَبِي عَبْدِ اَللَّهِ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، اَلْمَنْكُوحَ مِنَ اَلرِّجَالِ؟ قَالَ: «لَيْسَ يَبْتَلِي اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِهَذَا اَلْبَلاَءِ أَحَداً وَ لَهُ فِيهِ حَاجَةٌ، إِنَّ فِي أَدْبَارِهِمْ أَرْحَاماً مَنْكُوسَةً وَ حَيَاءً، أَدْبَارِهِمْ كَحَيَاءِ اَلْمَرْأَةِ، وَ قَدْ شَرِكَ فِيهِمْ اِبْنٌ لِإِبْلِيسَ يُقَالُ لَهُ زَوَالٌ، فَمَنْ شَرِكَ فِيهِ مِنَ اَلرِّجَالِ كَانَ مَنْكُوحاً، وَ مَنْ شَرِكَ فِيهِ مِنَ اَلنِّسَاءِ كَانَتْ عَقِيماً مِنَ اَلْمَوْلُودِ، وَ اَلْعَامِلُ بِهَا مِنَ اَلرِّجَالِ إِذَا بَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً لَمْ يَتْرُكْهُ، وَ هُمْ بَقِيَّةُ سَدُومَ، أَمَا إِنِّي لَسْتُ أَعْنِي بَقِيَّتَهُمْ أَنَّهُمْ وُلْدُهُ، وَ لَكِنْ مِنْ طِينَتِهِمْ».

២. អ្ហ៊ីយ៉ាស៊ុ បងប្អូនរបស់អាប៊ូ អាល់-ម៉ាកុ៉រ៉ បានថា ខ្ញុំបានទូលអាប៊ូ អ្ហ៊ីប ឌ្ឆ្ងលឡោះ ﷺ ថា: "តើមនុស្សប្រុសដែលស្រឡាញ់មនុស្សភេទដូចគ្នាដែលមិនប្រកែកមិនប្រឆាំង (ពោលគឺមិនបានប្រព្រឹត្តិអំពើនេះទេ យ៉ាងម៉េចទៅ) ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា: "សូមកុំឲ្យអល់ឡោះ ﷻ សាកល្បងអ្នកណាមួយដោយទុក្ខវេទនានេះឡើយ ។ មានការតម្រូវមកក្នុងរឿងនេះ ពីព្រោះនៅក្នុងខ្ទងពួកគេនោះមានសេចក្តីអាម៉ាស់ ដូចខ្ទងស្រីៗដែរ ។ កូនប្រុសរបស់អ៊ីប្លីស ﷺ ឈ្មោះស្ហ្ការ៉ាល់ បានចូលរួមជាមួយពួកគេក្នុងរឿងនេះ ។ ដូច្នេះមនុស្សប្រុសណាដែលចូលរួមក្នុងរឿងនេះ អ្នកនោះជាមនុស្សស្រឡាញ់មនុស្សភេទដូចគ្នាដែលមិនប្រកែកមិនប្រឆាំង ។ ចំណែកឯស្រីៗដែលចូលរួមក្នុងរឿងនេះ ស្រីនោះជាស្រីអារ មិនមានកូនទេ ។ ឯមនុស្សប្រុសដែលប្រព្រឹត្តអំពើនេះ ដែលបានដល់អាយុសែសិបឆ្នាំហើយនៅតែមិនចោលអំពើនេះទេ ពួកគេជាជនសំណល់ពីស៊ូឌ្ឆុម ។ ខ្ញុំ ﷺ មិនចង់និយាយថាពួកដែលនៅសេសសល់ពីពួកគេ ដែលមានកំណើតពីពួកគេនោះទេ តែដែលចេញមកពីដីឥដ្ឋពួកគេនោះវិញទេ (طينت) ។"

قُلْتُ: سَدُومُ اَلَّتِي قُلِبَتْ عَلَيْهِمْ؟ قَالَ: «هِيَ أَرْبَعُ مَدَائِنَ: سَدُومُ، وَ صَدِيمُ، وَ لَدْنَا، وَ عَسِيرَا» قَالَ: «فَأَتَاهُمْ جَبْرَئِيلُ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) وَ هُنَّ مَقْلُوبَاتٌ إِلَى تُخُومِ اَلْأَرَضِينَ اَلسَّابِعَةِ، فَوَضَعَ جَنَاحَهُ تَحْتَ اَلسُّفْلَى مِنْهُنَّ، وَ رَفَعَهُنَّ جَمِيعاً حَتَّى سَمِعَ أَهْلُ اَلسَّمَاءِ اَلدُّنْيَا نُبَاحَ كِلاَبِهِمْ ثُمَّ قَلَبَهَا».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفحة : ١٦٥، علل الشرائع: ٧/٥٥٢.)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "(ចំណែកឯ) ស៊ីឌ្ធុមដែលត្រូវផ្ការ៉ាប់លើពួកនោះ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មានបួនស្រុកគឺ៖ ស៊ីឌ្ធុម, ស្ម៊ីដ្ធែម៉, វ៉ាឡ្ការ៉ាដ្ធ៉ណា និង អ៊ុ៌ដ្ធ៉ែសរ៉ ។ ឃ្ម៉ីបរ៉ាអ៊ីល عليه السلام បានមករកពួកគេ ស្រុកទាំងនេះក៏ត្រូវផ្ការ៉ាប់ចុះទៅដល់ផ្ទៃដីទីប្រាំពីរ ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បានដាក់ស្លាបព្រះអង្គ عليه السلام នៅបាតស្រុកទាំងនេះ បានលើកស្រុកទាំងអស់នេះឡើង ទាល់តែអ្នកនៅលើមេយអាចឮសម្លេងឆ្កែព្រុសនៅឯផ្ទៃដី ហើយបានផ្ការ៉ាប់ស្រុកទាំងនោះ ។" (علل الشرائع: 552/ 7)

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِن قَبْلُ فَٱسْتَجَبْنَا لَهُۥ فَنَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥ مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

៧៦. នុ៉ះហ្ស៊ា កាលគេបានបួងសួង[យើង]កាលពីមុន ។ យើងបានឆ្លើយតបគេ បានជួយសង្គ្រោះគេ និងគ្រួសារគេឲ្យផុតពីមហន្ត្រាយ ។

وَنَصَرْنَٰهُ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَآ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾

៧៧. យើងបានជួយគេតទល់នឹងប្រជារាស្ត្រដែលបានប្រឆាំងតតាំងបណ្ដាសញ្ញាយើង ។ ពួកគេជាជនអប្រិយ[និងបង្ករវិនាស] ។ ដូច្នេះយើងបានពន្លង់ពួកគេទាំងអស់គ្នា ។

وَدَاوُۥدَ وَسُلَيْمَٰنَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِى ٱلْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ ٱلْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَٰهِدِينَ ﴿٧٨﴾

៧៨. ដ្ធ៉ាវ៉ុ:ដ្ធ៉ និងស៊ូឡ្ធ៉ម៉ាន កាលគេទាំងពីរបានកាត់សេចក្ដីរឿងស្រែ[ដាំដុះហើយ]ដែលត្រូវហ្ជ៉ងសត្វចៀមរបស់ប្រជារាស្ត្រមួយក្រុមបានចូលទៅស៊ី [ក្នុងពេលយប់ បានធ្វើឲ្យខ្ជ:ចខាត] ។ យើងជាសាក្ស៊ីនៃការកាត់សេចក្ដីរបស់ពួកគេ ។

فَفَهَّمْنَٰهَا سُلَيْمَٰنَ ۚ وَكُلًّا ءَاتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُۥدَ ٱلْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَٱلطَّيْرَ ۚ وَكُنَّا فَٰعِلِينَ ﴿٧٩﴾

៧៩. ដូច្នេះយើងបានញ៉ាំងឲ្យស៊ូឡ្ធ៉ម៉ានយល់រឿងនេះ ។ យើងបានប្រទានឲ្យអ្នកទាំងពីរនូវសុកនិច្ច័យបារមីនិងញ្ញាណបារមី ។ យើងបានធ្វើឲ្យភ្នំនិងសត្វស្លាបទាំងឡ្ការ:ថ្ការ:សេចក្ដីសរសើរ[ចំពោះយើង]ជាមួយដ្ធ៉ាវ៉ុ:ដ្ធ ។ យើងជាអ្នកធ្វើ ។

អធិប្ការ:អាយ៉ាស:ុ ៧៦-៧៩

1. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنِ الْمُعَلَّى أَبِي عُثْمَانَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "وَ داوُدَ وَ سُلَيْمانَ إِذْ يَحْكُمانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ". فَقَالَ: «لَا يَكُونُ النَّفَشُ إِلَّا بِاللَّيْلِ، إِنَّ عَلَى صَاحِبِ الْحَرْثِ أَنْ يَحْفَظَ الْحَرْثَ بِالنَّهَارِ، وَ لَيْسَ عَلَى صَاحِبِ الْمَاشِيَةِ حِفْظُهَا بِالنَّهَارِ، وَ إِنَّمَا رَعْيُهَا بِالنَّهَارِ وَ أَرْزَاقُهَا، فَمَا أَفْسَدَتْ فَلَيْسَ عَلَيْهَا، وَ عَلَى أَصْحَابِ الْمَاشِيَةِ حِفْظُ الْمَاشِيَةِ بِاللَّيْلِ عَنْ حَرْثِ النَّاسِ، فَمَا أَفْسَدَتْ بِاللَّيْلِ فَقَدْ ضَمِنُوا، وَ هُوَ النَّفَشُ، وَ إِنَّ دَاوُدَ (عليه السلام) حَكَمَ لِلَّذِي أَصَابَ زَرْعَهُ رِقَابَ الْغَنَمِ، وَ حَكَمَ سُلَيْمَانُ (عليه السلام) الرِّسْلَ وَ الثَّلَّةَ، وَ هُوَ اللَّبَنُ وَ الصُّوفُ فِي ذَلِكَ الْعَامِ».

១. ម៉ូហ្ការ:ម៉ាដ្ធ ប៊ិន យ៉ាកុ:ប... អ៊ាប៊ូ បាស្ស៊ៀរបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អ៊ាប៊ូ អ៊ុ:ប:ឌ្ធុលឡ្ការ:ហ្ការ: صلوات الله عليه والسلام អំពី

ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ៌ ﷻ *[២១:៧៨] ដ្ជាវុដ្ជនិងស៊ូឡៃម៉ាន កាលគេទាំងពីរបានកាត់សេចក្ដីទៀងស្រែដែលត្រូវហ្ជ្ជងសត្វចៀមរបស់ប្រជារាស្ត្រមួយក្រុមបានចូលទៅស៊ី ។* ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "ការឲ្យស៊ីស្មៅបានប្រព្រឹត្តទៅតែពេលយប់ទេ អ្នកភ្ជួររាស់(គឺម្ចាស់ស្រែចម្ការ)មានមុខនាទីការពារវា (ស្រែចម្ការ)ក្នុងពេលថ្ងៃ ។ មិនមែនម្ចាស់សត្វទេដែលមានមុខនាទីជាអ្នកការពារវាក្នុងពេលថ្ងៃនោះ ។ ក៏ប៉ុន្តែការឲ្យសត្វស៊ីស្មៅនិងការផ្ដល់ជីវព្រឹត្តគឺក្នុងពេលថ្ងៃ ។ ដូច្នេះអ្វីដែលខូចខាតនោះមិនមានការស្តីបន្ទោសទេ ម្ចាស់សត្វមានមុខនាទីការពារសត្វពីស្រែចម្ការប្រជាជន ។ ដូច្នេះអ្វីដែលខូចខាតក្នុងពេលយប់ ម្ចាស់សត្វនោះជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ ហើយដ្ជាវុដ្ជ ﷺ បានកាត់ក្ដីឲ្យម្ចាស់ដំណាំឈ្នះ ជាអ្នកបាននូវសត្វចៀម ។ ស៊ូឡៃម៉ាន ﷺ បានកាត់ក្ដីឲ្យប្រគល់ទឹកដោះនិងរោមចៀមជាសំណងក្នុងឆ្នាំនោះ ទៅម្ចាស់ដំណាំនោះ ។" (الكافي 5: 301/ 2)

وَعَلَّمْنَٰهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لِتُحْصِنَكُم مِّنۢ بَأْسِكُمْ ۖ فَهَلْ أَنتُمْ شَٰكِرُونَ ﴿٨٠﴾

៨០. យើងបានបង្រៀនគេ (ដ្ជាវុដ្ជ) ឲ្យចេះធ្វើអាវក្រោះសម្រាប់ពួកអ្នក ដើម្បីនឹងឲ្យវាការពារពួកអ្នកទល់នឹងការប្រយុទ្ធ[ក្នុងសមរភូមិ]របស់ពួកអ្នក ។ តើពួកអ្នកដឹងគុណទេ ?

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៨០

1. أَحْمَدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ شَرِيفِ بْنِ سَابِقٍ، عَنِ الْفَضْلِ بْنِ أَبِي قُرَّةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): «أَنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام)، قَالَ: أَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَى دَاوُدَ (عليه السلام): أَنَّكَ نِعْمَ الْعَبْدُ لَوْ لَا أَنَّكَ تَأْكُلُ مِنْ بَيْتِ الْمَالِ، وَ لَا تَعْمَلُ بِيَدِكَ. شَيْئاً قَالَ: فَبَكَى دَاوُدُ (عليه السلام) أَرْبَعِينَ صَبَاحاً، فَأَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَى الْحَدِيدِ أَنْ لِنْ لِعَبْدِي دَاوُدَ.

១. អាល់-មូហ្ជ្ជ៉ូដ្ជ៉ល ប៊ិន អាប៊ូ ក្ជ៉ោ:ត៉ុ៌បានឲ្យដឹងថា អាប៊ូ អ្ជ៉ាប់ឌ្ជុលឡោះហ្គ៌ ﷺ មានវចន:ថា អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ មានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្គ៌ ﷻ បានបើកឲ្យដ្ជាវុដ្ជ ﷺ ដឹងថា៖ "អ្នក ﷺ ជាបាវបម្រើល្អម្នាក់បើអ្នកមិនស៊ីទ្រព្យសាធារណ:ទេ និងធ្វើការដោយដៃឯង ។" ដ្ជាវុដ្ជ ﷺ យំអស់សែសិបព្រឹក ហើយអល់ឡោះហ្គ៌ ﷻ បានប្រាប់ដែកដឹងថា៖ "ចូរអ្នកទៅជាទន់ដើម្បីដ្ជាវុដ្ជ ﷺ បាវបម្រើអញ ﷻ ។"

فَأَلَانَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَهُ الْحَدِيدَ، فَكَانَ يَعْمَلُ كُلَّ يَوْمٍ دِرْعاً فَيَبِيعُهَا بِأَلْفِ دِرْهَمٍ، فَعَمِلَ ثَلَاثَمِائَةٍ وَ سِتِّينَ دِرْعاً، فَبَاعَهَا بِثَلَاثَمِائَةٍ وَ سِتِّينَ أَلْفاً، وَ اسْتَغْنَى عَنْ بَيْتِ الْمَالِ».

ដូច្នេះឯងដែលអល់ឡោះហ្គ៌ ﷻ បានធ្វើឲ្យដែកទៅជាទន់ដើម្បីព្រះអង្គ ﷺ ។ ព្រះអង្គ ﷺ ក៏បានធ្វើអាវក្រោះលក់តម្លៃមួយពាន់ឌ្ជ៉ៀរហ្ជ៉ាំ ។ ព្រះអង្គ ﷺ បានធ្វើអាវក្រោះចំនួនបីរយហុកសិបសម្រាប់ ហើយលក់អាវក្រោះទាំងនេះតម្លៃបីរយហុកសិបពាន់ ដូច្នេះព្រះអង្គ ﷺ មិនត្រូវការទ្រព្យសារធាណ:ទេ ។" (الكافي 5: 74/ 5)

***

2. وَ بِهَذَا الْإِسْنَادِ عَنْ حَفْصٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ مَنْ كَانَ مُسَافِراً فَلْيُسَافِرْ يَوْمَ السَّبْتِ فَلَوْ أَنَّ حَجَراً زَالَ عَنْ جَبَلٍ

يَوْمَ السَّبْتِ لَرَدَّهُ اللَّهُ عَزَّ ذِكْرُهُ إِلَى مَوْضِعِهِ وَ مَنْ تَعَذَّرَتْ عَلَيْهِ الْحَوَائِجُ فَلْيَلْتَمِسْ طَلَبَهَا يَوْمَ الثَّلَاثَاءِ فَإِنَّهُ الْيَوْمُ الَّذِي أَلَانَ اللَّهُ فِيهِ الْحَدِيدَ لِدَاوُدَ (عليه السلام).

២. ហ្ការ៉ាហ្ស្ម៉ានធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍មកពីអាប៊ូ អ្ដាប់ឌុលឡោះហ្ន៑ៃ(صلوات الله عليه والسلام)ដែលមានវចន:ថា: "អ្នកណាចង់ធ្វើដំណើរ អ្នកនោះគប្បីធ្វើដំណើរថ្ងៃសៅរ៍ ។ ទោះបីថ្មធ្លាក់មកពីលើភ្នំក្នុងថ្ងៃសៅរ៍ក៏ដោយ អល់ឡោះហ្ន៑(ﷻ)នឹងឲ្យវាត្រឡប់ទៅកន្លែងដើមវាវិញ ។ បុគ្គលដែលមិនអាចបំពេញតាមសេចក្ដីត្រូវការរបស់ខ្លួនបាន បុគ្គលនោះគប្បីស្វែងរកសេចក្ដីត្រូវការនោះក្នុងថ្ងៃអង្គារ ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៑(ﷻ)បានបន្ទន់ដែកឲ្យដ្ការ៉ាវ៉ុដ(عليه السلام)ក្នុងថ្ងៃនេះឯង ។" (الكافي 8: 143/ 109)

وَلِسُلَيْمَٰنَ ٱلرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِى بِأَمْرِهِۦٓ إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا ۚ وَكُنَّا بِكُلِّ شَىْءٍ عَٰلِمِينَ ﴿٨١﴾

៨១. សម្រាប់ស៊ូឡៃម៉ាន [យើងបានដាក់នៅក្រោមបញ្ជាគេ]ខ្យល់ខ្លាំងដែលបក់ផាត់តាមបញ្ជាគេទៅឯដែនដីដែលយើងបានប្រសិទ្ធពរជ័យសិរីសួស្ដី ។ យើងមហាជ្រាបដឹងសព្វសារពើ ។

وَمِنَ ٱلشَّيَٰطِينِ مَن يَغُوصُونَ لَهُۥ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَٰلِكَ ۖ وَكُنَّا لَهُمْ حَٰفِظِينَ ﴿٨٢﴾

៨២. [យើងបានដាក់នៅក្រោមបញ្ជាគេ]ពួកបិសាចដែលមុជទឹកឲ្យគេ និងធ្វើកិច្ចការផ្សេងពីនោះទៀត ។ យើងជាអ្នកយាមពួកគេនោះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៨១-៨២

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): جَعَلَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مُلْكَ سُلَيْمَانَ فِي خَاتَمِهِ، فَكَانَ إِذَا لَبِسَهُ حَضَرَتْهُ الْجِنُّ وَ الْإِنْسُ وَ الشَّيَاطِينُ، وَ جَمِيعُ الطَّيْرِ، وَ الْوُحُوشِ وَ أَطَاعُوهُ، فَيَقْعُدُ عَلَى كُرْسِيِّهِ، وَ يَبْعَثُ اللَّهُ رِيحاً تَحْمِلُ الْكُرْسِيَّ بِجَمِيعِ مَا عَلَيْهِ مِنَ الشَّيَاطِينِ، وَ الطَّيْرِ، وَ الْإِنْسِ، وَ الدَّوَابِّ، وَ الْخَيْلِ، فَتَمُرُّ بِهَا فِي الْهَوَاءِ إِلَى مَوْضِعٍ يُرِيدُهُ سُلَيْمَانُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)،** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٥٦، تفسير القمّيّ ٢:٢٣٥.)

១. អ្ដាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីម ។ អាល់-ស្ម៉ូ ឌ្ឍិ ក្ជ(صلوات الله عليه والسلام)មានវចន:ថា: "អល់ឡោះហ្ន៑(ﷻ)បានធ្វើឲ្យរាជាណាចក្ររបស់ស៊ូឡៃម៉ាន(عليه السلام)នៅក្នុងចិញ្ចៀនព្រះអង្គ(عليه السلام) ។ រាល់គ្រាដែលព្រះអង្គ(عليه السلام)ពាក់ចិញ្ចៀននោះ ពួកយ៉ូ្ជន មនុស្ស បិសាច សត្វស្លាបនិងសត្វពាហន:ដែលបង្ហាញខ្លួនចំពោះព្រះអង្គ(عليه السلام)នោះស្ដាប់បង្គាប់ព្រះអង្គ(عليه السلام) ។ ព្រះអង្គ(عليه السلام)គង់លើអាសន: អល់ឡោះហ្ន៑(ﷻ)បញ្ជូនខ្យល់មួយមកទ្រអាសន:នោះជាមួយសព្វសារពើនៅលើខ្យល់នោះ គឺ: បិសាច សត្វស្លាប មនុស្ស សត្វពាហន:និងសេះ ។ ដូច្នេះពួកគេទាំងអស់នេះហោះហើរជាមួយខ្យល់ទៅកាន់ទីកន្លែងណាដែលស៊ូឡៃម៉ាន(عليه السلام)ចង់ទៅ ។" (تفسير القمّي 2: 235)

***

2. وَ رُوِيَ أَنَّ سُلَيْمَانَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) كَانَ يَجْلِسُ عَلَى بِسَاطِهِ وَ يَسِيرُ فِي الْهَوَاءِ، فَمَرَّ ذَاتَ يَوْمٍ وَ هُوَ سَائِرٌ فِي أَرْضِ كَرْبَلَاءَ فَأَدَارَتِ الرِّيحُ بِسَاطَهُ ثَلَاثَ دَوْرَاتٍ، حَتَّى خَافُوا السُّقُوطَ، فَسَكَنَتِ الرِّيحُ، وَ نَزَلَ الْبِسَاطُ فِي أَرْضِ كَرْبَلَاءَ، فَقَالَ سُلَيْمَانُ لِلرِّيحِ: «لِمَ سَكَنْتِ؟» فَقَالَتْ: إِنَّ هُنَا يُقْتَلُ الْحُسَيْنُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). فَقَالَ: «وَ مَنْ يَكُونُ الْحُسَيْنُ؟» فَقَالَتْ: هُوَ سِبْطُ مُحَمَّدٍ الْمُخْتَارِ، وَ ابْنُ عَلِيٍّ الْكَرَّارِ.

២. គេបានធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍ថាស៊ូឡៃម៉ាន ﷺ បានគង់លើព្រំធ្វើដំណើរលើអាកាស ។ ថ្ងៃមួយព្រះអង្គ ﷺ បានធ្វើដំណើរកាត់តាមដែនដីការបាឡាអ៊ុ៌ ខ្យល់បានធ្វើឲ្យព្រំហោះខ្វែលដែនដីនេះបីជុំ បណ្ដាលឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ខ្លាចធ្លាក់ ។ ខ្យល់បានសូប់វិញ ព្រំបានចុះមកលើដែនដីការបាឡាអ៊ុ៌ ។ ស៊ូឡៃម៉ាន ﷺ បានសួរខ្យល់ថា៖ "ហេតុអ្វីអ្នកសូប ?" ខ្យល់បានថា៖ "ត្រង់នេះឯងដែលអាល់-ហ្ស៊ូសៃន៌ ﷺ នឹងត្រូវគេសម្លាប់ ។" ព្រះអង្គ ﷺ បានសួរថា៖ "អាល់-ហ្ស៊ូសៃន៌ ﷺ ជាអ្នកណា ?" ខ្យល់បានទូលថា៖ "បុគ្គល ﷺ ដែលនឹងកើតជាព្រះរាជនត្តា ﷺ របស់មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ﷺ បុគ្គល ﷺ ដែលត្រូវជ្រើសរើសព្រះរាជបុត្រ ﷺ មួយអង្គរបស់អ៊ីលី ﷺ អ្នកតស៊ូ (الكرار) ។

فَقَالَ: «وَ مَنْ قَاتِلُهُ؟». فَقَالَتْ: يَقْتُلُهُ لَعِينُ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يَرِيدُ (لَعَنَهُ اللَّهُ). فَرَفَعَ سُلَيْمَانُ يَدَيْهِ وَ لَعَنَهُ، وَ دَعَا عَلَيْهِ، وَ أَمَّنَ عَلَى دُعَائِهِ الْإِنْسُ وَ الْجِنُّ، فَهَبَّتِ الرِّيحُ، وَ سَارَ الْبِسَاطُ.** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٦٥٩، بحار الأنوار ٤٤:٤٢/٢٤٤).

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "អ្នកណានឹងធ្វើគុតព្រះអង្គ ﷺ ?" ខ្យល់បានទូលថា៖ "ព្រះអង្គ ﷺ នឹងត្រូវសម្លាប់ដោយបុគ្គលម្នាក់ដែលត្រូវបណ្ដាសាដោយបណ្ដាអ្នកនៅលើមេឃនិងផែនដី គឺយ៉ាស៊ីដ្ឋ ﷺ ។" ស៊ូឡៃម៉ាន ﷺ ក៏បានលើកដៃឡើង បានដាក់បណ្ដាសាបុគ្គ ﷺ រូបនេះ ហើយព្រះអង្គ ﷺ បានបួងសួងប្រទេចបុគ្គ ﷺ រូបនេះ ។ ចំណែកឯពួកយ៉ិននិងពួកមនុស្សបានថា៖ "អាមីន" លើការបួងសួងរបស់ព្រះអង្គ ﷺ ។ ខ្យល់ក៏បានលើកព្រំហោះចេញទៅ ។" (بحار الأنوار 44: 244/ 42)

۞وَأَيُّوبَ إِذۡ نَادَىٰ رَبَّهُۥٓ أَنِّي مَسَّنِيَ ٱلضُّرُّ وَأَنتَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ٨٣

៨៣. អៃយ៉ូប កាលគេបានបួងសួងព្រះម្ចាស់គេថា៖ "ទុក្ខវេទនាពើបពះលើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ មានតែព្រះអង្គទេដែលមានព្រះធម៌មេត្តាលើសបណ្ដាអ្នកមានធម៌មេត្តា ។"

فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ فَكَشَفۡنَا مَا بِهِۦ مِن ضُرّٖۖ وَءَاتَيۡنَٰهُ أَهۡلَهُۥ وَمِثۡلَهُم مَّعَهُمۡ رَحۡمَةٗ مِّنۡ عِندِنَا وَذِكۡرَىٰ لِلۡعَٰبِدِينَ ٨٤

៨៤. ដូច្នេះយើងបានឆ្លើយតបគេ យើងបានកម្ចាត់ទុក្ខវេទនារបស់គេ ហើយយើងបានឲ្យគ្រួសារគេមកគេនិងអ្នកឯទៀតដូចពួកគេដែរ ជាមេត្តាធម៌ដែលមកពីយើងនិងជាសេចក្ដីរំឭកសម្រាប់អ្នកសក្ការៈបូជាទាំងឡាយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៨៣-៨៤

1. يَحْيَى بْنُ عِمْرَانَ عَنْ هَارُونَ بْنِ خَارِجَةَ عَنْ أَبِي بَصِيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ "وَ آتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَ مِثْلَهُمْ مَعَهُمْ" قُلْتُ وُلْدُهُ كَيْفَ أُوتِيَ مِثْلَهُمْ مَعَهُمْ قَالَ أَحْيَا لَهُ مِنْ وُلْدِهِ الَّذِينَ كَانُوا مَاتُوا قَبْلَ ذَلِكَ بِآجَالِهِمْ مِثْلَ الَّذِينَ هَلَكُوا يَوْمَئِذٍ.

១. អាប៊ូ បាស្ស៊ៀរបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ស៊ា ﷺ ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ *[២១:៨៤] ដូច្នេះយើងបានឆ្លើយតបគេ យើងបានកម្ចាត់ទុក្ខវេទនារបស់គេ ហើយយើងបានឲ្យគ្រួសារគេមកគេនិងអ្នកឯទៀតដូចពួកគេដែរ ។"* ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "កូនៗព្រះអង្គ

(គឺអៃយ្យូប) តើគេនឹងឲ្យអ្នកឯទៀតដូចកូនៗនោះមកព្រះអង្គ ដូចម្តេចទៅ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ ﷻ បានប្រោះកូនៗព្រះអង្គ ដែលបានស្លាប់ដោយធម្មជាតិកាលពីមុននោះឲ្យ ព្រះអង្គ វិញ ដូច (គឺស្មើចំនួន) ជនទាំងឡាយដែលបានស្លាប់ក្នុងសម័យនោះដែរ ។"
(الكافي 8: 252/ 354)

***

2. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ عَنْ عُثْمَانَ النَّوَّاءِ عَمَّنْ ذَكَرَهُ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَبْتَلِي الْمُؤْمِنَ بِكُلِّ بَلِيَّةٍ، وَ يُمِيتُهُ بِكُلِّ مِيتَةٍ وَ لَا يَبْتَلِيهِ بِذَهَابِ عَقْلِهِ أَ مَا تَرَى أَيُّوبَ (عليه السلام) كَيْفَ سُلِّطَ إِبْلِيسُ عَلَى مَالِهِ وَ عَلَى وُلْدِهِ، وَ عَلَى أَهْلِهِ، وَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مِنْهُ، وَ لَمْ يُسَلَّطْ عَلَى عَقْلِهِ، تُرِكَ لَهُ لِيُوَحِّدَ اللَّهَ بِهِ.

២. សាត្រាអាល់-កាហ្ស៊ី... អ៊ីស្ស៊ីម៉ាន អាល់-ណាវ៉ាអ៌ៃ្ន បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ្ហាប់ឌុលឡោះ ហ្ស៊ា صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះ ﷻ ល្បងពិសោធអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាដោយទុក្ខវេទនាសព្វគ្រប់ ធ្វើឲ្យស្លាប់គ្រប់បែបយ៉ាង តែព្រះអង្គ ﷻ មិនល្បងពិសោធន៍ដោយការបាត់បង់បញ្ញាទេ ។ លោកមិនឃើញ ទេថាតើអ៊ីប្លីស ﷺ បានពុះពារយកឈ្នះអៃយ្យូបបែបណាខ្លះ លើទ្រព្យព្រះអង្គ លើកូនៗព្រះអង្គ លើគ្រួសារព្រះអង្គ លើសព្វសារពើរបស់ព្រះអង្គ តែមិនបានយកឈ្នះព្រះអង្គ ដោយ ក្ដីចេបញ្ញាព្រះអង្គ ទេ បានទុកបញ្ញាព្រះអង្គ ឲ្យ ព្រះអង្គ ដើម្បីបញ្ជាក់ថាមានអល់ឡោះ ហ្ស៊ា ﷻ មួយគត់អាស្រ័យរឿងនេះ ។" (الكافي 2: 256/ 22)

وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا ٱلْكِفْلِ ۖ كُلٌّ مِّنَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿٨٥﴾

៨៥. អ៊ីសម៉ាអ៊ីល អ៊ីដ្ឋរីស និងស៊ុល-គិហ្ល លី ទាំងអស់គ្នាជាបុគ្គលមានអំណត់[លើមាគ៌ា អល់ឡោះ ហ្ស៊ា] ។

وَأَدْخَلْنَٰهُمْ فِى رَحْمَتِنَآ ۖ إِنَّهُم مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٨٦﴾

៨៦. យើងបានឲ្យពួកគេចូលជ្រកក្រោមមេត្តាធម៌នៃយើង (បានប្រទានសម្បត្តិពិសេសឲ្យពួកគេ) ។ ពួកគេនៅក្នុងចំណោមសច្ចការី ។

وَذَا ٱلنُّونِ إِذ ذَّهَبَ مُغَٰضِبًا فَظَنَّ أَن لَّن نَّقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِى ٱلظُّلُمَٰتِ أَن لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبْحَٰنَكَ إِنِّى كُنتُ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٨٧﴾

៨៧. ស្ហាន់-នូន (យ៉ូនូស) កាលគេបានចាកចេញទៅទាំងក្រេវក្រោធ ។ គេបានគិតថាយើងនឹងមិនឲ្យគេរងទុក្ខវេទនាទេ ។ ដូច្នេះគេបានអង្វរបួងសួង[យើង]ក្នុងភាពងងឹតថា៖ "ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ។ សូមថ្វាយសេចក្ដីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបាននៅក្នុងចំណោមជនទុច្ចរិត ។"

فَٱسْتَجَبْنَا لَهُۥ وَنَجَّيْنَٰهُ مِنَ ٱلْغَمِّ ۚ وَكَذَٰلِكَ نُـۨجِى ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

៨៨. ដូច្នេះយើងបានឆ្លើយតបគេ យើងបានជួយសង្គ្រោះគេឲ្យផុតពីទុក្ខព្រួយ ។ បែបនេះឯងដែល

យើងជួយសង្គ្រោះបណ្ដាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ៨៥-៨៨

1. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ تَمِيمٍ الْقُرَشِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ النَّيْسَابُورِيِّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْجَهْمِ، عَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِيمَا سَأَلَهُ الْمَأْمُونُ عَنْ عِصْمَةِ [اَلْأَنْبِيَاءِ] قَالَ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «ذَلِكَ يُونُسُ بْنُ مَتَّى (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، ''ذَهَبَ مُغَاضِباً'' لِقَوْمِهِ ''فَظَنَّ'' بِمَعْنَى اسْتَيْقَنَ ''أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ'' أَيْ لَنْ نُضَيِّقَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ،

១. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ៊ូ៌បានថ្លែងថា... អ៊ូលី ប៊ិន មូហ្ហាំម៉ាដ្ដ អាល់-យ៉ាហ្ហាំបានតំណាលតមកពី អាល់-រ៉ីដ្ធ៉ីsallallahu alayhi wa salamថាអាល់-ម៉ាកុ៌មូនបានសួរព្រះអង្គsallallahu alayhi wa salamអំពីអវិរុទ្ធភាព ។ ព្រះអង្គsallallahu alayhi wa salamមានវចនៈថា៖ "នោះគឺ យូនុស ប៊ិន ម៉ាត់តាalayhi salam *[២១:៨៧] កាលគេបានចាកចេញទៅទាំងក្រេវក្រោធ* ទៅរកប្រជារាសស្ត្រព្រះអង្គalayhi salam *គេបានគិតថា* មានន័យថាជឿជាក់ក្នុងចិត្ត *ថាយើងនឹងមិនឲ្យគេរងទុក្ខវេទនាទេ* ពោលគឺ មិនរឹតត្បិតជីវព្រឹត្តិព្រះអង្គalayhi salamទេ ។

وَ مِنْهُ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى: ''وَ أَمَّا إِذَا مَا ابْتَلاٰهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ'' أَيْ ضَيَّقَ وَ قَتَّرَ، ''فَنَادىٰ فِي الظُّلُمَاتِ'' أَيْ: ظُلْمَةِ اللَّيْلِ، وَ ظُلْمَةِ الْبَحْرِ، وَ ظُلْمَةِ بَطْنِ الْحُوتِ: ''أَنْ لاٰ إِلٰهَ إِلاّٰ أَنْتَ سُبْحاٰنَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظّاٰلِمِينَ'' لِتَرْكِي مِثْلَ هَذِهِ الْعِبَادَةِ الَّتِي قَدْ فَرَّغْتَنِي لَهَا فِي بَطْنِ الْحُوتِ، فَاسْتَجَابَ اللَّهُ لَهُ، وَ قَالَ تَعَالَى: ''فَلَوْ لاٰ أَنَّهُ كاٰنَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ * لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ''». فَقَالَ الْمَأْمُونُ: لِلَّهِ دَرُّكَ، يَا أَبَا الْحَسَنِ.** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٣٣، عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام) ١:١/٢٠١.)

ស្ដីអំពីរឿងនេះគឺព្រះបន្ទូលព្រះអង្គwa ta'ala *[៨៩:១៦] តែពេលព្រះម្ចាស់គេល្បងពិសោធគេ រឹតត្បិតគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតរបស់គេ* ពោលគឺ រឹតត្បិតនិងកាត់បន្ថយ ។ *ដូច្នេះគេបានអង្វរបួងសួង[យើង]ក្នុងភាពងងឹត* ពោលគឺ ភាពងងឹតនៃរាត្រីកាល ភាពងងឹតនៃសមុទ្រ និងភាពងងឹតនៅក្នុងពោះត្រីបាឡែន ។ *ថា៖ "ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ។ សូមថ្វាយសេចក្ដីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបាននៅក្នុងចំណោមជនទុច្ចរិត"* ព្រោះទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំalayhi salamបានចោលការគោរពសក្ការៈដូចនេះ ។ ដូច្នេះទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំalayhi salamសង្ឃឹមថានឹងបានគោរពសក្ការៈនៅក្នុងពោះត្រីបាឡែន ។ អល់ឡោះហ្ស៊ូwa ta'alaក៏បានឆ្លើយតបព្រះអង្គalayhi salam ។ អល់ឡោះហ្ស៊ូta'alaមានព្រះបន្ទូលថា៖ *[៣៧:១៤៤] បើសិនជាគេមិនមែនជាម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកថ្វាយសេចក្ដីស្ងើចសរសើរ[ចំពោះអល់ឡោះហ្ស៊ូ]ទេនោះ [៣៧:១៤៤] គេប្រាកដជានៅក្នុងពោះវាហូតដល់ថ្ងៃមួយដែលពួកគេនឹងរស់ពីស្លាប់ឡើងវិញជាមិនខាន ។* អាល់-ម៉ាកុ៌មូនបានទូលថា៖ "សូមឲ្យអល់ឡោះហ្ស៊ូwa ta'alaប្រទានពរជ័យដល់ព្រះអង្គsallallahu alayhi wa salam អាប៊ូ អាល់-ហ្ហាសាន់sallallahu alayhi wa salamអ៊ីយ ។"
(عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1: 201/ 1)

***

2. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زِيَادِ بْنِ جَعْفَرٍ الْهَمَدَانِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، وَ الْحُسَيْنُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ هِشَامٍ، وَ عَلِيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْوَرَّاقُ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالُوا: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْبَرْمَكِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الصَّلْتِ الْهَرَوِيُّ، عَنِ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِيمَا أَجَابَ بِهِ عَلِيَّ بْنَ مُحَمَّدِ بْنِ الْجَهْمِ فِي عِصْمَةِ الْأَنْبِيَاءِ، فَقَالَ لَهُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، أَ تَقُولُ بِعِصْمَةِ الْأَنْبِيَاءِ؟ فَقَالَ: «نَعَمْ، فَقُلْ مَا تَعْلَمُ» فَذَكَرَ الْآيَ، إِلَى أَنْ قَالَ: وَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ ذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغاٰضِباً فَظَنَّ أَنْ لَنْ

نَقْدِرَ عَلَيْهِ''.

២. [...] អាប៊ូ អាល់-ស្ហ្ល ត៌ អាល់-ហ្ការ៉ីបានតំណាលតមកពីអាល់- រ៉ីដ្ធ ﷺ កាលព្រះអង្គ ﷺ បានឆ្លើយតបអ៊ុលី ប៊ីន មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ីន អាល់-យ៉ាហ្ការ ២ អំពីអវិរុទ្ធភាពរបស់ព្រះសាស្តា ២ ។ លោកបានទូលព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "បុត្ត ﷺ ស៊ីសូលុលឡោះ ﷺ អ៊ីយ ព្រះអង្គ ﷺ និយាយអំពីអវិរុទ្ធភាពរបស់ព្រះសាស្តា ២ ១ មែនទេ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "ត្រូវហើយ សូមលោកថ្លែងអ្វីដែលលោកបានដឹងមក ។" លោកក៏បានលើកឡើងនូវអាយ៉ាសុ០មួយថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[២១:៨៧] កាលគេបានចាកចេញទៅទាំងក្រេវក្រោធ ។ គេបានគិតថាយើងនឹងមិនឲ្យគេរងទុក្ខវេទនាទេ ។"*

فَقَالَ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «وَ أَمَّا قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ ذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغاضِباً فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ'' إِنَّمَا ظَنَّ- بِمَعْنَى اسْتَيْقَنَ- أَنَّ اللهَ لَنْ يَضِيقَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ، أَ لاَ تَسْمَعُ قَوْلَ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ أَمَّا إِذَا مَا ابْتَلاَهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ'' أَيْ ضَيَّقَ عَلَيْهِ، وَ لَوْ ظَنَّ أَنَّ اللهَ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ لَكَانَ قَدْ كَفَرَ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٣٤، عيون أخبار الرّضا (عليه السّلام) ١٩١/١:١.)

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចន:ថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[២១:៨៧] កាលគេបានចាកចេញទៅទាំងក្រេវក្រោធ ។ គេបានគិតថាយើងនឹងមិនឲ្យគេរងទុក្ខវេទនាទេ ។* "គិតថា" ក្នុងន័យថាជឿជាក់ថាអល់ឡោះ ﷻ នឹងមិនរឹតត្បិតជីវព្រឹត្តិព្រះអង្គ ﷺ ឯណោះទេ ។ លោកមិនបានឮព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[៨៩:១៦] តែពេលព្រះម្ចាស់គេល្បងពិសោធគេ រឹតត្បិតគ្រឿងទ្រទ្រង់ជីវិតរបស់គេ* ទេ ? ពោលគឺ រឹតត្បិតជីវព្រឹត្តិនោះចំពោះព្រះអង្គ ﷺ ។ បើព្រះអង្គ ﷺ គិតថាអល់ឡោះ ﷻ មិនមានអំណាចលើព្រះអង្គ ﷺ ទេនោះ ព្រះអង្គ ﷺ ការ២ ១ ។" (عيون أخبار الرضا (عليه السلام) 1: 191 /1) 89:15-16

***

3. حَدَّثَنَا اَلْعَبَّاسُ بْنُ مَعْرُوفٍ، عَنْ سَعْدَانَ بْنِ مُسْلِمٍ، عَنْ صَبَّاحٍ اَلْمُزَنِيِّ، عَنِ اَلْحَرْثِ بْنِ حَصِيرَةَ، عَنْ حَبَّةَ اَلْعُرَنِيِّ، قَالَ: قَالَ أَمِيرُ اَلْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: «إِنَّ اَللَّهَ عَرَضَ وَلاَيَتِي عَلَى أَهْلِ اَلسَّمَاوَاتِ وَ عَلَى أَهْلِ اَلْأَرْضِ، أَقَرَّ بِهَا مَنْ أَقَرَّ، وَ أَنْكَرَهَا مَنْ أَنْكَرَ، أَنْكَرَهَا يُونُسُ فَحَبَسَهُ اَللَّهُ فِي بَطْنِ اَلْحُوتِ حَتَّى أَقَرَّ بِهَا». (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , جلد ١ , صفحة ٧٥)

៣. [..] ហ្ការ ២ បាស្ធ ២ អាល់-អ៊ីរ៉ានីបានតំណាលថា អាមីរុល-មុមីនីន ﷺ មានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះ ﷻ បានបង្ហាញវីឡាយ៉ាសុ០ខ្ញុំ ﷺ ចំពោះប្រជានិករមេយនិងប្រជានិករផែនដី ។ អ្នកណាព្រមទទួលវីឡាយ៉ាសុ០នោះមកហើយ អ្នកបានទទួលវីឡាយ៉ាសុ០នោះ ។ អ្នកណាបានដិសេធវីឡាយ៉ាសុ០នោះមកហើយអ្នកនោះបានច្រានចោលវីឡាយ៉ាសុ០នោះ ។ យូនុស ﷺ បានផ្ទាក(ទទួលស្គាល់)វីឡាយ៉ាសុ០នេះ ដូច្នេះអល់ឡោះ ﷻ បានចាប់ខ្លួនព្រះអង្គ ﷺ ទុកនៅក្នុងពោះត្រីបាឡែន ទាល់តែព្រះអង្គ ﷺ ព្រមទទួលវីឡាយ៉ាសុ០នេះ ។" (بصائر الدرجات: 95 /1) 10:98

***

4. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْعَاصِمِيُّ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَسَنِ التَّيْمُلِيِّ، عَنْ عَمْرِو بْنِ عُثْمَانَ، عَنْ أَبِي جَمِيلَةَ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، قَالَ: قَالَ لَهُ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ خُرَاسَانَ بِالرَّبَذَةِ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، لَمْ أُرْزَقْ وَلَداً. فَقَالَ لَهُ: «إِذَا رَجَعْتَ إِلَى بِلَادِكَ وَ أَرَدْتَ أَنْ تَأْتِيَ أَهْلَكَ فَاقْرَأْ إِذَا أَرَدْتَ ذَلِكَ: "وَ ذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغاضِباً فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنادى فِي الظُّلُماتِ أَنْ لا إِلهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ

الظَّالِمِينَ" إِلَى ثَلَاثِ آيَاتٍ، فَإِنَّكَ سَتُرْزَقُ وَلَداً إِنْ شَاءَ اللَّهُ.

៤. មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន យ៉ាក្ទុ៍គូប... អាប៊ូ យ៉ាមីឡាស់បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ៊ុាប់ឌុលឡោះហ៍ صلوات الله عليه والسلام ថាបុរសអ្នកស្រុកឃូរ៉សានបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នៅឯអាល់-រ៉ប់ស៊ាស់ថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទូលបង្គំមិនមានកូនទេ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពេលលោកត្រឡប់ទៅស្រុកលោកវិញ ពេលលោកចង់ទៅរកភរិយាលោក ចូរលោកសូត្រថា៖ *[២១:៨៥] អ៊ិសម៉ាអ៊ីល អ៊ិដ្ររីស និងស៊ុល-គិហ្វលី ទាំងអស់គ្នាជាបុគ្គលមានអំណត់[លើមាគ៌ាអល់ឡោះហ៍] ។ [២១:៨៦] យើងបានឲ្យពួកគេចូលជ្រកក្រោមមេត្តាធម៌នៃយើង ។ ពួកគេនៅក្នុងចំណោមសច្ចការី ។ [២១:៨៧] ស៊ាន់-នូន (យូនូស) កាលគេបានចាកចេញទៅទាំងក្រេវក្រោធ ។ គេបានគិតថាយើងនឹងមិនឲ្យគេរងទុក្ខវេទនាទេ ។ ដូច្នេះគេបានអង្វរបួងសួង[យើង]ក្នុងភាពងងឹតថា៖ "ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ។ សូមថ្វាយសេចក្ដីរុងរឿងចំពោះព្រះអង្គ ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបាននៅក្នុងចំណោមជនទុច្ចរិត ។"* បីអាយ៉ាស់ លោកនឹងមានកូន បើអល់ឡោះហ៍ ﷻ មានព្រះបំណងដូច្នេះមែន ។" (الكافي 6: 10 /10)

وَزَكَرِيَّآ إِذۡ نَادَىٰ رَبَّهُۥ رَبِّ لَا تَذَرۡنِي فَرۡدٗا وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلۡوَٰرِثِينَ ﴿٨٩﴾

៨៩. ស៊ាការីយ៉ា កាលគេបានបួងសួងព្រះម្ចាស់គេថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាកុំទុកឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនៅតែឯង (គ្មានកូនចៅ) ឡើយ ។ ព្រះអង្គជាអ្នកស្នងកេរដំណែលប្រសើរបំផុត ។"

فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ وَوَهَبۡنَا لَهُۥ يَحۡيَىٰ وَأَصۡلَحۡنَا لَهُۥ زَوۡجَهُۥٓۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْ يُسَٰرِعُونَ فِي ٱلۡخَيۡرَٰتِ وَيَدۡعُونَنَا رَغَبٗا وَرَهَبٗاۖ وَكَانُواْ لَنَا خَٰشِعِينَ ﴿٩٠﴾

៩០. ដូច្នេះយើងបានឆ្លើយតបគេ ។ យើងបានប្រទានយ៉ាស់យ៉ាឲ្យគេ ហើយបានធ្វើឲ្យភរិយាគេបានជាសះស្បើយឲ្យគេ ។ ការពិតពួកគេតែងតែម្ទីម្នាប្រព្រឹត្តអំពើល្អនិងបួងសួងយើង ដោយសេចក្ដីសង្ឃឹមនិងសេចក្ដីខ្លាចក្រែង[ស៊ប់ចិត្ត] ។ ពួកគេតែងតែដាក់ខ្លួនចំពោះយើង [ដោយសេចក្ដីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៨៩-៩០

1. مُحَمَّدُ بْنُ اَلْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مُوسَى اَلنَّوْفَلِيُّ، بِإِسْنَادِهِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ دَاوُدَ، قَالَ: حَدَّثَنِي رَجُلٌ مِنْ وُلْدِ رَبِيعَةَ بْنِ عَبْدِ مَنَافٍ: أَنَّ رَسُولَ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) لَمَّا بَارَزَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) عَمْراً رَفَعَ يَدَيْهِ، ثُمَّ قَالَ: «اَللَّهُمَّ إِنَّكَ أَخَذْتَ مِنِّي عُبَيْدَةَ بْنَ اَلْحَارِثِ يَوْمَ بَدْرٍ، وَ أَخَذْتَ مِنِّي حَمْزَةَ يَوْمَ أُحُدٍ، وَ هَذَا عَلِيٌّ فَلاَ تَذَرْنِي فَرْداً وَ أَنْتَ خَيْرُ اَلْوَارِثِينَ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٣٩، تأويل الآيات ٣٢٩/٣:١.)

១. មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន អាល់-អ៊ុាប់បាស់... រ៉ប៊ីអ៊ុាស់ អ៊ុាប់ឌូ ម៉ាណាហ្វ៍បានតំណាលថា កាលរ៉ស៊ូលុលឡោះហ៍ ﷺ បានបញ្ជូនអ៊ុាលី صلوات الله عليه والسلام ទៅប្រយុទ្ធតតួទល់នឹងអ៊ុាំរ៉ូ (គឺ ប៊ិន អ៊ុាប់ឌូ វ៉ាដ់) ព្រះអង្គ ﷺ បានលើកដៃឡើង មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ៍ ﷻ អើយ ព្រះអង្គ ﷻ បានយកអ៊ុបៃដាស់ ប៊ិន អាល់-ហារីស្ហ៍ពីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ នាសមរភូមិបាដារ៍ ។ ព្រះអង្គ ﷻ បានយកហាំស៊ាស់ពីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ﷺ

នាសមរភូមិអ៊ូហ៊្វូដ ។ នេះគឺអ៊ុលីصلوات الله عليه والسلام *[២១:៨៩] សូមព្រះមេត្តាកុំទុកឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនៅតែឯងឡើយ ។ ព្រះអង្គជាអ្នកស្នងកេរដំណែលប្រសើរបំផុត ។"* (تأويل الآيات 1: 329/ 13)

***

2. فِي اَلْكَافِي مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ اَلْحَكَمِ عَنْ رَجُلٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: مَنْ أَرَادَ أَنْ يُحْبَلَ لَهُ فَلْيُصَلِّ رَكْعَتَيْنِ بَعْدَ اَلْجُمُعَةِ يُطِيلُ فِيهِمَا اَلرُّكُوعَ وَ اَلسُّجُودَ، ثُمَّ يَقُولُ: اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْئَلُكَ بِمَا سَأَلَكَ بِهِ زَكَرِيَّا إِذْ قَالَ: رَبِّ لاٰ تَذَرْنِي فَرْداً وَ أَنْتَ خَيْرُ اَلْوٰارِثِينَ، اَللَّهُمَّ هَبْ لِي ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً اِنَّكَ سَمِيعُ اَلدُّعَاءِ اَللَّهُمَّ بِاسْمِكَ اِسْتَحْلَلْتُهَا، وَ فِي أَمَانَتِكَ أَخَذْتُهَا، فَإِنْ قَضَيْتَ فِي رَحِمِهَا وَلَداً فَاجْعَلْهُ غُلاَماً مُبَارَكاً زَكِيّاً، وَ لاَ تَجْعَلْ لِلشَّيْطَانِ فِيهِ نَصِيباً وَ لاَ شِرْكاً. (تفسير نور الثقلين , جلد ٣ , صفحة ٤٥٦)

២. នៅក្នុងសាត្រា អាល់-កាហ្វី... មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន មុស្លីមបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ យ៉ាក្វ៉ហ្វារصلوات الله عليه والسلامដែលមានវចនៈថា៖ "បុគ្គលណាចង់ឲ្យ(ភរិយាខ្លួន)មានផ្ទៃពោះ ចូរបុគ្គលនោះស្ម័ឡាត់ពីររ៉ក់អ៊ាត់បន្ទាប់ពីយ៉ូមូអ៊ាត់ដោយពន្យាររ៉ូគុអ៍និងពន្យារស៊ូយ៉ូដឲ្យយូរ បន្ទាប់ពីនោះឲ្យបុគ្គលនោះសូត្រថា៖ "អល់ឡោះហ្វ៍عزوجلអឺយ សូមព្រះអង្គعزوجلមេត្តាប្រទានកូនចៅល្អឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ ព្រះអង្គعزوجلជាអ្នកដឹងឮការអង្វរបួងសួង ។ អល់ឡោះហ្វ៍عزوجلអឺយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំគិតថាគេនឹងអនុញ្ញាតឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក្នុងព្រះនាមព្រះអង្គعزوجل ហើយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងទទួលយកកូនចៅនោះតាមការផ្ទុកផ្ដាក់របស់ព្រះអង្គعزوجل ។ ដូច្នេះបើព្រះអង្គعزوجلសម្រេចឲ្យមានកូនក្នុងផ្ទៃនាង សូមព្រះអង្គعزوجلឲ្យកូននោះជាកូនប្រុសប្រកបដោយពរជ័យបរិសុទ្ធ សូមព្រះអង្គعزوجلកុំឲ្យស្ហៃតន្លلعن اللهចូលរួមចំណែកនិងហ៊ុយហាយក្នុងរឿងនេះឡើយ ។" (តាហ្វ៉សៀរ នូរ អាល់-ស្ហាក៏ឡែន៍ វគ្គ២១ ហ្វាឌីស្ហ១៥៥)

***

3. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ اَلْحَكَمِ عَنْ سَيْفِ بْنِ عَمِيرَةَ عَنْ أَبِي بَكْرٍ اَلْحَضْرَمِيِّ عَنِ اَلْحَارِثِ اَلنَّضْرِيِّ قَالَ قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اَللَّهِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: إِنِّي مِنْ أَهْلِ بَيْتٍ قَدِ اِنْقَرَضُوا وَ لَيْسَ لِي وَلَدٌ؟ فَقَالَ: اُدْعُ وَ أَنْتَ سَاجِدٌ: ''رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيّاً «رَبِّ لاٰ تَذَرْنِي فَرْداً وَ أَنْتَ خَيْرُ اَلْوٰارِثِينَ»'' قَالَ: فَفَعَلْتُ فَوُلِدَ لِي عَلِيٌّ وَ اَلْحُسَيْنُ. (تفسير نور الثقلين , جلد ٣ , صفحة ٤٥٦)

៣. មូហ៊ាំម៉ាដ់ ប៊ិន យ៉ាស្ហ៊យ៉ា... អាល់-ហ្វារីស្ហ អាល់-ណាដ្ហ៍រីបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូលអាប៊ូអ៊ាប់ឌុលឡោះហ្វ៍صلوات الله عليه والسلامថា៖ "គ្រួសារទូលបង្គំនឹងដាច់ពូជព្រោះទូលបង្គំពុំមានកូនប្រុសទេ ។" ព្រះអង្គصلوات الله عليه والسلامមានវចនៈថា៖ "ចូរលោកបួងសួងក្នុងពេលស៊ូយ៉ូដថា៖ "ព្រះម្ចាស់عزوجلអឺយ សូមព្រះអង្គعزوجلប្រទានឲ្យទូលបង្គំនូវកូនប្រុសមួយដែលមកពីព្រះអង្គعزوجل ។ ព្រះម្ចាស់عزوجلអឺយ *[២១:៨៩] សូមព្រះមេត្តាកុំទុកឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនៅតែឯងឡើយ ។ ព្រះអង្គជាអ្នកស្នងកេរដំណែលប្រសើរបំផុត ។"* លោក (អ្នកអធិប្បាយ) បានថា៖ "ខ្ញុំក៏បានធ្វើបែបនេះ ។ ខ្ញុំក៏បានអ៊ុលី និង អាល់-ហ្វ៊ូសៃន៍ ។" (តាហ្វ៉សៀរ នូរ អាល់-ស្ហាក៏ឡែន៍ វគ្គ២១ ហ្វាឌីស្ហ១៥៦)

--

وَٱلَّتِيٓ أَحۡصَنَتۡ فَرۡجَهَا فَنَفَخۡنَا فِيهَا مِن رُّوحِنَا وَجَعَلۡنَٰهَا وَٱبۡنَهَآ ءَايَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ ﴿٩١﴾

៩១. ស្ត្រីម្នាក់ (ម៉ារយ៉ាំ) ដែលបានរក្សាព្រហ្មចរិយភាព[បានយ៉ាងសុក្រឹត] យើងបានផ្លុំព្រះវិញ្ញាណយើងទៅក្នុងខ្លួននាង ហើយយើងបានឲ្យនាងនិងបុត្ររបស់នាងទៅជាសញ្ញាមួយសម្រាប់ពិភពទាំងពួង ។

إِنَّ هَٰذِهِۦٓ أُمَّتُكُمۡ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ وَأَنَا۠ رَبُّكُمۡ فَٱعۡبُدُونِ ٩٢

៩២. ពិតណាស់ សហគមន៍នេះរបស់ពួកអ្នកជាសហគមន៍តែមួយ ។ អញជាព្រះម្ចាស់របស់ពួកអ្នក ដូច្នេះចូរពួកអ្នកគោរពបូជាអញ ។

وَتَقَطَّعُوٓاْ أَمۡرَهُم بَيۡنَهُمۡۖ كُلٌّ إِلَيۡنَا رَٰجِعُونَ ٩٣

៩៣. ពួកគេបានបំបែករឿងពួកគេ (គឺបំបែកសាសនាពួកគេជានិកាយ) រវាងគ្នានិងគ្នា ។ ទាំងអស់គ្នានឹងត្រូវវិលត្រឡប់មកឯយើងវិញ [និងត្រូវជំនុំជម្រះ] ។

فَمَن يَعۡمَلۡ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤۡمِنٞ فَلَا كُفۡرَانَ لِسَعۡيِهِۦۖ وَإِنَّا لَهُۥ كَٰتِبُونَ ٩٤

៩៤. អ្នកណាមួយសាងអំពើល្អ [ផ្តល់ប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍មនុស្ស និងប្រព្រឹត្តដើម្បីអល់ឡោះហ្ស៊ា] ហើយជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា គេនឹងមិនបដិសេធការខំប្រឹងប្រែងប្រព្រឹត្តរបស់អ្នកនោះទេ ។ យើងនឹងកត់ត្រា[ទង្វើនោះ]ទុកឲ្យអ្នកនោះ ។

وَحَرَٰمٌ عَلَىٰ قَرۡيَةٍ أَهۡلَكۡنَٰهَآ أَنَّهُمۡ لَا يَرۡجِعُونَ ٩٥

៩៥. ហាម[ប្រជានិករនៃ]ស្រុកមួយដែលយើងបានកម្ទេចចោល មិនឲ្យពួកគេវិលត្រឡប់មកវិញទេ

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៩១-៩៥

1. بعض المعاصرين في كتاب له في الرجعة: بالإسناد، في قوله تعالى: ''وَ حَرَامٌ عَلىٰ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لاَ يَرْجِعُونَ''. قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ): «كُلُّ قَرْيَةٍ أَهْلَكَ اللَّهُ أَهْلَهَا بِالْعَذَابِ لاَ يَرْجِعُونَ فِي الرَّجْعَةِ، وَ أَمَّا فِي الْقِيَامَةِ فَيَرْجِعُونَ، وَ مَنْ مَحَضَ الْإِيمَانَ مَحْضاً، وَ غَيْرُهُمْ مِمَّنْ لَمْ يَهْلِكُوا بِالْعَذَابِ وَ مَحَضُوا الْكُفْرَ مَحْضاً يَرْجِعُونَ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٤٠، الرجعة للميرزا محمّد مؤمن الأسترآبادي: ٢٠ «مخطوط».)

១. មនុស្សសហាកាលមួយចំនួនក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ﷻ ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិលត្រឡប់វិញ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានដែលស្តីអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអល់ឡោះហ្ស៊ា تعالى *[២១:៩៥] ហាម[ប្រជានិករនៃ]ស្រុកមួយដែលយើងបានកម្ទេចចោល មិនឲ្យពួកគេវិលត្រឡប់មកវិញទេ ។* អាល់-ស្ស៊ីឌ្ទីក្ី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា: "គ្រប់ស្រុកដែលអល់ឡោះហ្ស៊ា ﷻ បានកម្ទេចប្រជានិករចោលដោយទណ្ឌកម្មនោះ នឹងមិនបានវិលត្រឡប់មកវិញទេក្នុងនិវត្តន៍កាល (الرجعة) ។ ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ពួកគេនឹងត្រូវត្រឡប់មកវិញ គឺបុគ្គលអ្នកមានជំនឿបរិសុទ្ធនិងបុគ្គលឯទៀតដែលមិនត្រូវកម្ទេចចោលដោយទណ្ឌកម្មទេ ។ ឯពួកបដិសេធសទ្ធាយ៉ាងដាច់អហង្ការនឹងត្រូវវិលត្រឡប់មកវិញ ។" (الرجعة للميرزا محمد مؤمن الأسترآبادي: 20 «مخطوط»)

حَتَّىٰٓ إِذَا فُتِحَتۡ يَأۡجُوجُ وَمَأۡجُوجُ وَهُم مِّن كُلِّ حَدَبٖ يَنسِلُونَ ٩٦

៩៦. មុនពេលគេដោះលែងយ៉ាកុ៌យ្ជូជ និងម៉ាកុ៌យ្ជូជ ពួកវានឹងលេចឡើងពីទីខ្ពស់នីមួយ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៩៦

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ أَحْمَدَ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْزَةَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ- فِي حَدِيثِ خَبَرِ ذِي الْقَرْنَيْنِ ، ... قَالَ فِيهِ: «إِذَا كَانَ قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ فِي آخِرِ الزَّمَانِ انْهَدَمَ ذَلِكَ السَّدُّ، وَ خَرَجَ يَأْجُوجُ وَ مَأْجُوجُ إِلَى الدُّنْيَا، وَ أَكَلُوا النَّاسَ، وَ هُوَ قَوْلُهُ تَعَالَى: ''حَتَّى إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَ مَأْجُوجُ وَ هُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ''».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٤٠، تفسير القمّيّ ٢:٤٠.)

១. អ៊ុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានថ្លែងថា... អាប៊ូ បាស្ស៊ៀរបានធ្វើសេចក្ដីរាយការណ៍ថានៅក្នុងហ្ដាឌ៊ីស្ស មួយស្ដីអំពី ស ស ុ ីល ក ា ្ យ ណ ៍ ព្រ ះ អ ង្គ (صلوات الله عليه والسلام) (គឺអាល់-ស ្ ម ូ ន ី ក ុ (صلوات الله عليه والسلام)) មានវចន:ថា៖ "មុនថ្ងៃជំនុំជម្រះ នាអវសានកាល ទំនប់នឹងរលំ យ៉ាកុ៌ យ្ហ្ជ ូ ជ និងម៉ាកុ៌ យ្ហ្ជ ូ ជ នឹងចេញមកឯលោកនេះ មកស៊ីមនុស្ស ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ដ៑ាលា تعالى *[២១:៩៦] មុនពេលគេដោះលែងយ៉ាកុ៌ យ្ហ្ជ ូ ជ និងម៉ាកុ៌ យ្ហ្ជ ូ ជ ពួកវានឹងលេចឡើងពីទីខ្ពស់នីមួយៗ"* (تفسير القمّي 2: 40)

***

2. الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْأَشْعَرِيُّ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ الْعَلَاءِ عَنْ مُجَاهِدٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ سُئِلَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) عَنِ الْخَلْقِ فَقَالَ خَلَقَ اللَّهُ أَلْفاً وَ مِائَتَيْنِ فِي الْبَرِّ وَ أَلْفاً وَ مِائَتَيْنِ فِي الْبَحْرِ وَ أَجْنَاسُ بَنِي آدَمَ سَبْعُونَ جِنْساً وَ النَّاسُ وُلْدُ آدَمَ مَا خَلَا يَأْجُوجَ وَ مَأْجُوجَ.

២. អាល់-ហ្ជ ូ ស ៃ ន ៍ ប ិ ន ម ូ ហ ្ គ ាំ ម ៉ ា ដ ុ ំ អ ា ល ់ - អ ា ស ្ ស ុ អ ុ រ ី ... អ ុ ីប ន ្ ធ អ ុ ប ់ ប ា ស ់ ប ា ន ត ំ ណ ា ល ថ ា ខ ្ ញ ុ ំ ប ា ន ស ួ រ អ ា ម ី រ ុ ល - ម ុ ម ី ន ី ន (صلوات الله عليه والسلام) អ ំ ព ី ស ត ្ ត ូ ល ោ ក ។ ព ្ រ ះ អ ង ្ គ (صلوات الله عليه والسلام) មានវចន:ថា៖ "អល់ឡោះហ្ដ៑ា (عز وجل) បានបង្កើតមួយពាន់ពីររយពូជនៅលើដីគោក មួយពាន់ពីររយពូជនៅក្នុងសមុទ្រ ។ ព្រះអង្គ (عز وجل) បានធ្វើឲ្យកូនអាដ្ដាំ (عليه السلام) មានចិតសិបពូជ ហើយមនុស្សជាកូនអាដ្ដាំ (عليه السلام) លើកលែងតែយ៉ាកុ៌ យ្ហ្ជ ូ ជ និងម៉ាកុ៌ យ្ហ្ជ ូ ជ ទេ ។" (អាល់-កាហ្ជ ី ហ្ដាឌ ី ស ្ ស 14722 ឬ 274 /220 :8 الكافي)

وَٱقۡتَرَبَ ٱلۡوَعۡدُ ٱلۡحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَٰخِصَةٌ أَبۡصَٰرُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ يَٰوَيۡلَنَا قَدۡ كُنَّا فِي غَفۡلَةٖ مِّنۡ هَٰذَا بَلۡ كُنَّا ظَٰلِمِينَ ٩٧

៩៧. សន្យាពិតប្រាកដនឹងខិតមកជិត ។ ភ្នែករបស់ពួកបដិសេធសទ្ធានឹងសម្លឹងមើលមិនប្រិចៃ "យើងវិនាសធំហើយ យើងបានព្រងើយកន្ដើយអំពីរឿងនេះ ។ ការពិតយើងជាជនទុច្ចរិត ។"

إِنَّكُمۡ وَمَا تَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنتُمۡ لَهَا وَٰرِدُونَ ٩٨

៩៨. ពួកអ្នក [ដែលជាជនទុច្ចរិត ជនគោរពបូជារូបបដិមា ។ ល ។] និងអ្វីដែលពួកអ្នកគោរពបូជាក្រៅពីអល់ឡោះហ្ដ៑ានោះសុទ្ធតែជាឧសរបស់នរក ។ ពួកអ្នកនឹងទៅក្នុងនោះ ។

لَوۡ كَانَ هَٰٓؤُلَآءِ ءَالِهَةٗ مَّا وَرَدُوهَاۖ وَكُلّٞ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٩٩

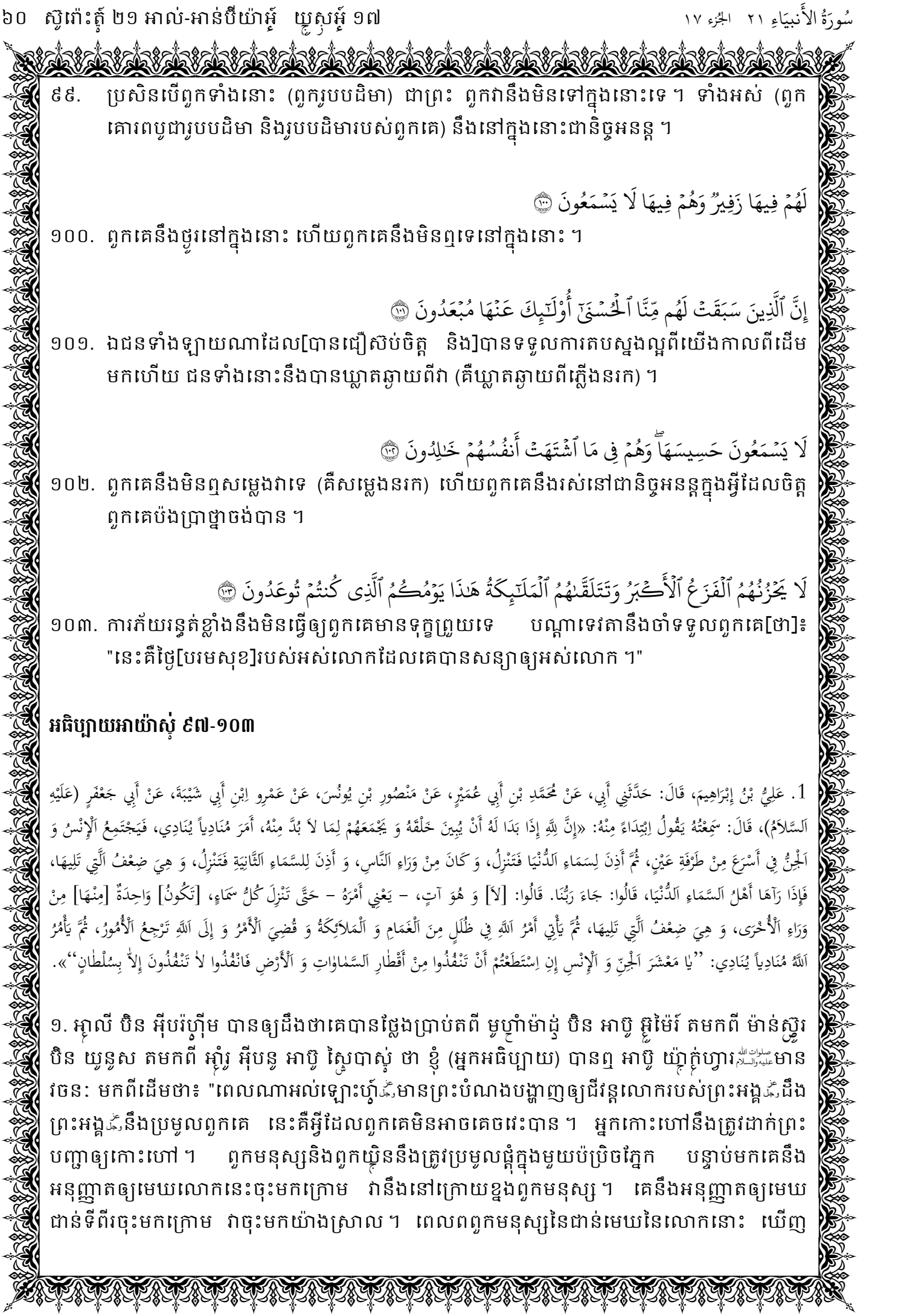

៩៩. ប្រសិនបើពួកទាំងនោះ (ពួករូបបដិមា) ជាព្រះ ពួកវានឹងមិនទៅក្នុងនោះទេ ។ ទាំងអស់ (ពួកគោរពបូជារូបបដិមា និងរូបបដិមារបស់ពួកគេ) នឹងនៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ។

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾

១០០. ពួកគេនឹងថ្ងូរនៅក្នុងនោះ ហើយពួកគេនឹងមិនឮទេនៅក្នុងនោះ ។

إِنَّ ٱلَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُم مِّنَّا ٱلْحُسْنَىٰٓ أُوْلَٰٓئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

១០១. ឯជនទាំងឡាយណាដែល[បានជឿសប់ចិត្ត និង]បានទទួលការតបស្នងល្អពីយើងកាលពីដើមមកហើយ ជនទាំងនោះនឹងបានឃ្លាតឆ្ងាយពីវា (គឺឃ្លាតឆ្ងាយពីភ្លើងនរក) ។

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا ۖ وَهُمْ فِى مَا ٱشْتَهَتْ أَنفُسُهُمْ خَٰلِدُونَ ﴿١٠٢﴾

១០២. ពួកគេនឹងមិនឮសម្លេងវាទេ (គឺសម្លេងនរក) ហើយពួកគេនឹងរស់នៅជានិច្ចអនន្តក្នុងអ្វីដែលចិត្តពួកគេប៉ងប្រាថ្នាចង់បាន ។

لَا يَحْزُنُهُمُ ٱلْفَزَعُ ٱلْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّىٰهُمُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ هَٰذَا يَوْمُكُمُ ٱلَّذِى كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٠٣﴾

១០៣. ការភ័យរន្ធត់ខ្លាំងនឹងមិនធ្វើឲ្យពួកគេមានទុក្ខព្រួយទេ បណ្តាទេវតានឹងចាំទទួលពួកគេ[ថា]ៈ "នេះគឺថ្ងៃ[បរមសុខ]របស់អស់លោកដែលគេបានសន្យាឲ្យអស់លោក ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៩៧-១០៣

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي عُمَيْرٍ، عَنْ مَنْصُورِ بْنِ يُونُسَ، عَنْ عَمْرِو اِبْنِ أَبِي شَيْبَةَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ اِبْتِدَاءً مِنْهُ: «إِنَّ لِلَّهِ إِذَا بَدَا لَهُ أَنْ يُبِينَ خَلْقَهُ وَ يَجْمَعَهُمْ لِمَا لاَ بُدَّ مِنْهُ، أَمَرَ مُنَادِياً يُنَادِي، فَيَجْتَمِعُ اَلْإِنْسُ وَ اَلْجِنُّ فِي أَسْرَعَ مِنْ طَرْفَةِ عَيْنٍ، ثُمَّ أَذِنَ لِسَمَاءِ اَلدُّنْيَا فَتَنْزِلُ، وَ كَانَ مِنْ وَرَاءِ اَلنَّاسِ، وَ أَذِنَ لِلسَّمَاءِ اَلثَّانِيَةِ فَتَنْزِلُ، وَ هِيَ ضِعْفُ اَلَّتِي تَلِيهَا، فَإِذَا رَآهَا أَهْلُ اَلسَّمَاءِ اَلدُّنْيَا، قَالُوا: جَاءَ رَبُّنَا. قَالُوا: [لاَ] وَ هُوَ آتٍ، - يَعْنِي أَمْرَهُ - حَتَّى تَنْزِلَ كُلُّ سَمَاءٍ، [تَكُونُ] وَاحِدَةٌ [مِنْهَا] مِنْ وَرَاءِ اَلْأُخْرَى، وَ هِيَ ضِعْفُ اَلَّتِي تَلِيهَا، ثُمَّ يَأْتِي أَمْرُ اَللَّهِ فِي ظُلَلٍ مِنَ اَلْغَمَامِ وَ اَلْمَلاَئِكَةُ وَ قُضِيَ اَلْأَمْرُ وَ إِلَى اَللَّهِ تَرْجِعُ اَلْأُمُورُ، ثُمَّ يَأْمُرُ اَللَّهُ مُنَادِياً يُنَادِي: ''يَا مَعْشَرَ اَلْجِنِّ وَ اَلْإِنْسِ إِنِ اِسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ اَلسَّمَاوَاتِ وَ اَلْأَرْضِ فَانْفُذُوا لاَ تَنْفُذُونَ إِلاَّ بِسُلْطَانٍ''».

១. អ៊ីលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម បានឲ្យដឹងថាគេបានថ្លែងប្រាប់តពី មូហ្ហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន អាប៊ូ អ្ហ៊ូម៉ៃរ៉ៃ តមកពី ម៉ាន់ស្ហ៊ូរ ប៊ិន យូនូស តមកពី អ៊ាំរ អ៊ីបនូ អាប៊ូ ស្ហ៊ៃបាស់ ថា ខ្ញុំ (អ្នកអធិប្បាយ) បានឮ អាប៊ូ ឃ្ហ៊ាតុ ហ្ហារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ មកពីដើមថាៈ "ពេលណាអល់ឡោះ ហ្ហ៊ីជ ﷻ មានព្រះបំណងបង្ហាញឲ្យជីវន្តលោករបស់ព្រះអង្គ ﷻ ដឹងព្រះអង្គ ﷻ នឹងប្រមូលពួកគេ នេះគឺអ្វីដែលពួកគេមិនអាចគេចវេះបាន ។ អ្នកកោះហៅនឹងត្រូវដាក់ព្រះបញ្ជាឲ្យកោះហៅ ។ ពួកមនុស្ស និងពួកយ៉ិន នឹងត្រូវប្រមូលផ្តុំក្នុងមួយប៉ប្រិចភ្នែក បន្ទាប់មកគេនឹងអនុញ្ញាតឲ្យមេយលោកនេះចុះមកក្រោម វានឹងនៅក្រោយខ្នងពួកមនុស្ស ។ គេនឹងអនុញ្ញាតឲ្យមេយជាន់ទីពីរចុះមកក្រោម វាចុះមកយ៉ាងស្រាល ។ ពេលពពួកមនុស្ស នៃជាន់មេយនៃលោកនោះ ឃើញ

បែបនេះ ពួកគេនឹងថា៖ "ព្រះម្ចាស់ﷻ យើងមកហើយ !" អ្នកកោះហៅនឹងថា៖ "ទេ ! វានៅតែមក" មានន័យថាព្រះរាជបញ្ជារបស់ព្រះអង្គﷻ លុះត្រាតែមេយទាំងអស់នឹងចុះមក ទៅជាតែមួយជាមួយមេយងទៀតវាចុះមកយ៉ាងស្រាល ។ បន្ទាប់មក ព្រះបញ្ជាអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻនឹងមកក្នុងភាពងងឹតពីដុំពពក ព្រមទាំងពួកទេវតា និងការបំពេញព្រះរាជបញ្ជា ហើយកិច្ចការ(ព្រះរាជបញ្ជា)ទាំងអស់នឹងវិលទៅអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻវិញ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻព្រះរាជបញ្ជាឲ្យអ្នកកោះហៅប្រកាសថា *[៥៥:៣៣] ពពួកយ៉ូ្ជន ពពួកមនុស្ស អ៊ីយ បើពួកអ្នកអាចឆ្លងកាត់ព្រំប្រទល់មេយនិងផែនដីបាន ចូរពួកអ្នកឆ្លងកាត់ទៅ តែពួកអ្នកនឹងមិនអាចឆ្លងកាត់ទៅបានទេ ក្រៅតែតែដោយមានអាជ្ញា [ដែលអល់ឡោះហ្ស៊ីប្រទានឲ្យពួកអ្នក] ។*

قَالَ: وَ بَكَى (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) حَتَّى إِذَا سَكَتَ، قُلْتُ: جَعَلَنِيَ اَللَّهُ فِدَاكَ، يَا أَبَا جَعْفَرٍ، وَ أَيْنَ رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ أَمِيرُ اَلْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) وَ شِيعَتُهُ؟. فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ): «رَسُولُ اَللَّهِ (صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) وَ شِيعَتُهُ، عَلَى كُثْبَانٍ مِنَ اَلْمِسْكِ اَلْأَذْفَرِ، عَلَى مَنَابِرَ مِنْ نُورٍ، يَحْزَنُ اَلنَّاسُ وَ لاَ يَحْزَنُونَ، وَ يَفْزَعُ اَلنَّاسُ وَ لاَ يَفْزَعُونَ»

លោក(អ្នកអធិប្បាយ)បានថា៖ "ព្រះអង្គﷺ បានយំ ។" ពេលព្រះអង្គﷺ ស្ងៀយបន្តិច ខ្ញុំបានថា៖ "សូមអល់ឡោះហ្ស៊ីﷻ ជូ្ជ ទូលបង្គំដើម្បីព្រះអង្គﷺ ឱ អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ប ហ្ជារﷺ អ៊ីយ តើរ៉ាស៊ូលុលឡោះﷺ អាមីរុល-មុអ៊ីមីនីនﷺ និងស្ដ្រីអ៊ីមុ៉ាសុ់ររបស់អស់ព្រះអង្គﷺ នឹងនៅឯណាទៅ ?" អាប៊ូ យ៉ាកុ៊ប ហ្ជារﷺ មានវចន:ថា៖ "រ៉ាស៊ូលុលឡោះﷺ អាមីរុល-មុអ៊ីមីនីនﷺ និងបណ្ដាស្ដ្រីអ៊ីមុ៉ាសុ់ររបស់អស់ព្រះអង្គﷺ នឹងនៅលើទូលមុសក៌(គ្រឿងក្រអូប)និងរមៀត លើទេវិការពន្លឺ ។ ប្រជារាស្ត្រនឹងព្ជួយបារម្ភ ពួកគេទាំងនោះ(គឺស្ដ្រីអ៊ីមុ៉ាសុ់)នឹងមិនព្ជួយបារម្ភទេ ប្រជារាស្ត្រនឹងស្លន់ ពួកគេទាំងនោះ(គឺស្ដ្រីអ៊ីមុ៉ាសុ់)នឹងមិនស្លន់ទេ ។

ثُمَّ تَلاَ هَذِهِ اَلْآيَةَ: ''مَنْ جاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْها وَ هُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ''. «فَالْحَسَنَةُ: وَلاَيَةُ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)» ثُمَّ قَالَ: ''لاٰ يَحْزُنُهُمُ اَلْفَزَعُ اَلْأَكْبَرُ وَ تَتَلَقّٰاهُمُ اَلْمَلاٰئِكَةُ هٰذا يَوْمُكُمُ اَلَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ''. قَوْلُهُ تَعَالَى: ''بِسُلْطٰانٍ'' أَيْ بِحُجَّةٍ.** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفحة : ٢٣٨، تفسير القمّيّ ٢:٧٧ و ٣٤٥.)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷺ បានសូត្រអាយ៉ាស៊ុ់នេះ *[២៧:៨៩] អ្នកណានាំមកនូវអំពើល្អ អ្នកនោះនឹងបានទទួល[រង្ហាន់]ល្អលើសនោះទៅទៀត ហើយពួកគេនឹងបានផុតពីការភ័យខ្លាចនាថ្ងៃនោះ ។* "អំពើល្អ" គឺ រ៉ីឡាយ៉ាស៊ុ់ររបស់អ៊ីមុ៉ាﷺ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គﷺ មានវចន:ថា៖ *"[២១:១០៣] ការភ័យរន្ធត់ខ្លាំងនឹងមិនធ្វើឲ្យពួកគេមានទុក្ខព្ជួយទេ បណ្ដាទេវតានឹងចាំទទួលពួកគេ[ថា]៖ "នេះគឺថ្ងៃរបស់អស់លោកដែលគេបានសន្យាឲ្យអស់លោក ។"* ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ *អាជ្ញា* គឺព្រះអាជ្ញាធរទាំងឡាយ(គឺអ៊ីមុ៉ាﷺ) ។" (تفسير القمي 2: 77 و 345)

***

2. علي بن إبراهيم، في قوله تعالى: ''إِنَّكُمْ وَ ما تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ'' إلى قوله تعالى: ''وَ هُمْ فِيهٰا لاٰ يَسْمَعُونَ ''. قال: فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ وَجَدَ مِنْهَا أَهْلُ مَكَّةَ وَجْداً شَدِيداً، فَدَخَلَ عَلَيْهِمْ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ الزِّبَعْرَى، وَ كُفَّارُ قُرَيْشٍ يَخُوضُونَ فِي هَذِهِ الْآيَةِ، فَقَالَ ابْنُ الزِّبَعْرَى: أَ مُحَمَّدٌ تَكَلَّمَ بِهَذِهِ الْآيَةِ؟ قَالُوا: «نَعَمْ». قَالَ: لَئِنِ اعْتَرَفَ بِهَذِهِ لَأَخْصِمَنَّهُ.

២. អ៊ុលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ហ៊ីមបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពីអាប៊ូ អាល់-យ៉ាកូរ៉ូដ្ឋដែលបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ៌ហ្ជារ عليه الصلوات والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ជ៉ាឡា تعالى *[២១:៩៨] ពួកអ្នកនិងអ្វីដែលពួកអ្នកគោរពបូជាក្រៅពីអល់ឡោះហ្ជ៉ានោះសុទ្ធតែជាឧសរបស់នរក* ដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ﷻ *[២១:១០០] ពួកគេនឹងមិនឮទេនៅក្នុងនោះ ។* ព្រះអង្គ عليه الصلوات والسلام មានវចនៈថា៖ "កាលអាយ៉ាសុ៌នេះត្រូវបើកឲ្យដឹងពួកអ្នកស្រុកម៉ាក់កាសុ៌ព្រួយបារម្ភណាស់ ។ អ៊ុប់ឌុលឡោះហ្ជ៉ា ប៊ិន អាល់-ស្ហ៊ាបាកុ៌រីបានទៅជួបពួកគេ ។ ពួកគ្ងរ៉យ់ស្ស៌ដែលមិនជឿទេនោះបានឈ្លោះប្រកែកអំពីអាយ៉ាសុ៌នេះ ។ អ៊ីបន្ទ អាល់-ស្ហ៊ាបាកុ៌រីបានថា៖ "មូហ្ហ៊ាម៉ាដ្ធ ﷺ បានយកអាយ៉ាសុ៌នេះមកនិយាយឬ ?" ពួកគេបានថា៖ "ត្រូវហើយ ។" គាត់បានថា៖ "បើខ្ញុំត្រូវទទួលស្គាល់រឿងនេះ ខ្ញុំនឹងប្រកែកជាមួយគេ ﷺ ។"

فَجُمِعَ بَيْنَهُمَا فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، أَ رَأَيْتَ الْآيَةَ الَّتِي قَرَأْتَ آنِفاً، أَ فِينَا وَ فِي آلِهَتِنَا خَاصَّةً، أَمْ فِي أُمَمٍ مِنَ الْأُمَمِ الْمَاضِيَةِ وَ آلِهَتِهِمْ؟ قَالَ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): بَلْ فِيكُمْ وَ فِي آلِهَتِكُمْ، وَ فِي الْأُمَمِ الْمَاضِيَةِ وَ فِي آلِهَتِهِمْ. إِلاَّ مَنِ اسْتَثْنَى اللَّهُ. فَقَالَ ابْنُ الزِّبَعْرَى: لَأَخْصِمَنَّكَ- وَ اللَّهِ- أَ لَسْتَ تُثْنِي عَلَى عِيسَى خَيْراً، وَ قَدْ عَرَفْتَ أَنَّ النَّصَارَى يَعْبُدُونَ عِيسَى وَ أُمَّهُ، وَ أَنَّ طَائِفَةً مِنَ النَّاسِ يَعْبُدُونَ الْمَلاَئِكَةَ، أَ فَلَيْسَ هَؤُلاَءِ مَعَ الْآلِهَةِ فِي النَّارِ؟

ដូច្នេះពួកគេបានប្រជុំគ្នា អ៊ីបន្ទ អាល់-ស្ហ៊ាបាកុ៌រីបានថា៖ "មូហ្ហ៊ាម៉ាដ្ធ ﷺ អើយ អាយ៉ាសុ៌ដែលលោក ﷺ បានសូត្រពីមុននោះ តើវាស្តីអំពីយើងនិងព្រះទាំងឡាយរបស់យើងជាពិសេស ឬស្តីអំពីសហគមន៍មួយក្នុងសម័យមុននិងព្រះទាំងឡាយរបស់ពួកគេ ?" ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ស្តីអំពីអស់លោកនិងព្រះទាំងឡាយរបស់អស់លោក និងស្តីអំពីសហគមន៍មុនៗនិងព្រះទាំងឡាយរបស់ពួកគេ លើកលែងតែបុគ្គលទាំងឡាយណាដែលអល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ មិនរាប់បញ្ចូលក្នុងនោះ ។" អ៊ីបន្ទ អាល់-ស្ហ៊ាបាកុ៌រីបានថា៖ "សូមស្បថចំពោះព្រះ ខ្ញុំនឹងប្រកែកជាមួយលោក ﷺ ។ មិនប្រសើរទេឬដែលគោរពបូជាអ៊ីសា عليه السلام នោះ ? លោក ﷺ ដឹងថាពួកកាន់សាសនាគ្រិស្តគោរពបូជាអ៊ីសា عليه السلام និងមាតាព្រះអង្គ عليه السلام មនុស្សមួយក្រុមគោរពបូជាទេវតា ? ដូច្នេះ ពួកគេនឹងមិននៅក្នុងភ្លើងនរកជាមួយព្រះពួកគេទេ ?"

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): لاَ. فَضَجَّتْ قُرَيْشٌ وَ ضَحِكُوا، وَ قَالُوا: خَصَمَكَ ابْنُ الزِّبَعْرَى. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): قُلْتُمُ الْبَاطِلَ، أَ مَا قُلْتُ إِلاَّ مَنِ اسْتَثْنَى اللَّهُ وَ هُوَ قَوْلُهُ تَعَالَى: ''إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنىٰ أُولٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ * لاَ يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَ هُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ''».

រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ជ៉ា ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "ទេ !" ពួកគ្ងរ៉យ់ស្ស៌និយាយគ្នាអ៊ូអរ សើច ហើយថា៖ "អ៊ីបន្ទ អាល់-ស្ហ៊ាបាកុ៌រីឈ្នះលោក ﷺ ហើយ ។" រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្ជ៉ា ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "អស់លោកនិយាយខុសទេ ។ តែខ្ញុំ ﷺ បានថា៖ "លើកលែងតែបុគ្គលទាំងឡាយណាដែលអល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ មិនរាប់បញ្ចូលក្នុងនោះ" ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ជ៉ា ﷻ *[២១:១០១] ឯជនទាំងឡាយណាដែល[បានជឿសប់ចិត្ត និង]បានទទួលការតបស្នងល្អពីយើងកាលពីដើមមកហើយ ជនទាំងនោះនឹងបានឃ្លាតឆ្ងាយពីវា (គឺឃ្លាតឆ្ងាយពីភ្លើងនរក) ។ [២១:១០២] ពួកគេនឹងមិនឮសម្លេងវាទេ (គឺសម្លេងនរក) ហើយពួកគេនឹងរស់នៅជានិច្ចអនន្តក្នុងអ្វីដែលចិត្តពួកគេប៉ងប្រាថ្នាចង់បាន ។"*

قَالَ: «قَوْلُهُ تَعَالَى: ''حَصَبُ جَهَنَّمَ'' يَقُولُ: يُقْذَفُونَ فِيهَا قَذْفاً».

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ការ៉ាﷻ *[២១:៩៨] ខ្សែរបស់នរក* គេនឹងគ្រវាត់ពួកគេទៅក្នុងនរក ។

قَالَ: «قَوْلُهُ تَعَالَى: ''أُولٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ'' يَعْنِي الْمَلاَئِكَةَ وَ عِيسَى بْنَ مَرْيَمَ (عَلَيْهِمَا السَّلاَمُ)».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٤٠، تفسير القمّيّ ٢:٧٦.)

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ការ៉ាﷻ *[២១:១០១] ជនទាំងនោះនឹងបានឃ្លាតឆ្ងាយពីវា* មានន័យថាពួកទេវតានិងអ៊ីសាﷺ ប៊ិន ម៉ារយ៉ាំ ។" (تفسير القمّي 2: 76)

***

3. عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ الْحِمْيَرِيُّ، بِإِسْنَادِهِ عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ زِيَادٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي جَعْفَرٌ، عَنْ أَبِيهِ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِكُلِّ شَيْءٍ يُعْبَدُ مِنْ دُونِهِ، مِنْ شَمْسٍ أَوْ قَمَرٍ أَوْ غَيْرِ ذَلِكَ، ثُمَّ يَسْأَلُ كُلَّ إِنْسَانٍ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ، فَيَقُولُ كُلُّ مَنْ عَبَدَ غَيْرَهُ: رَبَّنَا إِنَّا كُنَّا نَعْبُدُهَا لِتُقَرِّبَنَا إِلَيْكَ زُلْفَى. فَيَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لِلْمَلاَئِكَةِ: اِذْهَبُوا بِهِمْ، وَ بِمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ إِلَى النَّارِ مَا خَلاَ مَنِ اسْتَثْنَيْتُ، فَأُولَئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٤١، قرب الإسناد: ٤١.)

៣. អ្ហាប់ឌុ្ឍលឡោះហ្ការ៉ា ប៊ិន យ៉ាកុ ហ្ការ អាល់-ហ្ការ៉ាម៉ៃរី យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក ម៉ាស់អ្ហាដ្ធាស្ស៊ូ ប៊ិន ស៊ីយ៉ាដ្ធ៉ូ បានតំណាលថា យ៉ាកុ ហ្ការ ﷺ បានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីព្រះបិតា ﷺ ព្រះអង្គ ﷺ ថា រ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ការ ﷺ មានព្រះវចនៈថា៖ "ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ អល់ឡោះហ្ការ ﷻ នឹងយកមកនូវសព្វសារពើដែលគេបានគោរពបូជាក្រៅពីព្រះអង្គ ﷻ គឺ ថ្ងៃ ខែ ឬអ្វីៗផ្សេងពីនេះ ។ បន្ទាប់ពីនោះព្រះអង្គ ﷻ នឹងសួរមនុស្សគ្រប់រូបអំពីអ្វីដែលខ្លួនបានគោរពបូជា ។ បុគ្គលគ្រប់រូបដែលបានគោរពបូជាអ្វីផ្សេងពីព្រះអង្គ ﷻ នឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ ﷻ អើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំតែងតែគោរពបូជាអ្វីទាំងនេះ ពីព្រោះអ្វីទាំងនេះធ្វើឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបាននៅក្បែរព្រះអង្គ ﷻ ។" អល់ឡោះហ្ការ ﷻ នឹងប្រាប់ពួកទេវតាថា៖ "ចូរនាំពួកគេនិងអ្វីដែលពួកគេបានគោរពបូជានោះទៅឯភ្លើងនរក លើកលែងតែអ្វីដែលអញ ﷻ បានជាត់ចេញ គឺ *[២១:១០១] ជនទាំងនោះនឹងបានឃ្លាតឆ្ងាយពីវា ។"* (قرب الاسناد: 41)

***

4. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو جَعْفَرٍ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ الْوَلِيدِ الْفَسَوِيُّ، بِإِسْنَادِهِ عَنِ النُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ، قَالَ: كُنَّا ذَاتَ لَيْلَةٍ عِنْدَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) سُمَّاراً إِذْ قَرَأَ هَذِهِ الْآيَةَ: ''إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنىٰ أُولٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ''، فَقَالَ: «أَنَا مِنْهُمْ» وَ أُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَوَثَبَ وَ دَخَلَ الْمَسْجِدَ وَ هُوَ يَقُولُ: ''لاَ يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَ هُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ خَالِدُونَ'' ثُمَّ كَبَّرَ لِلصَّلاَةِ.** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٤١، تأويل الآيات ١:١٤/٣٢٩، تفسير البيضاوي ٢:٧٩، الدّر المنثور ٥:٦٨١، روح المعاني ١٧:٩٧.)

៤. យប់មួយយើងបាននៅជុំជាមួយអ្ហាលី ប៊ិន អាប៊ូ ត្ដ៌លិប ﷺ កាលព្រះអង្គ ﷺ បានសូត្រអាយ៉ាស្ងុនេះ គឺ៖ *[២១:១០១] ឯជនទាំងឡាយណាដែល[បានជឿ]ស៊ប់ចិត្ត និង]បានទទួលការតបស្នងល្អពីយើងកាលពីដើមមកហើយ ជនទាំងនោះនឹងបានឃ្លាតឆ្ងាយពីវា* ហើយព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ

នៅក្នុងចំណោមជនទាំងនោះ" រួចហើយក៏បានស្ម័ទ្ធាត្ពុ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានសួរៃ្ធ បានចូលទៅក្នុងម៉ាស់ជ្ជិដ្ជ ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៃ:ថា៖ *[២១:១០២] ពួកគេនឹងមិនឮសម្លេងវាទេ (គឺសម្លេងនរក) ហើយពួកគេនឹងរស់នៅជានិច្ចអនន្តក្នុងអ្វីដែលចិត្តពួកគេប៉ងប្រាថ្នាចង់បាន ។* រួចហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានចាប់ផ្ដើមស្ម័ទ្ធាត្ពុ ។ (تأويل الآيات 1: 329 /14)

***

5. ابْنُ بَابَوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ جَدِّهِ الْحَسَنِ بْنِ رَاشِدٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ آبَائِهِ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، قَالَ: «قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَلَى مِنْبَرِهِ: يَا عَلِيُّ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ وَهَبَ لَكَ حُبَّ الْمَسَاكِينِ وَ الْمُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ، فَرَضِيتَ بِهِمْ إِخْوَاناً، وَ رَضُوا بِكَ إِمَاماً، فَطُوبَى لِمَنْ أَحَبَّكَ وَ صَدَقَ عَلَيْكَ، وَ الْوَيْلُ لِمَنْ أَبْغَضَكَ وَ كَذَبَ عَلَيْكَ.

៥. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ៃហ៌ាបានថ្លែងថា... អាល់-ហ្ជាសាន់ ប៊ិន រ៉ាស្ស៊ីដ្ជបានតំណាលតមកពី អាប៊ូអ្ជាប់ឌ្ជុលឡោះហ្ជ៌ អាល់-ស្ម៊ីឌ្ជិក្ជ យ៉ាកុ៌ហ្ជារ ប៊ិន មូហ្ជាំម៉ាដ្ជ៌ صلوات الله عليه والسلام តមកពីព្រះបុព្ជការី عليهم السلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តមកពីអាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៃ:ថា រ៉ាស្ជូលុលឡោះហ្ជ៌ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចនៃ:ប្រាប់ខ្ជុំ صلوات الله عليه والسلام មកពីលើវេទិកាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អ្ជាលី صلوات الله عليه والسلام អើយ អល់ឡោះហ្ជ៌ عز وجل បានប្រទានឲ្យអ្នក صلوات الله عليه والسلام នូវសេចក្ដីស្រឡាញ់របស់ជនក្រីក្រនិងជនទន់ខ្សោយនៅលើផែនដី ។ ដូច្នេះចូរអ្នក صلوات الله عليه والسلام ស្រឡាញ់ពួកគេ ដូចបងប្អូនពួកគេនឹងស្រឡាញ់អ្នក صلوات الله عليه والسلام ជាអ៊ីម៉ាំ صلوات الله عليه والسلام ។ ដូច្នេះដំណឹងល្អបានលើបុគ្គលណាដែលស្រឡាញ់អ្នក صلوات الله عليه والسلام និងឲ្យសច្ចានុមតិអ្នក صلوات الله عليه والسلام អបមង្គលបានលើបុគ្គលណាដែលស្អប់អ្នក صلوات الله عليه والسلام និងប្រឆាំងតតាំងអ្នក صلوات الله عليه والسلام ។"

... يَا عَلِيُّ، أَنْتَ وَ شِيعَتُكَ عَلَى الْحَوْضِ تَسْقُونَ مَنْ أَحْبَبْتُمْ وَ تَمْنَعُونَ مَنْ كَرِهْتُمْ، وَ أَنْتُمُ الْآمِنُونَ يَوْمَ الْفَزَعِ الْأَكْبَرِ فِي ظِلِّ الْعَرْشِ، يَفْزَعُ النَّاسُ وَ لاَ تَفْزَعُونَ، وَ يَحْزَنُ النَّاسُ وَ لاَ تَحْزَنُونَ، وَ فِيكُمْ نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: ''إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنىٰ أُولٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ''، وَ فِيكُمْ نَزَلَتْ: ''لاَ يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَ تَتَلَقّاهُمُ الْمَلاٰئِكَةُ هٰذٰا يَوْمُكُمُ'' ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٤٢، الأمالي: ٢/٤٥.)

អ្ជាលី صلوات الله عليه والسلام អើយ អ្នក صلوات الله عليه والسلام និងស្ស៊ីអ្ជាស៊ុ៌អ្នក صلوات الله عليه والسلام បុគ្គលទាំងឡាយដែលស្រឡាញ់អ្នក صلوات الله عليه والسلام និងបានផឹកទឹកផុស ឯបុគ្គលណាដែលស្អប់អ្នក صلوات الله عليه والسلام នឹងត្រូវហាម ។ អស់លោកនឹងបានចាកផុតពីការភ័យរន្ធត់ខ្លាំងក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះនៅក្នុងម្លប់ព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។ មនុស្សនឹងភ័យរន្ធត់តែអស់លោកមិនភ័យរន្ធត់ទេ ។ មនុស្សនឹងមានទុក្ខព្រួយ តែអស់លោកនឹងមិនព្រួយបារម្ភទេ ។ អាយ៉ាស៊ុ៌ទាំងនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើអស់លោក គឺ៖ *[២១:១០១] ឯជនទាំងឡាយណាដែល[បានជឿ]ស៊ប់ចិត្ត និង]បានទទួលការតបស្នងល្អពីយើងកាលពីដើមមកហើយជនទាំងនោះនឹងបានឃ្លាតឆ្ងាយពីវា (គឺឃ្លាតឆ្ងាយពីភ្លើងនរក) ។ [២១:១០២] ពួកគេនឹងមិនឮសម្លេងវាទេ (គឺសម្លេងនរក) ហើយពួកគេនឹងរស់នៅជានិច្ចអនន្តក្នុងអ្វីដែលចិត្តពួកគេប៉ងប្រាថ្នាចង់បាន ។ [២១:១០៣] ការភ័យរន្ធត់ខ្លាំងនឹងមិនធ្វើឲ្យពួកគេមានទុក្ខព្រួយទេ បណ្ដាទេវតានឹងចាំទទួលពួកគេ[ថា]៖ "នេះគឺថ្ងៃ[ប្រសុខ]របស់អស់លោកដែលគេបានសន្យាចំពោះអស់លោក ។"* (الأمالي: 2 /45)

***

6. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيسَى، عَنْ عُمَرَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ، عَنْ جَمِيلِ بْنِ دَرَّاجٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ

(عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «مَنْ كَسَا أَخَاهُ كِسْوَةً شِتَاءً أَوْ صَيْفاً، كَانَ حَقّاً عَلَى اللهِ أَنْ يَكْسُوَهُ مِنْ ثِيَابِ الْجَنَّةِ، وَ أَنْ يُهَوِّنَ عَلَيْهِ سَكَرَاتِ الْمَوْتِ وَ أَنْ يُوَسِّعَ عَلَيْهِ فِي قَبْرِهِ وَ أَنْ يَلْقَى الْمَلاَئِكَةَ إِذَا خَرَجَ مِنْ قَبْرِهِ بِالْبُشْرَى، وَ هُوَ قَوْلُ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي كِتَابِهِ: ''وَ تَتَلَقَّاهُمُ الْمَلاَئِكَةُ هٰذَا يَوْمُكُمُ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ''».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٤٥، الكافي ٢:١/١٦٣.)

៦. មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន យ៉ាកុ៉ាគ្ហូប... យ៉ូ្ហមីល ប៊ិន ដ្ធារ៉ូ៉ាបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ៊ាប់ឌុលឡោះហ្ហ៑ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:ថា៖ "បុគ្គលណាផ្តល់សំលៀកបំពាក់សម្រាប់រដូវត្រជាក់ឬរដូវក្តៅដល់បងប្អូនខ្លួន អល់ឡោះហ្ហ៑ ﷻ ទុកសិទ្ធិមួយឲ្យបុគ្គលនោះគឺ៖ ព្រះអង្គ ﷻ នឹងស្លៀកពាក់បុគ្គលនោះដោយសំលៀកបំពាក់ឋានសួគ៌ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងជួយសម្រាលការឈឺចាប់ពេលបុគ្គលនោះស្លាប់ ព្រះអង្គ ﷻ នឹងពង្រីកផ្ទូរបុគ្គលនោះ ទេវតានឹងទទួលបុគ្គលនោះជាមួយដំណឹងល្អពេលបុគ្គលនោះងើបពីផ្ទូរ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ហ៑ ﷻ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ ﷻ *[២១:១០៣] បណ្តាទេវតានឹងចាំទទួលពួកគេ[ថា]៖ "នេះគឺថ្ងៃ[បរមសុខ]របស់អស់លោកដែលគេបានសន្យាចំពោះអស់លោក ។"* (الكافي 2: 204/ 1)

***

7. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا حُمَيْدُ بْنُ زِيَادٍ، بِإِسْنَادٍ يَرْفَعُهُ إِلَى أَبِي جَمِيلَةَ، عَنْ عَمْرِو بْنِ رُشَيْدٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) أَنَّهُ قَالَ-فِي حَدِيثٍ-: «إِنَّ رَسُولَ اللهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَالَ: إِنَّ عَلِيّاً وَ شِيعَتَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى كُثْبَانِ الْمِسْكِ الْأَذْفَرِ، يَفْزَعُ النَّاسُ وَ لاَ يَفْزَعُونَ، وَ يَحْزَنُ النَّاسُ، وَ لاَ يَحْزَنُونَ، وَ هُوَ قَوْلُ اللهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''لاَ يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَ تَتَلَقَّاهُمُ الْمَلاَئِكَةُ هٰذَا يَوْمُكُمُ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ''».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٤٦، تأويل الآيات ٣٣/١٧:١.)

៧. មូហ្ហាំម៉ាដ្ធ ប៊ិន អាល់-អ៊ាប់បាស់បានតំណាលថា... អ៊ាំរ៉ូ ប៊ិន រ៉ាស៊ីដ្ធបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ យ៉ាកុ៉ាហ្ការ صلوات الله عليه والسلام ដែលតំណាលនៅក្នុងហាឌ៊ីស្ស មួយថារ៉ាស៊ូលុលឡោះហ្ហ៑ صلى الله عليه وآله وسلم មានព្រះវចន:ថា៖ "ថ្ងៃជំនុំជម្រះអ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام និងស្ត្រីអ៊ាស៊ុ០គេ صلوات الله عليه والسلام នឹងនៅលើទូលមុសក៏(គ្រឿងក្រអូប) ។ មនុស្សនឹងភ័យរន្ធត់ តែពួកគេនឹងមិនភ័យទេ ។ មនុស្សនឹងព្រួយបារម្ភ តែពួកគេនឹងមិនព្រួយបារម្ភទេ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[២១:១០៣] ការភ័យរន្ធត់ខ្លាំងនឹងមិនធ្វើឲ្យពួកគេមានទុក្ខព្រួយទេ បណ្តាទេវតានឹងចាំទទួលពួកគេ [ថា]៖ "នេះគឺថ្ងៃ[បរមសុខ]របស់អស់លោកដែលគេបានសន្យាចំពោះអស់លោក ។"* (تأويل الآيات 1: 33/ 17)

***

8. فِي أُصُولِ اَلْكَافِي بِإِسْنَادِهِ إِلَى أَبِي خَالِدٍ اَلْكَابُلِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ: وَ اَللَّهِ يَابَا خَالِدٍ لاَ يُحِبُّنَا عَبْدٌ وَ يَتَوَلاَّنَا حَتَّى يُطَهِّرَ اَللَّهُ قَلْبَهُ، وَ لاَ يُطَهِّرُ اَللَّهُ قَلْبَ عَبْدٍ حَتَّى يُسَلِّمَ لَنَا وَ يَكُونَ سِلْماً لَنَا، فَإِذَا كَانَ سِلْماً لَنَا سَلَّمَهُ اَللَّهُ مِنْ شَدِيدِ اَلْحِسَابِ، وَ آمَنَهُ مِنْ فَزَعِ يَوْمِ اَلْقِيمَةِ اَلْأَكْبَرِ. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٣ , الصفحة ٤٦٢)

៨. នៅក្នុង អ ូ ស្ហ ូ ល អាល់-កាហ ្ វ ី យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អាប៊ូ ខ៏លិដ្ធ អាល់-កាប៊ីលី ដែលបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ាហ្ការ صلوات الله عليه والسلام ដែលបានថ្លែងនៅក្នុងហ្ការ៉ ឌ ី ស ្ ស មួយថា៖ "សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ហ៑ ﷻ អាប៊ូ ខ៏លិដ្ធអ ើ យ ទ ាល ់ តែអល ់ ឡ ោ ះ ហ ្ ហ ៑ ﷻ ជ ម ្ រ ះ ប ន ្ ធ ូ ទ ្ ធ ប ៉ ះ ដ ូ ង ប ា រ ទ ើ ប ប ា រ ន ោ ះ ស ្ ន ឹ ង ជ ា ញ ់ យ ើ ង ﷺ ។ ទ ាល ់ ត ែ ប ា រ ន ោ ះ ច ុ ះ ច ូ ល ច ំ ព ោ ះ យ ើ ង ﷺ និ ង ព ្ ម ម ្ ត ា ប ់ ប ង ្ ហ ា ប ់ យ ើ ង ﷺ ទ ើ ប អ ល ់ ឡ ោ ះ ហ ្ ហ ៑ ﷻ ជ ម ្ ร ះ ប ន ្ ធ ូ ទ ្ ធ ប ៉ ះ ដ ូ ង ប ា រ ន ោ ះ ។ ដ ូ ច ្ ន ះ ព េ ល ប ា រ ន ោ ះ ច ុ ះ ច ូ ល ច ំ ព ោ ះ យ ើ ង ﷺ អ ល ់ ឡ ោ ះ ហ ្ ហ ៑ ﷻ នឹ ង ឲ ្ យ ប ា រ ន ោ ះ ចា ក ផ ុ ត ពី ស េ ច ក ្ ត ី ល ំ ប ា ក ព េ ល ទ ូ ទ ា ត ់ ហ ើ យ នឹ ង ឲ ្ យ ប ា រ ន ោ ះ ចា ក ផ ុ ត ពី *[២១:១០៣] ការភ័យរន្ធត់ខ្លាំង* ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (តាហ ្ ហ ្ ស ៊ ៅ រ នូ រ អាល ់ - ស ្ ហ ្ ក ុ ំ ឡ ្ ណ ៍ វ គ ្ គ ២ ១ ហ ្ ការ ី ស ្ ១ ៨ ៣)

يَوۡمَ نَطۡوِي ٱلسَّمَآءَ كَطَيِّ ٱلسِّجِلِّ لِلۡكُتُبِۚ كَمَا بَدَأۡنَآ أَوَّلَ خَلۡقٖ نُّعِيدُهُۥۚ وَعۡدًا عَلَيۡنَآۚ إِنَّا كُنَّا فَٰعِلِينَ ١٠٤

១០៤. ថ្ងៃដែលយើងនឹងមូរមេយដូចគេមូរក្រដាសសរសេរ ។ ដូចកាលយើងបានធ្វើនាគ្រាបង្កើតដំបូងបង្អស់ យើងនឹងធ្វើដូច្នោះសាជាថ្មីម្តងទៀត ។ ជាសន្យាដែលជាភារៈលើយើង ។ យើងជាអ្នកធ្វើ[ឲ្យសន្យានោះទៅជាពិត] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១០៤

1. اَلدَّيْلَمِيُّ: بِحَذْفِ اَلْإِسْنَادِ، مَرْفُوعاً إِلَى سَلْمَانَ اَلْفَارِسِيِّ، عَنْ أَمِيرِ اَلْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ)، فِي حَدِيثٍ: لَهُ مَعَهُ جَاثَلِيقُ وَ مَعَهُ مِائَةُ رَجُلٍ مِنَ اَلنَّصَارَى، فَكَانَ فِيمَا سَأَلَهُ (عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ) أَنْ قَالَ لَهُ اَلْجَاثَلِيقُ: فَأَخْبِرْنِي عَنْ قَوْلِهِ جَلَّ ثَنَاؤُهُ: ''يَوْمَ تُبَدَّلُ اَلْأَرْضُ غَيْرَ اَلْأَرْضِ وَ اَلْأَرْضُ جَمِيعاً قَبْضَتُهُ يَوْمَ اَلْقِيٰامَةِ وَ اَلسَّمٰاوٰاتُ مَطْوِيّٰاتٌ بِيَمِينِهِ'' فَإِذَا طُوِيَتِ اَلسَّمَاوَاتُ، وَ قُبِضَتِ اَلْأَرْضُ، فَأَيْنَ تَكُونُ اَلْجَنَّةُ وَ اَلنَّارُ فِيهِمَا؟

១. អាល់-ដ្ទៃឡាមី យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានដាច់ដែលឡើងទៅដល់ សាល់ម៉ាន អាល់-ហ្វារស៊ីៗ ដែលបានតំណាលតមកពីអាមីរុល-មុមីនីន ៖ នៅក្នុងហ្ជាឌ្ទីស្ស ព្រះអង្គ ៖ មួយ ។ ព្រះអង្គ ៖ បានសន្ទនាជាមួយបុរសកាតូលិកម្នាក់និងពួកគ្រិស្តមួយរយនាក់ ។ បុរសកាតូលិកបានសួរព្រះអង្គ ៖ ថា៖ "បើមេយនឹងត្រូវមូរ ផែនដីនឹងត្រូវច្បាម តើឋានសួគ៌និងភ្លើងនរកនឹងនៅឯណានៅក្នុងមេយនិងដីទាំងពីរនេះ ?"

قَالَ: فَدَعَا بِدَوَاةٍ وَ قِرْطَاسٍ، ثُمَّ كَتَبَ فِيهِ: اَلْجَنَّةُ وَ اَلنَّارُ، ثُمَّ دَرَجَ اَلْقِرْطَاسَ وَ دَفَعَهُ إِلَى اَلنَّصْرَانِيِّ، وَ قَالَ [لَهُ]: «أَ لَيْسَ قَدْ طُوِيَتْ هَذَا اَلْقِرْطَاسُ؟». قَالَ: نَعَمْ، قَالَ: «فَافْتَحْهُ» قَالَ: فَفَتَحَهُ، فَقَالَ: «هَلْ تَرَى آيَةَ اَلنَّارِ وَ آيَةَ اَلْجَنَّةِ، أَ مَحَاهُمَا طَيُّ اَلْقِرْطَاسِ؟». قَالَ: لاَ، قَالَ: «فَهَكَذَا فِي قُدْرَةِ اَللَّهِ إِذَا طُوِيَتِ اَلسَّمَاوَاتُ وَ قُبِضَتِ اَلْأَرْضُ لَمْ تَبْطُلْ اَلْجَنَّةُ وَ اَلنَّارُ، كَمَا لَمْ يُبْطِلْ طَيُّ هَذَا اَلْكِتَابِ آيَةَ اَلْجَنَّةِ وَ آيَةَ اَلنَّارِ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : 4 صفحة : ٧٢٨، إرشاد القلوب: ٣١٠.)

សាល់ម៉ាន អាល់-ហ្វារស៊ីៗ ៖ បានថា៖ "ព្រះអង្គ ៖ បានឲ្យគេយកទឹកខ្មៅនិងក្រដាសមួយសន្លឹកមកឲ្យព្រះអង្គ ៖ ហើយព្រះអង្គ ៖ បានសរសេរក្នុងនោះថា៖ "ឋានសួគ៌និងភ្លើងនរក ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ៖ មូរសន្លឹកក្រដាសនោះ ហើយបានប្រគល់វាឲ្យទៅបុរសកាន់សាសនាគ្រិស្ត រួចមានវចនៈថា៖ "ក្រដាសនេះត្រូវមូរមែនទេ ?" បុរសនោះបានថា៖ "មែន ។" ព្រះអង្គ ៖ មានវចនៈថា៖ "ចូរលាតក្រដាសនេះ ។" បុរសនោះក៏បានលាតក្រដាសនោះ ។ ព្រះអង្គ ៖ មានវចនៈថា៖ "លោកឃើញពាក្យ "ឋានសួគ៌" និងពាក្យ "ភ្លើងនរក" ទេ ? តើទាំងពីរនេះត្រូវមូរនៅក្នុងសន្លឹកក្រដាសទេ ?" បុរសនោះបានថា៖ "ទេ ។" ព្រះអង្គ ៖ មានវចនៈថា៖ "ព្រះមហិទ្ធិរបស់អល់ឡោះហ្ស៊ីៗ ក៏ដូចនេះដែរ ពេលព្រះអង្គ ៖ មូរមេយ ក្របូចផែនដី ។ វាមិនធ្វើឲ្យឋានសួគ៌និងភ្លើងនរកបាក់បែកទេ ដូចសន្លឹកក្រដាសមិនធ្វើឲ្យពាក្យ "ឋានសួគ៌" និងពាក្យ "ភ្លើងនរក" នោះបាក់បែក ខូចបង់ទេដែរ ។" (إرشاد القلوب: 310)

وَلَقَدۡ كَتَبۡنَا فِي ٱلزَّبُورِ مِنۢ بَعۡدِ ٱلذِّكۡرِ أَنَّ ٱلۡأَرۡضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ ٱلصَّٰلِحُونَ ١٠٥

១០៥. យើងបានចារទុកក្នុងគម្ពីរស្ទាបូរ ក្រោយពីព្រះកម្រើន (គឺព្រះគម្ពីរ ព្រះបញ្ញត្តិ...) ថាបណ្ដាបាវ បម្រើសច្ចៈត្រឹមត្រូវរបស់អញ (គឺបណ្ដាអ្នកសទ្ធាធិមុត្តសិប់ចិត្តចំពោះអល់ឡោះហ្ន៑) នឹងបានទទួលផែនដីជាកេរ ដំណែល ។

إِنَّ فِي هَٰذَا لَبَلَٰغًا لِّقَوْمٍ عَٰبِدِينَ ﴿١٠٦﴾

១០៦. នៅក្នុងនេះ (ក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះ) សុទ្ធតែមានន្ទវព្រះរាជសារ[ពិសេស]មួយសម្រាប់មនុស្ស ទាំងឡាយដែលជាអ្នកគោរពបូជា[អល់ឡោះហ្ន៑] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១០៥-១០៦

1. مُحَمَّدٌ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ، عَنِ النَّضْرِ بْنِ سُوَيْدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام)، أَنَّهُ سَأَلَهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ لَقَدْ كَتَبْنا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ" مَا الزَّبُورُ، وَ مَا الذِّكْرُ؟

១. មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ដ ប៊ិន យ៉ាកុ៉ាគ្ហូប... អ្ហ៊ាប់ឌ្ហុលឡោះហ្ន៑ ប៊ិន ស៊ីណាន បានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អ្ហ៊ាប់ឌ្ហុលឡោះហ្ន៑ ﷺ ។ គេបានសួរព្រះអង្គ ﷺ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះ ﷻ *[២១:១០៥] យើងបានចារទុកក្នុងគម្ពីរស្ទាបូរក្រោយពីព្រះកម្រើន* ថា៖ "គម្ពីរស្ទាបូរគឺអ្វី ព្រះកម្រើន (الذكر) គឺអ្វី ?"

قَالَ: «الذِّكْرُ عِنْدَ اللَّهِ، وَ الزَّبُورُ الَّذِي أُنْزِلَ عَلَى دَاوُدَ، وَ كُلُّ كِتَابٍ نَزَلَ فَهُوَ عِنْدَ أَهْلِ الْعِلْمِ، وَ نَحْنُ هُمْ».

ព្រះអង្គ ﷺ មានវចនៈថា៖ "ព្រះកម្រើននៅឯអល់ឡោះហ្ន៑ ﷻ ។ គម្ពីរស្ទាបូរគឺអ្វីដែលត្រូវបានបើកឲ្យ ដ្ឋាវុដ្ឋ عليه السلام ដឹង ។ គ្រប់ព្រះគម្ពីរដែលត្រូវបានបើកឲ្យដឹងនោះនៅឯអស់បុគ្គលដែលមានអភិញ្ញា ។ យើង عليهم السلام គឺបុគ្គលទាំងនោះដែលមានអភិញ្ញា ។" (الكافي 1: 176/ 6)

***

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُخَارِقٍ، عَنْ أَبِي الْوَرْدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ''أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُها عِبادِيَ الصّالِحُونَ'' هُوَ آلُ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٤٧، تأويل الآيات ١:١٩/٣٣٢.)

២. មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ដ អាល់-អ្ហ៊ាប់បាស់បានតំណាលថា... អាប៊ូ អាល់-ភ៉ារ៉ដ្ដ៉ូបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ យ៉ាកុ៉ាហ្ជារ ﷺ ដែលមានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៑ ﷻ *[២១:១០៥] បណ្ដាបាវបម្រើសច្ចៈត្រឹមត្រូវរបស់អញនឹងបានទទួលផែនដីជាកេរដំណែល ។* បាវបម្រើសច្ចៈត្រឹមត្រូវទាំងនេះគឺរាជបុត្ត عليهم السلام របស់ មូហ្ម៉ាម៉ាដ្ដ ﷺ ។" (تأويل الآيات 1: 332/ 19)

***

3. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ سُفْيَانَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ الْجَرِيرِيِّ، عَنْ أَبِي صَادِقٍ، قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ لَقَدْ كَتَبْنا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُها عِبادِيَ الصّالِحُونَ'' قَالَ: «هُمْ نَحْنُ».

៣. [...] អាប៊ូ ស្វ៊ូឌិក្វបានតំណាលថាខ្ញុំបានសួរ អាប៊ូ យ៉ាក្វ៊ុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៊្វ عزّ وجلّ *[២១:១០៥] យើងបានចារទុកក្នុងគម្ពីរស្ហាប៊ូរក្រោយពីព្រះកម្រើន ថាបណ្តាបាវបម្រើសច្ចៈត្រឹមត្រូវរបស់អញនឹងបានទទួលផែនដីជាកេរដំណែល ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "បណ្តាបាវបម្រើសច្ចៈត្រឹមត្រូវទាំងនេះគឺយើង عليهم السلام ។"

قَالَ:قُلْتُ: ''إِنَّ فِي هٰذٰا لَبَلاٰغاً لِقَوْمٍ عٰابِدِينَ''؟ قَالَ: «هُمْ شِيعَتُنَا».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٤٧، تأويل الآيات ١:٢٠/٣٣٢.)

លោក(អ្នកអធិប្បាយ)បានថា ខ្ញុំបានទូលថា៖ "(មានន័យថាអ្វី) *[២១:១០៦] នៅក្នុងនេះសុទ្ធតែមាននូវព្រះរាជសារមួយសម្រាប់មនុស្សទាំងឡាយដែលជាអ្នកគោរពបូជា?"* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ពួកគេគឺស្ហ៊ីអ្ហុស្ញុំយើង عليهم السلام ។" (تأويل الآيات 1: 332/ 20)

***

4. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمّٰامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمٰاعِيلَ، عَنْ عِيسَى بْنِ دَاوُدَ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، فِي قَوْلِ اللّٰهِ عَزَّ وَ جَلَّ: ''وَ لَقَدْ كَتَبْنٰا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهٰا عِبٰادِيَ الصّٰالِحُونَ''. قَالَ: آلُ مُحَمَّدٍ (صَلَوَاتُ اللّٰهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ)، وَ مَنْ تَابَعَهُمْ عَلَى مِنْهَاجِهِمْ، وَ الْأَرْضُ أَرْضُ الْجَنَّةِ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٤٨، تأويل الآيات ١:٢١/٣٣٢.)

៤. [...] អ៊ីសា ប៊ិន ដាវុដបានតំណាលតមកពីអាប៊ូ អាល់-ហាសាន់ មូសា ប៊ិន យ៉ាក្វ៊ុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៊្វ عزّ وجلّ, *[២១:១០៥] យើងបានចារទុកក្នុងគម្ពីរស្ហាប៊ូរក្រោយពីព្រះកម្រើនថាបណ្តាបាវបម្រើសច្ចៈត្រឹមត្រូវរបស់អញនឹងបានទទួលផែនដីជាកេរដំណែល ។* ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "រាជបុត្ររាជនត្តា عليهم السلام របស់មូហាំម៉ាដ់ صلى الله عليه وآله وسلم និងបណ្តាអ្នកតាមព្រះអង្គ عليهم السلام តាមនិវេទនកថារបស់ព្រះអង្គ عليهم السلام ។ ផែនដីគឺដីឋានសួគ៌ ។" (تأويل الآيات 1: 332/ 21)

***

5. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ)، قَالَ: «قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ''أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهٰا عِبٰادِيَ الصّٰالِحُونَ'' هُمْ أَصْحَابُ الْمَهْدِيِّ (عَلَيْهِ السَّلاَمُ) فِي آخِرِ الزَّمَانِ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٣ صفحة : ٨٤٨، تأويل الآيات ١:٢٢/٣٣٢.)

៥. [...] អាប៊ូ យ៉ាក្វ៊ុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام (គឺអ៊ីមុាំ មូហាំម៉ាដ់ បាក្វៀ صلوات الله عليه والسلام) មានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ៊្វ عزّ وجلّ *[២១:១០៥] "បណ្តាបាវបម្រើសច្ចៈត្រឹមត្រូវរបស់អញនឹងបានទទួលផែនដីជាកេរដំណែល"* សំដៅទៅលើបណ្តាកនរបស់អាល់-ម៉ាស្ហ៊្ឌី صلوات الله عليه والسلام នាអវសានកាល ។" (تأويل الآيات 22/332:1, តាហ្វ៊សៀរ ម៉ាច្ញ៉ម៉ាក្វ៊ អាល់-បាយ៉ាន់ ក្បាលទី៧ ទំព័រ៦៦)

وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا رَحۡمَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ ١٠٧

១០៧. យើងមិនបានចាត់បញ្ជូនអ្នកមកជាអ្វីផ្សេងពីជាមេត្តាធម៌សម្រាប់ពិភពទាំងពួងនោះទេ (សម្រាប់

សព្វសត្វ) ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១០៧

1. فِي اَلْكَافِي عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا عَنْ أَبِي اَلْحَسَنِ اَلْأَوَّلِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ قَالَ: بَعَثَ اَللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مُحَمَّداً صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ فِي سَبْعٍ وَ عِشْرِينَ مِنْ رَجَبٍ، فَمَنْ صَامَ ذَلِكَ اَلْيَوْمَ كَتَبَ اَللَّهُ لَهُ صِيَامَ سِتِّينَ شَهْراً. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٥ , الصفحة ٣٢٢)

១. នៅក្នុងអាល់-កាហ្វី... សាហ្វាល់ ប៊ិន ស៊ីយ៉ាដ្ធបានតំណាលតមកពីមិត្តយើងច្រើននាក់ដែលបានតំណាលតមកពី អាប៊ូ អាល់-ហាសាន់ﷺទីមួយ ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វ៏ﷻបានបញ្ជូនមូហាំម៉ាដ្ធﷺមក *[២១:១០៧] ជាមេត្តាធម៌សម្រាប់ពិភពទាំងពួង* ក្នុងថ្ងៃទីម្ភៃប្រាំពីរខែរ៉យ៉ាប់ ។ ដូច្នេះអ្នកណាកាន់សីលត្រណមអាហារថ្ងៃនោះ អល់ឡោះហ្វ៏ﷻនឹងចារទុកឲ្យអ្នកនោះនូវសីលត្រណមអាហារហុកសិបខែ ។" (តាហ្វ៏សៀរ នូរ អាល់-ស្សាក៏ឡន៍ វគ្គ២១ ហាឌីស្ស១៩៨)

***

2. فِي كِتَابِ عِلَلِ اَلشَّرَائِعِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى عَبْدِ اَلرَّحْمَنِ اَلْقَصِيرِ قَالَ قَالَ لِي أَبُو جَعْفَرٍ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: أَمَا لَوْ قَامَ قَائِمُنَا رُدَّتِ اَلْحُمَيْرَاءُ حَتَّى يَجْلِدَهَا اَلْحَدَّ، وَ حَتَّى يَنْتَقِمَ لاِبْنَةِ مُحَمَّدٍ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا اَلسَّلاَمُ مِنْهَا، قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ وَ لِمَ يَجْلِدُهَا؟ قَالَ: لِفِرْيَتِهَا عَلَى أُمِّ إِبْرَاهِيمَ، قُلْتُ: فَكَيْفَ أَخَّرَهُ اَللَّهُ لِلْقَائِمِ؟ فَقَالَ: لِأَنَّ اَللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بَعَثَ مُحَمَّداً صَلَّى اَللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ رَحْمَةً وَ بَعَثَ اَلْقَائِمَ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ نَقِمَةً. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٣ , الصفحة ٤٦٦)

២. នៅក្នុងសាត្រា អ៊ីឡាល់ អាល់-ស្សារ៉អ៊ីអ៊ុ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អាប់ឌុលរ៉ោះហ៍ម៉ាន អាល់-គូស្សយ៉រដែលបានតំណាលថា អាប៊ូ យ៉ាក្វ៉ហ្វារﷺបានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "បើសិនជាអាល់-ក៏អ៊ីមﷺយើងងើបឡើង អាល់-ហ៊ូម៉ៃរ៉អ៊ុ(អៃស្សាស់)នឹងត្រូវត្រឡប់មកវិញដើម្បីនឹងឲ្យគេវាយដោយរំពាត់តាមក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងដើម្បីនឹងឲ្យព្រះអង្គﷺ (គឺអាល់-ក៏អ៊ីមﷺ) សងសឹកនាង (គឺអាល់-ហ៊ូម៉ៃរ៉អ៊ុ)ឲ្យហ្វាទីម៉ាស់ ព្រះរាជបុត្រីរបស់មូហាំម៉ាដ្ធﷺ ។" ខ្ញុំបានថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គﷺ ហេតុអ្វីនាងនឹងត្រូវវាយដោយរំពាត់ ?" ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "ព្រោះតែនាងបាននិយាយបង្ខូចមាតារបស់អ៊ីបរ៉ហ៊ីមﷺ (អ៊ីបរ៉ហ៊ីមﷺជារាជបុត្ររបស់រ៉ស៊ូលុលឡោះហ្វ៏ﷺ ឯម៉ារីយ៉ាស់ជាជនជាតិកុបត៍និងជាមាតារបស់អ៊ីបរ៉ហ៊ីមﷺ) ។" ខ្ញុំបានថា៖ "ហេតុអ្វីអល់ឡោះហ្វ៏ﷻបានពន្យារពេលឲ្យអាល់-ក៏អ៊ីមﷺ ?" ព្រះអង្គﷺមានវចនៈថា៖ "ពីព្រោះអល់ឡោះហ្វ៏ﷻបានចាត់បញ្ជូនមូហាំម៉ាដ្ធﷺមកជាមេត្តាធម៌ ឯអាល់-ក៏អ៊ីមﷺជាអ្នកសងសឹក ។" (តាហ្វ៏សៀរ នូរ អាល់-ស្សាក៏ឡៃន៍ វគ្គ២១ ហាឌីស្ស១៩៩)

قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّ أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌۖ فَهَلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ١٠٨

១០៨. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "គេបានបើកឲ្យខ្ញុំដឹងថា ព្រះរបស់អស់លោកគឺព្រះតែមួយគត់ ។ តើអស់លោកព្រមចុះចូលទេ (គោរពតាមការប្រៀនប្រដៅរបស់អល់ឡោះហ្វ៏) ?"

فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَقُلۡ ءَاذَنتُكُمۡ عَلَىٰ سَوَآءٖۖ وَإِنۡ أَدۡرِيٓ أَقَرِيبٌ أَم بَعِيدٞ مَّا تُوعَدُونَ ١٠٩

១០៩. បើពួកគេគេចចេញ ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ខ្ញុំបានព្រមានអស់លោកដោយសេចក្ដីស្មោះត្រង់ហើយ ។ ខ្ញុំមិនដឹងទេថាអ្វីដែលគេបានសន្យាចំពោះអស់លោកនោះនៅជិតឬក៏នៅឆ្ងាយ ។

إِنَّهُۥ يَعۡلَمُ ٱلۡجَهۡرَ مِنَ ٱلۡقَوۡلِ وَيَعۡلَمُ مَا تَكۡتُمُونَ ١١٠

១១០. ព្រះអង្គទ្រង់ញាណនូវអ្វីដែលបាននិយាយឲ្យឮនិងអ្វីដែលអស់លោកលាក់ទុក ។

وَإِنۡ أَدۡرِي لَعَلَّهُۥ فِتۡنَةٞ لَّكُمۡ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٖ ١١١

១១១. ខ្ញុំមិនដឹងទេថា តើវាជាការល្បងពិសោធន៍សម្រាប់អស់លោកនិងជាសេចក្ដីត្រេកត្រអាលមួយគ្រា ។"

قَٰلَ رَبِّ ٱحۡكُم بِٱلۡحَقِّۗ وَرَبُّنَا ٱلرَّحۡمَٰنُ ٱلۡمُسۡتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ١١٢

១១២. គេ (សាស្ដាមូហ្ហាំម៉ាដ្ទ) បានថ្លែងថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាជម្រះក្ដីដោយការពិត ។ ព្រះម្ចាស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំគឺ[អល់ឡោះហ្ស៊ា] ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ គឺព្រះដែលគេបួងសួងសូមជំនួយតទល់នឹងអ្វីដែលអស់លោក [ជនបដិសេធសទ្ធា ជនគោរពបូជារូបបដិមា ជនពហុទេពនិយម ។ ល ។] រៀបរាប់[អំពីព្រះអង្គ]នោះ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១០៩-១១២

1. فِي كِتَابِ اَلْمَنَاقِبِ لِابْنِ شَهْرَآشُوبَ أَبُو بَصِيرٍ عَنِ اَلصَّادِقِ عَلَيْهِ اَلسَّلاَمُ: فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: ''قُلْ إِنَّمَا يُوحىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسَلِّمُونَ'' اَلْوَصِيَّةَ بَعْدِي نَزَلَتْ مُشَدَّدَةً. (تفسير نور الثقلين , الجزء ٣ , الصفحة ٤٦٧)

១. នៅក្នុងសាត្រា អាល់-ម៉ាណាគ្ងីបរបស់ អ៊ីបនូ ស្ហ្ជូស់រ៉ី អាស្ស៊ីប, អាប៊ូ បាស្ស៊ៀរបានតំណាលតមកពីអាល់-ស្ស៊ ឌ្ឍិ ក្ជ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចន:អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ស៊ា تعالى *[២១:១០៨] ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "គេបានបើកឲ្យខ្ញុំដឹងថាព្រះរបស់អស់លោកគឺព្រះតែមួយគត់ ។ តើអស់លោកព្រមចុះចូលទេ ?"* គឺកេរដំណែលក្រោយពីខ្ញុំ صلى الله عليه وآله وسلم វានឹងត្រូវដាក់ចុះមកជាមួយវិធានការតឹងរ៉ឹង ។" (តាហ្ស៊ៀរ នូរ អាល់-ស្ហ្ជ ក្ជ ឌ្ឍ ឡ ន ១ វគ្គ២១ ហ្ជ ឌ្ឍ ស ២០០)

01/11/2016

ពាក្យរាយ

-មូហ្វាំម៉ាដ្ទ់ ﷺ ជាព្រះមេត្តាធម៌ ឯអាល់-ក្ឫ៎អ៊ីម ﷺ ជាអ្នកសងសឹក [២១:១០៧] ៦៩
-ឌ្ទូអ៊ាអ៍ូសូមឲ្យមានកូន ។ ៥៧
-ថ្នាំបាត់ឈឺក្បាលនិងបាត់ឈឺភ្លៅ [២១:៣០] ។ ២៦
-អាយ៉ាស៉ូសូមឲ្យមានកូន [២១:៨៥-៨៧] ។ ៥៦

Revision: 16/01/2018, 28/01/2018, 13/05/2020, 18/05/2020, 03/03/2022, 02/04/2024(2:25-28), 17/06/2024(21:7)